

Arkkitehtitoimisto Ark—byroo oy

Työpajankatu 10 A 49, 7. kerros
00580 Helsinki

info@arkbyroo.fi

www.arkbyroo.fi

+358 50 574 8710

Tilaja:

Espoon kaupunki, Tilapalvelut liikelaitos

Tilajan edustaja:

Juha Iivanainen, hankekehityspäällikkö

Ohjausryhmä:

Juha Iivanainen, Espoon kaupunki

Jyri Vilja, Espoon kaupunginmuseo

Konsultti:

Ark-byroo oy

Konsultin työryhmä:

Sanni Ruikka, arkkitehti, projektin johtaja

Olli Nieminen, arkkitehti, tutkija

Teijo Törmänen, arkkitehti, avustava tutkija

Nimeke: Lahnuksen koulu ja asuntola.

Rakennushistoriaselvitys.

Julkaisija: Ark-byroo oy

Julkaisupaikka: Helsinki

Julkaisuajankohta: 17.4.2026

1. painos

Avustajat:

Joachim Daetz, valokuvaaja

ISBN:

978-952-7595-76-3 (pdf)

978-952-7595-77-0 (nide)

Etukannen kuva: Lahnuksen koulu ja asuntola valokuvattuna Vanhalta Lahnuksentieltä talvella 1990. Valokuvaaja tuntematon. Espoon kaupunginmuseo.

Painopaikka: Grano Oy

Sisällys

1. JOHDANTO	6
1.1 Kohde	6
1.2 Tehtävä	7
1.3 Perustiedot	7
2. ALUEEN KEHITYS JA AIKAKAUDEN KOULURAKENTAMINEN ESPOOSSA	9
2.1 Alueen kehitys ja Lahnuksen kansakoulun historiaa	9
2.2 Koulurakentaminen Espoossa 1950- ja 1960-lukujen vaihteessa	13
3. LAHNUKSEN KANSAKOULUN SUUNNITTELU JA RAKENTAMINEN	16
3.1 Maaseudun keskusrakennustoimisto ja arkkitehti Veikko Nortomaa	16
3.2 Päätöksenteko ja rakentaminen	19
3.3 Suunnitteluratkaisu	20
4. MYÖHEMMÄT VAIHEET	32
4.1 Käyttöhistoria	32
4.2 Muutokset rakennuksissa	32
4.3 Muutoskaaviot	40
5. NYKYTILA	47
5.1 Koulurakennus	47
5.2 Asuntolarakennus	66
5.3 Piha-alue ja kaupunkikuva	74
6. YHTEENVETO JA JOHTOPÄÄTÖKSET	76
LÄHTEET	78
RAKENNUSLUVAT	79

Asiasanat:

1950-luku, arkkitehtuuri, Espoo, kansakoulut, koulut, Lahnus, Luukki, Maaseudun keskusrakennustoimisto, Pohjois-Espoo, rakennushistoria, Snettans, Veikko Nortomaa

1. Johdanto

1.1 Kohde

Lahnuksen koulu ja siihen liittyvä asuntolarakenus sijaitsevat pohjoisen Espoon haja-asutusalueella, Lahnuksen ja Luukin historiallisten kylien läheisyydessä. Koulu sijaitsee alueen asutuskeskuksista erillään Vanhan Lahnuksentien varressa metsän ympäröimänä. Kohde on rakennettu kansakouluksi vuonna 1958 ja se toimii nykyään peruskoulun ala-asteena. Selvitys käsittää lisäksi erillisen samana vuonna rakennetun opettaja-asuntolan, joka on nykyään osittain asuin- ja osittain opetuskäytössä. Koulun ulkoilupihaan kuuluu lisäksi puinen sadekatos, jossa on kylmiä varastohuoneita.

Lahnuksen kansakoulu perustettiin alun perin jo vuonna 1906 yksityisvoimin. Koulu oli Espoon ensimmäisiä suomenkielisiä kansakouluja. Ensimmäisen vuokratalonsa koulu sai Lahnuksen kylän eteläpuolelta Luukinjärven rannalta. Koulun ensimmäisestä sijainnista juontuu myös nykyisin Luukin kaupunginosaan kuuluvan koulun vakiintunut nimi. Vaiheikkaan historiansa aikana kansakoulu joutui muuttamaan useita kertoja. Ensimmäisen varsinaisen Lahnuksen kansakoulua varten rakennetun koulutalonsa se sai vuonna 1928 Luukinjärven luoteisrannalle. Koulu toimi rakennuksessa seuraavat kolmekymmentä vuotta. Kasvavan oppilasmäärän myötä uusi koulu suunniteltiin 1950-luvulla ja Lahnuksen kansakoulu sai nykyisen, modernin koulutalonsa vuonna 1958. Uusi koulu sijoitettiin Luukinjärven toiselle puolelle, ennestään rakentamattomalle alueelle Vanhan Lahnuksentien varteen.

Lahnuksen kansakoulun ja asuntolarakennuksen suunnitteli Maaseudun keskusrakennustoimiston (MKR) tekninen johtaja, arkkitehti Veikko Nortomaa. Nortomaa oli kokenut koulusuunnittelija, joka työskenteli myöhemmin Koulurakennuskomiteassa ja Kansakoulujen rakennustoimikunnan puheenjohtajana.

Maaseudun keskusrakennustoimisto perustettiin 1940-luvun lopussa auttamaan Suomen maalaiskuntia jälleenrakennuskauden rakennussuunnittelutehtävissä.

Lahnuksen koulussa opetetaan nykyisin peruskoulun ala-asteen vuosiluokkia 1–6 ja koulussa on tällä hetkellä 72 oppilasta. Koulun käyttöhistoria ei ole kokenut muutoksia ja se on säilynyt pienenä ja luonteeltaan kyläkoulun omaisena. Asuntolarakennuksessa on nykyään Espoon kaupungin työntekijöiden vuokra-asuntoja, mikä lisäksi kaksi entistä asuntoa on nykyään koulun iltapäiväkerhon käytössä. Merkittävin muutosvaihe rakennuksiin on tapahtunut vuosituhaten vaihteessa. Vuonna

2000 valmistuneessa peruskorjauksessa kouluun lisättiin alun perin puuttunut ruokala, uusia oppilas-wc-tiloja sekä koneellinen ilmanvaihto. Muutosvaiheen arkkitehtisuunnittelusta vastasi Arkkitehtuuritoimisto Pirkko ja Arvi Itonen. Asuntolarakennuksissa on tehty vähäisiä keittiöiden ja pesuhuoneiden päivityksiä, mutta muuten fyysiset muutokset rakennuksessa ovat olleet hyvin vähäisiä.

↑ Kohde sijaitsee metsän ympäröimänä Vanhan Lahnuksentien varrella. Lähialueella on muutamia pientaloja, mutta alue on harvaan asuttua. Ilmakuva 2024, Espoon karttapalvelu.

1.2 Tehtävä

Lahnuksen koulun ja asuntolan rakennushistoriaselvitys tehdään kiinteistöä koskevan päätöksenteon ja tulevien kehityshankkeiden tueksi ja tausta-aineistoksi. Kouluun kohdistuu selvityshetkellä laajennus- ja korjaustarvetta.

Selvitys kohdistuu koulurakennukseen ja asuntolaan sekä koulun pihapiiriin ja kaupunkikuvalliseen asemaan. Selvityksessä kuvataan rakennusten alkuperäinen suunnitteluratkaisu, keskeiset muutosvaiheet ja käyttöhistoria, sekä rakennusten nykytila. Koulurakennusta verrataan yleispiirteisesti aikakauden muihin koulurakennuksiin. Näin muodostetaan näkemys sen ominaispiirteistä ja merkityksestä ympäristössään.

Rakennushistoriaselvityksessä on hyödynnetty kirjallisuus- ja arkistolähteitä, joista hankittua tietoa on tulkittu ja yhdistetty. Koulu- ja asuntolarakennus piha-alueineen on inventoitu paikan päällä helmikuussa 2026, ja kenttätöiden yhteydessä tehdyt huomiot rakennuksen nykytilasta ja säilyneisyydestä yhdessä inventointivalokuvien kanssa on lisätty selvitykseen. Alue on kuvattu myös ilmasta.

Työn kannalta tärkeimmät arkistolähteet ovat olleet Espoon kaupungin rakennusvalvonnan arkisto, jossa säilytetään koulun rakennuslupa-aineistoja, sekä Espoon kaupunginarkisto, josta löytyy muita koulun historiaan liittyviä arkistoaineistoja. Espoon kaupunginmuseon valokuvakokoelmassa on lisäksi muutamia valokuvia koulun alkuperäisestä ilmeestä. Merkittäviä kirjallähteitä ovat olleet Martti J. Lahden ”Espoo, maalaispitäjästä suurkauppalaksi”, Veli Nurmen ”Espoon kansakoulu”, ja Maaseudun keskusrakennustoimiston (nykyisin FCG) historiikit. Lisäksi työssä on hyödynnetty Ark-byroo Oy:n vuonna 2017 laatimaa Espoon koulujen sektori-inventointia. Rakennushistoriaselvityksessä on käytetty alaviitteitä ja työn lopussa on luettelo käytetyistä lähteistä.

Rakennushistoriaselvityksessä on kuusi lukua. Ensimmäisessä luvussa esitetään kohde- ja tehtäväkuvauksen lisäksi kohteen perustiedot. Toinen luku käsittelee tiivistetysti Lahnuksen kansakoulun historiaa perustamisestaan vuodesta 1906 vuoden 1958 koulurakennushankkeeseen sekä koulurakentamista Espoossa 1950- ja 1960-lukujen vaihteessa. Kolmannessa luvussa esitellään rakennuksen suunnittelijat, rakennuttamisprosessi ja suunnitteluratkaisu alkuperäispiirustuksineen. Neljännessä luvussa käydään läpi koulun tärkeimmät muutosvaiheet tekstein ja kaavioin. Viidennessä luvussa esitellään inventoinnin yhteydessä tehdyt huomiot koulun nykytilasta yhdessä dokumentointivalokuvien kanssa. Kuudes luku on työn yhteenveto johtopäätöksineen. Työn liitteenä on lista rakennusta koskevista hyväksytyistä rakennusluvista.

1.3 Perustiedot

Lahnuksen koulu ja asuntola

Valmistunut: 1958

Rakennuttaja: Espoon kunta

Arkkitehti: Maaseudun keskusrakennustoimisto, Veikko Nortomaa

Osoite: Vanha Lahnuksentie 15

Kiinteistötunnus: 49-445-3-40

Kaupunginosa: Luukki (86)

Rakennustunnus:

Koulurakennus: 101239952W

Asuntolarakennus: 101239953X

Pihakatos: 101239954Y

LAAJUUSTIETOJA¹

Koulun kerrosala: ~1640 m²

Asuntolan kerrosala: ~600 m²

Tontin ala: 118 528 m²

Kerroksia: 3

TÄRKEIMMÄT MUUTOSVAIHEET

1973–1974 Koulurakennuksen sisätilamuutoksia ja -päivityksiä

1994 Asuntolarakennuksen yksi asunto muutettiin opetustilaksi

1999–2000 Laajennus ja sisätilamuutoksia koulurakennuksessa ja asuntolarakennuksessa

2003 Asuntolarakennuksen yksi asunto muutettiin opetustilaksi

KOULURAKENNUKSEN KÄYTTÖHISTORIA

1958–1977 kansakoulu

1977 alkaen peruskoulun ala-aste (luokka-asteet 1–6)

¹ Laajuustiedot Espoon karttapalvelun ja rakennuslupien perusteella.

ASUNTOLAN KÄYTTÖHISTORIA

1958–1994 Lahnuksen kansakoulun opettaja-asuntola

1994 alkaen tiloja muutettu opetuskäyttöön

Asunnot toimivat nykyisin Espoon kaupungin työntekijöiden vuokra-asuntolina.

OMISTUS

1958 alkaen Espoon kaupunki (Espoon kunta vuoteen 1963 ja Espoon kauppala vuoteen 1972)

KAAVOITUS

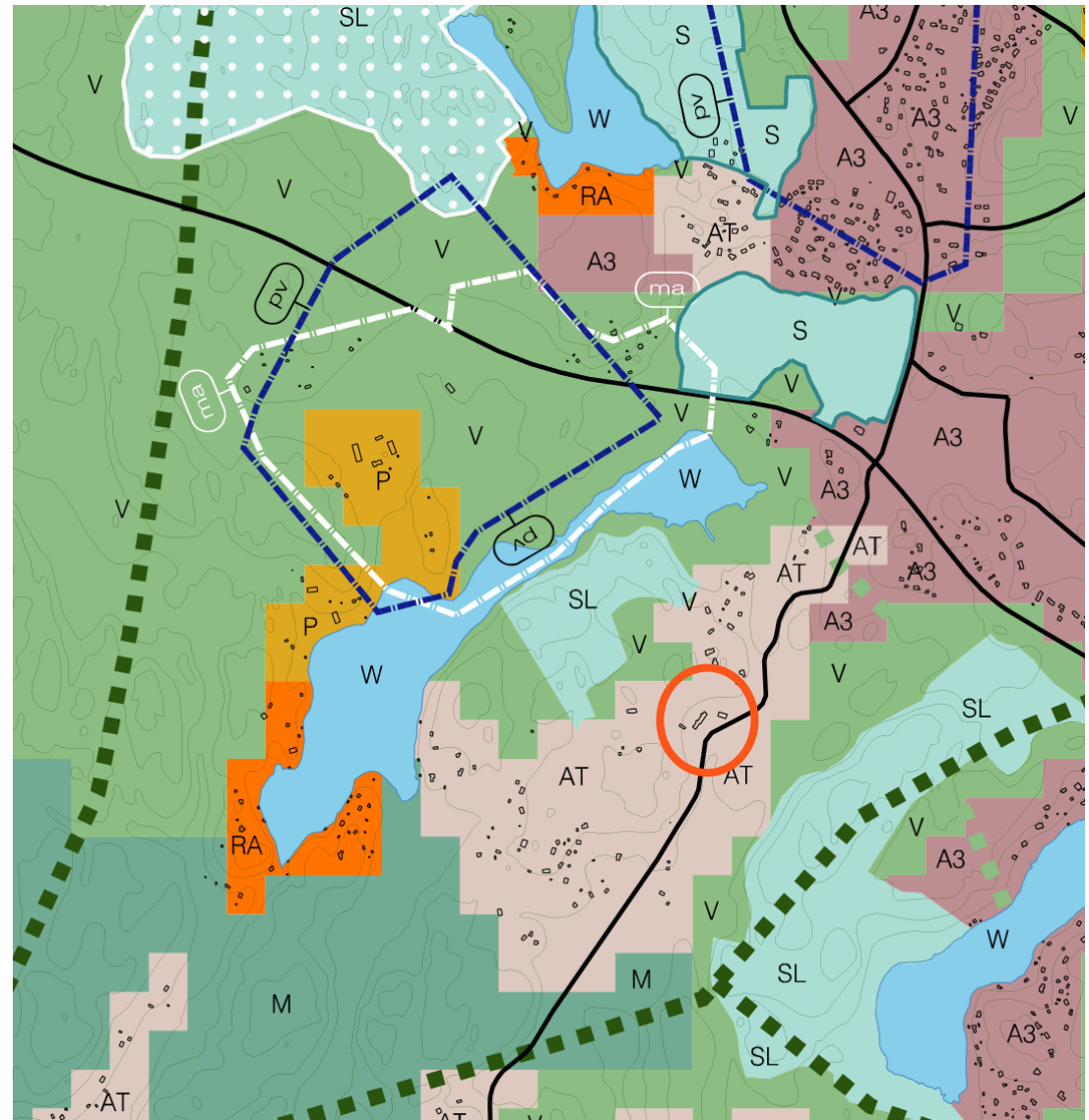
Koulukiinteistön alueella ei ole voimassa olevaa asemakaavaa. Espoon pohjois- ja keskiosien voimassa olevassa yleiskaavassa koulukiinteistö kuuluu kyläalueeseen (AT), jota kehitetään kylämäisenä asumisen ja siihen soveltuvien muiden toimintojen alueena. Ilman yksityiskohtaista kaavoitusta alueella sallitaan olemassa olevaan rakennuskantaan ja kylämiljööseen soveltuva rakentaminen. Alueella sallitaan kylää ja sitä ympäröivää asutusta palvelevien ympäristöön soveltuvien työtilojen rakentaminen.²

RAKENNUSSUOJELU

Rakennuksia ei ole suojeltu. Vuonna 2017 laaditussa Espoon koulujen sektori-inventoinnissa Lahnuksen koulu on arvioitu kolmiportaisessa luokituksessa keskimmääseen arvoluokkaan 2.³

² Yleiskaava 722300 on hyväksytty 15.11.2021. Espoon karttapalvelu.

³ Ark-byroo 2017.

↑ Voimassa olevassa yleiskaavassa koulu (korostettu punaisella ympyrällä) kuuluu kylämäiseen asuinalueeseen (AT). Koulukiinteistöllä ei ole voimassa olevaa asemakaavaa. Koulun ja Luukinjärven pohjoispuolella kulkee Vihdintie. Yleiskaava 722300, Espoon karttapalvelu.

2. Alueen kehitys ja aikakauden koulurakentaminen Espoossa

2.1 Alueen kehitys ja Lahnuksen kansakoulun historiaa

Lahnuksen kylä

Nimestään poiketen Lahnuksen koulu sijaitsee Pohjois-Espoon Luukin kaupunginosassa. Lahnuksen kylän ympärille muodostunut Lahnuksen kaupunginosa sijaitsee Luukin pohjoispuolella. Historiallisesti koulu on liittynyt pikemminkin Lahnuksen kylään, mistä sen nykyinen nimi juontuu.⁴

Varhaisimmat varmat säilyneet tiedot Espoon kyläasuksesta ovat peräisin 1500-luvun puolivälin tienoilta, jolloin Lahnuksen kylän tiedetään jo olleen olemassa. Kylään kuului tuolloin viisi taloa. Samalta ajalta on tieto myös Luukin kylästä, johon kuului tuolloin kolme taloa. Molemmat kylät pysyivät pienikokoisina alle 200 asukkaan kylinä aina 1900-luvun puoliväliin asti, jonka jälkeen molempien kylien asutus nousi yli viiteensataan asukkaaseen. Ainakin 1500-luvulta on peräisin myös koulukiinteistön viereisen Vanhan Lahnuksentien linja.⁵ Lahnuksen kylän länsipuolella, Luukinjärven länsirannalla, sijaitsi myös ainakin 1600-luvun alusta alkaen Luukin kartano. Lahnuksen koulu on koko yli satavuotisen historiansa sijainnut alueen varsinaisten kyläkeskusten ulkopuolella, mutta sillä on historiansa aikana ollut yhteyksiä sekä Lahnuksen että Luukin kyliin ja niiden tiloihin.

4 Nurmi 1991, 123.

5 Sillanpää-Storsjö 1984, 10–11, 21.

Lahnuksen kansakoulun historiaa

1860-luvulla syntyneen kansakoululaitoksen myötä Espoon ensimmäiset kansakoulut aloittivat toimintansa 1870-luvulla, koulukielenä oli tällöin vielä yksinomaan ruotsi. Espoon kunta oli aluksi vastahakoinen perustamaan suomenkielisiä kansakouluja ja kunnan asennoituminen aiheutti kiistaa.⁶ Espoon kaksi ensimmäistä suomenkielistä kansakoulua, Lahnuksen ja Leppävaaran koulut, perustettiin molemmat vuonna 1906 lopulta yksityisvoimin. Samaan aikaan Espoossa vasta kiisteltiin ensimmäisen julkisen suomenkielisen kansakoulun perustamisesta. Lahnuksen koulun perustamispäätös tapahtui maaliskuun lopussa vuonna 1906 pidetyssä kokouksessa, jossa puheenjohtajana toimi opettaja Vilho Reima. Koulutaloksi vuokrattiin olemassa oleva rakennus Ala-Luukin tilalta. Koulutoimen määrättiin alkavaksi saman vuoden syksyllä ja koulun viralliseksi nimeksi päätettiin Espoon Lahnuksen yksityinen suomalainen koulu. Koulu alkoi saamaan valtionapua seuraavana vuonna.⁷

Lahnuksen kansakoulun ensimmäinen toimitila vuokrattiin Ala-Luukin tilalla sijainneesta Nedergårdina tunnetusta talosta. Ala-Luukin tilan omisti vuodesta 1907 eteenpäin ylioppilas Carl Gustaf Avellan. Nedergårdin talo sijaitsi Luukinjärven koillis-kärjen rannalla, aivan Lahnuksen kylän eteläpuolella. Taloon ja puutarhaan oli kuolemaan asti jatkuva nautintaoikeus tilan Avellanille myyneen pariskunnan tyttärellä Mathilda Lovisa

6 Lahti 1975, 121–131.

7 Espoon perinneyhdistys Aurora ry.

Ahlforsilla, joka vuokrasi Helsinkiin muutettuaan talon kahdeksi vuodeksi Lahnuksen koulun käyttöön. Ahlfors kuului myös itse Lahnuksen koulun johtokuntaan.⁸ Kaikista koulun sijainneista juuri ensimmäinen oli lähimpänä Lahnuksen kylää.

Ensimmäisenä lukuvuonnaan Lahnuksen kansakoulussa aloitti 29 oppilasta. Oppilasmäärää pyrittiin kasvattamaan koulun alkuaikoina kunnan rahallisen tuen saamiseksi, mutta se pysyi kahdenkymmenen kieppeillä. Vuonna 1907 Ala-Luukin tilan ostanut ylioppilas Avellan oli kuitenkin vahvasti suomalaisvastainen, eikä täten voinut hyväksyä suomenkielistä kansakoulutoimintaa omilla maillaan. Avellan yritti eri tavoin saada koulua häädettyä tiluksiltaan ja päätyi lopulta rakentamaan Nedergårdin talon ympärille alkuvuodesta 1908 kaksi metriä korkean piikkilanka-aidan, joka sulki kouluun johtavat tiet. Aita esti koulun kevätlukukauden aloituksen ja se pysyi paikallaan tammikuun lopusta maaliskuun 12. päivään asti. Tempaus sai aikanaan mediahuomiota ja siitä periytyi myös Lahnuksen kansakoululle Piikkilankakoulun nimitys. Asiaa puitiin myös käräjillä, joka katsoi asian koulun eduksi ja määräsi aidan purettavaksi. Talon vuokra-aika päättyi kesällä 1908, jonka jälkeen Mathilda Ahlfors solmi uuden vuokrasopimuksen koulun kanssa kysymättä tilanomistajan kantaa asiaan. Avellan vei asian uudestaan oikeuteen, ja huhtikuussa 1909 annetun päätöksen nojalla koulu joutui tällä kertaa muuttamaan pois vuokralasta Avellanin toiveiden mukaisesti.⁹

8 Lahti 1975, 133–135.

9 Lahti 1975, 134–135; Työmies 1908.

Lahnuksen kansakoulun seuraava koulutalo vuokrattiin Snettansin tilalta, noin kolme kilometriä lounaaseen päin Nedergårdista. Jo ensimmäisen talossa vietetyn, syksyllä 1908 alkaneen lukuvuoden aikana kävi ilmi, ettei Snettansin talo kuitenkaan sopinut koulukäyttöön. Talossa ei ollut riittävästi huoneita koulun tarpeisiin, minkä lisäksi sisätilat olivat kylmiä ja kosteita. Tilanpuutteen vuoksi myös koulun opetusohjelmaa jouduttiin supistamaan. Koulu toimi Snettansin talossa vuoden 1913 helmikuuhun, jolloin koulun johtokunta osti uudeksi koulutaloksi noin kaksi kilometriä Snettansista pohjoiseen sijaitsevasta Luukin kartanosta lohkotun Sundellskan huvilan. Huvilasta on käytetty myös nimeä Väinölä. Huvilan myi koulun johtokunnalle 8000 markan hintaan sama Carl Gustaf Avellan, joka oli aikaisemmin häätänyt koulun tiluksiltaan. Lahnuksen kansakoulu muutti taloon saman vuoden kevätlukukauden aikana.¹⁰ Huvila sijaitsi Luukinjärven luoteisrannalla Luukin kyläkeskuksen eteläpuolella. Alun perin yksikerroksista huvilaa korotettiin toisella kerroksella, johon sijoitettiin kansakoulun opettajan asunto. Vuonna 1915 kansakoulu alkoi saamaan valtionavun lisäksi avustusta myös Espoon kunnalta.¹¹

Lahnuksen kansakoulu toimi Sundellskan huvilassa vuoteen 1928, jolloin valmistui ensimmäinen Lahnuksen kansakoulua varten rakennettu uudisrakennus. Rakennus sijoitettiin Luukinjärven luoteisrannalle, aivan Sundellskan huvilan pohjoispuolelle.¹² Koulurakennus oli yksikerroksinen pitkänomainen harjakattoinen puutalo. Koulun muutettua uusiin tiloihin 1950-luvulla, otettiin vanha koulurakennus käyttöön Luukin kesäsiirtolaksi. Nykyisin talo toimii leirikeskukseksi.¹³

↑ Vuonna 1908 painetussa postikortissa on esitetty Nedergårdin talon niin kutsuttu Piikkilankakoulu. Piikkilanka-aita on nähtävillä koulun vuokratalon oikealla puolella. Koulu on kortin otsikossa nimetty Luukkaan kansakouluksi. Tunteaton kuvaaja. EKM.

10 Ibid.

11 Espoon perinneyhdistys Aurora ry; Sillanpää-Storsjö 1984, 35–36.

12 Sillanpää-Storsjö 1984, 36–37.

13 Rantalainen 2020.

Lahnuksen kansakoulu siirtyi viimeistään 1950-luvulla Espoon kunnan omistukseen ja muuttui siten julkiseksi kouluksi. Tarkka ajankohta ei ole tiedossa. Seuraavan Lahnuksen kansakoulun uudisrakennushankkeen taustalla vaikutti ensisijaisesti Vihdintien valmistuminen 1950-luvun loppupuolella, mikä toi Pohjois-Espooseen merkittävää väestönlisäystä. Lahnuksen kansakoulun oppilasmäärä moninkertaistui parissa vuodessa, ja koulun johtokunta ryhtyi yhdessä Espoon kunnan kanssa suunnittelemaan uuden koulun rakentamista. Koulun rakennusaikaan Lahnuksen kansakoulun oppilasmäärä oli 154 ja uusi koulu mitoitettiin tulevaa väestönkasvua silmällä pitäen 228 oppilaalle.¹⁴ Uuden koulun tontti sijoittuu edelliseen koulutaloon nähden Luukinjärven toiselle puolelle, noin kilometrin päähän itään linnuntietä. Vuonna 1958 oli myös astunut voimaan kansakoululaki, jonka mukaan maalaiskansakoulujen yhteyteen tuli rakentaa asunnot kaikille koulun opettajille. Lain mukaisesti Lahnuksen kansakoulun yhteyteen rakennettiin kuusi asuntoa käsittänyt opettaja-asuntola, joka sijoitettiin koulun koillispuolelle.

→ Nykyisen Lahnuksen koulun rakennuspaikka kuvattuna vuonna 1950. Metsäisen alueen läpi kulki Vanha Lahnuksentie. Puolustusvoimien Tiedustelu-keskus 2014. Espoon karttapalvelu.

→ Lahnuksen koulun alue kuvattuna vuonna 1976. Kiinteistöille rakennettiin kolmen rakennuksen lisäksi urheilukenttä. Lähialueelle rakentui yksittäisiä rakennuksia 1900-luvulla. Espoon karttapalvelu.

¹⁴ EKA: Luukin "piikkilankakoulusta" moderniin koulutaloon. Lahnuksen kansakoulun vihkiäiset viime sunnuntaina.

Rakennuspaikka

Uusi koulurakennus sijoitettiin Espoon kunnan maille, ennestään rakentamattomalle metsäiselle alueelle Luukinjärven länsipuolelle. Koulu sijoitettiin Vanhan Lahnuksentien varteen, mutta erilleen alueen asutus- ja kyläkeskittymistä. Tutkimuksen aikana ei ole löytynyt tietoa siitä, miksi juuri kyseinen, hieman syrjäinen rakennuspaikka valittiin. Lahnuksen kansakoulu on historiansa aikana sijainnut eri puolilla Luukinjärveä, eikä se ole ollut sidoksissa tiettyyn kyläkeskittymään. Koulu oli vielä 1950-luvullakin luonteeltaan pienehkö maalaiskoulu, jonne saavuttiin suhteellisen laajalta alueelta. Tämän takia kyläkeskittymiin nähden hieman syrjäisempää sijaintia on tuskin nähty ongelmana. Koulun läheisyyteen ei tiedettävästi myöskään suunniteltu uutta asuinrakentamista. Sijaintiin lienee vaikuttanut myös sujuvampi yhteys vasta rakentuneelle Vihdintielle sekä kunnan omistamien sopivien rakennuspaikkojen sijainti. Metsäisen sijainnin valintaan on voinut myös vaikuttaa etenkin 1950-luvun koulurakentamiselle ominainen, ajan metsälähiöaatetta ja terveysideologioita seuraava pyrkimys luonnonläheisyyteen, maaston ja luonnon huomioon ottamiseen sekä inhimillisen kouluympäristön luomiseen.

LAHNUKSEN KANSAKOULUN TOIMIPAIKAT

- 1 Nedergård, 1906-1909
- 2 Snettansin talo, 1909-1913
- 3 Sundellskan huvila (Väinölä), 1913-1928
- 4 Lahnuksen kansakoulu, puukoulu, 1928-1958
- 5 Lahnuksen kansakoulu, nykyinen koulu, 1958-

→ Pohjakartta Espoon kartta-palvelu 2026.

2.2 Koulurakentaminen Espoossa 1950- ja 1960-lukujen vaihteessa

Aikakauden koulurakentaminen

1950-luvulla Suomessa alkanut sotienjälkeinen jälleenrakennuskausi oli kiivaan rakentamisen aikaa niin yleisellä tasolla kuin koulujenkin osalta. Kouluja valmistui 1950- ja 1960-luvuilla enemmän kuin yhtenäkkään aiempaan tai niiden jälkeisenä vuosikymmenenä Suomen historiassa. Kiivaimmillaan 1950-luvulla kouluja valmistui koko maan tasolla jopa 200 kappaletta vuodessa. Espooseen kouluja valmistui 1950-luvulla 23 kappaletta. 1960-luvulla rakennustahti hidastui, vuosikymmenen aikana uusia kouluja rakennettiin Espooseen reilut kymmenen.¹⁵ Koulujen rakennustarpeen takana vaikutti ennätyskellisen suuri kouluikään vartuva ikäpolvi, johon olivat johtaneet muun muassa sodanaikainen väestönkasvuun tähdännyt propaganda ja sodanjälkeinen siirtoväestö. Kansakoulua oli myös vastikään pidennetty kuudesta vuodesta seitsenvuotiseksi.¹⁶

1940-luvulla suomalaista arkkitehtuuria hallinnut romanti-soitu modernistinen linja vaikutti edelleen 1950-luvulle tultaessa. Arkkitehtoninen ilmaus oli 1950-luvun alussa suhteellisen yhtenäistä läpi eri rakennustyyppien ja toistui myös koulurakennuksissa. 1950-luvulle tultaessa koulurakentamista hallitsi malli, jossa erityyppiset toiminnot järjestettiin eri rakennusosiin niin, että myös rakennuksen ulkoasu heijasteli sisäistä tilajärjestystä. Tämä malli oli kehittyneet jo 1930-luvulla, jolloin klassismin symmetriahakuisesta suunnitteluhanteesta luovuttiin. Moderneissa koulurakennuksissa oppilaiden kotiluokat oli jäsennetty omaksi rakennusosikseen, johon liittyi yleensä erillinen liikuntasalin muodostama rakennussiipi. Suuremmissa kouluissa myös muita aputilasiipiä. Rakennusmassat olivat tyypillisesti kapeita ja korkeita, typologisesti suositettiin sivukäytäväratkaisuja. Rakennusmassoissa oli tyypillisesti loivat harjakatot. Ikkuna-aukotus oli

tasaista ja heijasteli sisätilojen järjestelyä. Koulujen ruokasalit yleistyivät 1930-luvulla. Koulurakentaminen oli sotien vuoksi pitkälti katkolla koko maassa merkittävän osan 1940-lukua, mikä myös vaikutti 1950-luvun kiivaampaan rakentamiseen.¹⁷

1950-luvun aikana vakiintuneen, korkearunkoisen ja erillisiin rakennussiipiin jaetun sivukäytäväkoulun rinnalla ryhdyttiin myös kokeilemaan uusia koulurakennustyyppijä. Esikuvat kouluille haettiin pitkälti muista Pohjoismaista. Vuonna 1954 Suomen valtio otti käyttöön maalaiskuntien kansakoulurakennuksia koskevat tilasuunnittelua ohjaavat vuosittain tarkistettavat normaalihintapäätökset, jotka säätelivät pitkälti muun muassa luokahuoneen koon ja muodon. Vuonna 1957 säädettiin uusi laki kansakouluista, jossa määriteltiin muun muassa maalaiskuntien kansakoulujen velvollisuudeksi tarjota kouluun liittyvät asunnot kaikille opettajilleen. Laissa määriteltiin lisäksi, että itse koulutalon tuli olla kouluhallituksen hyväksymä ja siihen tuli liittyä kelvolliset ulkoilupihat.¹⁸

1960-lukua lähestyttäessä koulusuunnitelmien romantisoituidet yksityiskohdat karsiutuivat ja rakennukset saivat suoralinjaisemat, rationaalisemmat yleisilmeet. 1940-luvulta alkaen suositut korkeat rakennusmassat väistyivät hiljalleen, koulurakentamisessa alettiin suosia matalia rakennusmassoja. Rakennuskokonaisuuksia ryhdyttiin myös jakamaan pienempiin paviljonkimaisiin rakennusmassoihin. Yksittäisestä ikkuna-aukotuksesta siirryttiin nauhaikkunoihin ja yleisiä julkisivumateriaaleja olivat esimerkiksi puhtaaksimuurattu tiili ja erilaiset korostelevytykset ja -paneloinnit. Rakenteiltaan koulut olivat 1950-luvun lopulle saavuttaessa tyypillisesti betonirunkoisia ja paikallavalettuja, kun vuosikymmenen alussa koulut olivat vielä yleisimmin olleet tiilirunkoisia.

1960-luvun loppua kohden edellisellä vuosikymmenellä kiivaimmillaan ollut koulujen rakennustahti hidastui 1970-lukua kohti. 1960-luvun aikana uusia kouluja rakennettiin Espooseen yhteensä 13 kappaletta.¹⁹ 1960-luvulla tyypilliset koulut jatkoivat 1950-luvun lopulla yleistyneitä suunnitteluhanteita, rakennukset olivat tyypillisesti matalia ja pelkistettyjä, koulusuunnittelu alkoi samalla olla vähemmän yhtenäistä kuin edellisillä vuosikymmenillä. 1960-luvulla ryhdyttiin rakentamaan enemmän myös halikouluja, joissa paksuun rakennusrunkoon luokat ryhmiteltiin monitoimintaisen suuren hallitilan ympärille.

19 Ark-byroo Oy 2017, 56.

15 Ark-byroo Oy 2017, 9–10, 16.

16 Jetsonen 1994, 83.

17 Ark-byroo Oy 2017, 14–17.

18 Ark-byroo Oy 2017, 16.

Espoon kouluja

NUUKSION KANSAKOULU 1952

Espoon haja-asutusalueille 1950-luvulla rakennetut maalaiskansakoulut edustivat tyypillisesti perinteisempää linjaa kaupungistuneiden alueiden kansakouluihin verrattuna. Myös Espoossa hyödynnettiin maalaiskoulujen tyyppiirustuksia ja esimerkiksi Nuuksion kansakoulu rakennettiin vuonna 1952 Maaseudun keskusrakennustoimiston tyyppiirustusten mukaisesti. Keskusrakennustoimiston tyyppikoulut edustivat arkkitehtuuriltaan pitkälti 1940-luvulla yleistyneitä förtitalismismin suunnitteluhanteita. Maalaiskouluihin liittyi tyypillisesti myös asunnot opettajille, mikä sisältyi vaatimuksena myös vuonna 1957 laadittuun kansakoululakiin. Nuuksion koulu on mahdollisesti ainoa keskusrakennustoimiston tyyppiirustusten mukaan toteutettu koulu Espoossa.²⁰ Nuuksion kouluun verraten 1950-luvun loppupuolella rakennettu Lahnuksen kansakoulu edustaa jo huomattavasti modernimpaa koulusuunnittelua.

→ Nuuksion kansakoulu rakennettiin Maaseudun keskusrakennustoimiston tyyppiirustusten mukaan. Tuntematon kuvaaja. EKM.

KARAMALMIN KOULU 1954

1950-luvun alku- ja loppupuolen koulusuunnittelun siirtymävaihetta edustava esimerkki on vuonna 1954 valmistunut Karamalmin koulurakennus. Koulun suunnitteli arkkitehti Hilding Ekelund. Rakennus edustaa tyypologialtaan 1950-luvulle tyypillistä rakennusrungoltaan kapeaa ja harjakattoista koulurakennusta. Julkisivumateriaaleissa ja ikkunajaotuksessa nähdään jo vuosikymmenen lopun piirteitä: julkisivussa ryhmittelevät puhtaaksi muuratut tiilipinnat ja vaaleat levytykset. Ikkunat on jaoteltu nauhamaisiin ryhmiin. Koulun yhteyteen rakennettiin myös opettaja-asuntolana toiminut pienkerrostalo. Lahnuksen koulu rakennettiin neljä vuotta myöhemmin, mutta rakennuksessa voidaan nähdä samoja siirtymävaiheen piirteitä etenkin tyypologian ja julkisivujäsentelyn osalta.

→ Karamalmin koulurakennuksen arkkitehtuurissa nähdään koulusuunnittelun siirtymävaiheen piirteitä. Tuntematon kuvaaja. EKM.

20 Ark-byroo Oy 2017, 9.

TAPIOLAN KANSAKOULU / AARNIVALKEAN KOULU 1957

1950-luvun loppua kohti uudistuvaa koulusuunnittelua ilmentävä ja aikakautensa lähiösuunnittelun aallonharjaa edustava esimerkki Espoossa on vuonna 1957 valmistunut Tapiolan kansakoulu (myöhemmin Aarnivalkean koulu). Tapiolan kansakoulu on arkkitehtuuriltaan pelkistetty, massaltaan pääosin yhteen kerrokseen rakennettu ja kampamaisen pohjamuotonsa avulla erillisiin luokkayksiköihin jaettu. Koulun pohjaratkaisussa yhdisteltiin keski- ja sivukäytäväkoulun sekä solukoulun piirteitä. 1950-luvun alkupuolen koulurakennuksiin verraten se edustaa matalampaa ja laajemmalle alueelle levittyvää koulurakennusta. Sen suunnittelivat kilpailuvoiton perusteella arkkitehdit Kaija ja Heikki Sirén. Tapiolan kansakoulu ja Lahnuksen koulu on suunniteltu ja rakennettu lähes samaan aikaan. Tapiolan kansakoulu edustaa koulurakennuksista modernimpaa otetta, vaikka valmistuikin vuotta aiemmin. Syrjäisemmälle sijainnille sijoitetussa Lahnuksen maalaiskoulussa kuitenkin nähdään jo joitakin 1950-luvun lopulla yleistyneitä piirteitä, kuten nauhaikkunoita.

→ Aarnivalkean koulu (ent. Tapiolan kansakoulu) Tapiolassa edusti 1950-lopun rakennusajankohtanaan aikansa moderneinta koulusuunnittelua. Kuva on vuodelta 1957. Laajalahden valokuvaamo. EKM.

JOUSENKAAREN KOULU 1960

Tapiolan kansakoulussa sovellettu solukouluajatus toteutettiin kokonaisvaltaisemmin vuonna 1960 niin ikään myös Tapiolaan valmistuneessa Jousenkaaren koulussa. Tapiolan länsiosaan alun perin Metsolan kansakoulun nimellä rakennettu yksikerroksinen koulutalo oli jaettu neljään neliluokkaiseen soluun, joilla oli myös omat ulkoilupihansa. Pelkistetty ja ilmeeltään rationaalinen rakennus edusti tasakattoineen ja nauhaikkunoin aukotettuine valkoisine julkisivuineen jo 1960-luvulle tyypillisiä arkkitehtuuri-ihanteita. Rakennuksen suunnitteli uudistusmielisenä koulusuunnittelijana tunnettu arkkitehti Osmo Sipari. Lahnuksen kouluun verraten Jousenkaaren koulurakennus edustaa jo selvästi modernimpaa ja rationaalisempaa arkkitehtuuria.

→ Jousenkaaren koulu (ent. Metsolan kansakoulu) edustaa tyypillistä 1960-luvun koulurakennusta. Simo Rista, 1961. EKM.

3. Lahnuksen kansakoulun suunnittelu ja rakentaminen

3.1 Maaseudun keskusrakennustoimisto ja arkkitehti Veikko Nortomaa

Maaseudun keskusrakennustoimisto (MKR)

Sotienjälkeisessä Suomessa korjaus- ja lisärakentamisen tarve oli suuri. Rakennusmestarit ja muut suunnittelijat työllistyivät entistä enemmän kaupungeissa, joihin maaseudun väestö muutti kiihtyvää tahtia. Maaseudulla jälleenrakentaminen ei ollut täten yhtä järjestäytyntä kuin kaupungeissa ja pätevistä suunnittelijoista oli pulaa. Ongelmakohtiin puututtiin valtiotasolta vuonna 1949 voimaan tulleella lailla rakentamisesta maaseudulla. Lain tarkoituksena määriteltiin ”kehittää maaseudun rakennuskulttuuria ja asunto-oloja sosiaalisesti ja taloudellisesti terveeseen suuntaan”. Lain valvonta jäi kuntien rakennuslautakuntien vastuulle. Rakennuslautakuntien tuli tarjota myös ohjausta rakentajille. Kuntien keskusjärjestö Maalaiskuntien liitto katsoi kehittyneen rakennuslainsäädännön myötä rakennuslautakunnille jäävän vastuun liian raskaaksi ja perusti tammikuussa 1949 yhdessä Maatalousseurojen keskusliiton kanssa kunnallisia rakennuslautakuntia rakennustehtävissä auttamaan yhteisen rakennusvaliokunnan ja Maaseudun keskusrakennustoimistoksi (MKR) nimetyn yleisen rakennustoimiston. Molemmat perustajaosapuolet sijoittivat keskusrakennustoimiston alkupääomaksi puoli miljoonaa markkaa.²¹

MKR:n tehtäväksi määriteltiin maalaiskuntien rakennuslautakuntien ja maanviljelysseurojen avustaminen rakennusneuvonassa sekä maaseudun rakennustoiminnan yleinen kehittäminen. Käytännössä tämä tarkoitti kuntien suunnittelu- ja piirustustehtävien suorittamista ja kouluttamista. Rakennusvaliokunnan asema oli pikemminkin päättävänä elimenä rakennusasioissa sekä maalaiskuntien ja keskusrakennustoimiston yhteistyötä

sujuvoittamana tahona. Valiokunnalla oli lisäksi neuvoa antava rooli rakennusasioissa.²²

MKR aloitti toimintansa heinäkuussa 1949 Helsingin Fabianinkatu 8 A:ssa sijainnassa kaksiossa kuuden työntekijän voimin.²³ Arkkitehtiliitto vastusti MKR:n perustamista, sillä se katsoi keskitetyn suunnittelutoimiston vievän työmahdollisuuksia pois yksityisiltä arkkitehtitoimistoilta. Arkkitehtiliitto asetti täten MKR:n johtajan paikan jäsenilleen hakukieltoon. MKR:n ensimmäiseksi johtajaksi valittiin Kulutusosuuskuntien keskusliiton

²² Ibid.

²³ Wik 2017, 17.

rakennustoimistossa työskennellyt Fabian Ahvenainen. Toimiston ensimmäisenä ja tuolloin ainoana asiantuntija-arkkitehtina työskenteli Toivo Löyskä.²⁴

MKR:n alkuvaiheen rajallisten resurssien vuoksi rakennusvaliokunta ohjeisti keskusrakennustoimistoa keskittymään kunnallisiin rakennustehtäviin ja erityisesti hankkimaan kansakoulujen tyyppipiirustuksia maalaiskunnille. Uusien koulujen tarve oli läpi suomen korkea 1950-luvun kynnyksellä ja aikalaisarvion mukaan uusia kansakoulutaloja olisi kouluikään varttuvien

²⁴ Wik 2017, 22.

→ MKR:ssa suunniteltu Tähteen kansakoulu valmistui Kuusankoskelle vuonna 1958. Tuntematon kuvaaja, 1970-1972. Kouvolan kaupunginmuseo.

²¹ Böhling (toim.) 2007, 10.

suurten ikäluokkien tarpeisiin läpi Suomen rakennettava noin tuhat kappaletta. Poikkeukselliseen kysyntään pyrittiin vastaamaan käyttämällä tyyppiipiirustuksia yksilöllisten rakennussuunnitelmien sijaan, mikä vähensi suunnittelukustannuksia merkittävästi. MKR järjesti tyyppiipiirustuksia koskevan suunnittelukilpailun jo loppuvuodesta 1949, johon lähetettiin 99 ehdotusta. Ehdotusten pohjalta se valikoi maalaiskuntien käyttöön kahdeksan tyyppikansakoulua. MKR:n toiminnan ensimmäisen puolentoista vuoden aikana työtehtäviä tilattiin yhteensä 149 kappaletta ja näistä 101 oli kansakoulujen tyyppiipiirustuksia, mikä kertoo ajan koulurakentamisen tarpeesta.²⁵ Espoossa keskusrakennustoimiston tyyppiipiirustuksia hyödyntäen on toteutettu ainakin vuonna 1952 valmistunut Nuuksion kansakoulu.²⁶

Jo 1950-luvun alkupuolella MKR:n suunnitteluhenkilökunta oli kasvanut ja monipuolistunut. Henkilökuntaan lukeutui useiden arkkitehtien lisäksi muun muassa lvi-, rakenne- ja sähköinsinöörejä ja rakennusmestareita sekä lakimies. 1950-luvun puolivälin jälkeen MKR ryhtyi laajentamaan toimintaansa myös eri puolille Suomea sijoitettavien aluetoimistojen muodossa. 1950-luvun lopulla perustettiin toimistot Rovaniemelle ja Kuopioon ja 1960-luvun puolella Ouluun, Tampereelle, Turkuun ja Seinäjoelle. 1950- ja 1960-lukujen vaihteen aikaan MKR:n toimitusjohtajana toimineen Martti Niskalan mukaan käytännössä kaikki Suomen suomenkieliset maalaiskunnat olivat keskusrakennustoimiston asiakkaita. 1960-luvun alussa MKR ryhtyi tarjoamaan myös tie- ja

liikennesuunnittelupalveluita. Vuonna 1967 toimiston nimeksi vaihtui Oy Suunnittelukeskus-MKR, osakeyhtiöksi se oli muutettu jo vuonna 1953.²⁷

Suunnittelukeskuksen työsarka monipuolistui 1970-luvulle tultaessa. Rakennussuunnittelun osalta yleistyneitä rakennustyyppisiä koulujen ohella olivat muun muassa terveyskeskukset, virastotalot, uimahallit ja muut urheilurakennukset, vanhainkodit ja kunnallistekniset rakennukset. Koulurakennusten suunnittelun osalta 1970-luvulla Pohjois-Suomesta alkanut peruskoulu-uudistus vaikutti merkittävästi myös koulurakennusten

27 Wik 2017, 35; Böhling (toim.) 2007, 14, 23, 134.

suunnitteluratkaisuun muun muassa uuden luokkarakenteen ja monipuolistuneiden aineluokkatyyppien myötä. Myös koulujen tyyppiipiirustusten käytöstä luovuttiin ajan myötä kokonaan.²⁸

Suunnittelukeskuksen toiminta laajeni läpi 1980- ja 1990-lukujen. Toiminta kansainvälistyi ja 1993 Suunnittelukeskuksen omistus siirtyi Suomen Kuntaliitolle. Vuonna 2007 Suunnittelukeskuksen nimeksi muutettiin FCG Suunnittelukeskus Oy. Yhtiö toimii edelleen tällä nimellä monialaisten suunnittelu- ja konsultointitehtävien parissa.²⁹

28 Böhling (toim.) 2007, 114.

29 Böhling (toim.) 2007, 135.

25 Wik 2017, 25; Böhling (toim.) 2007, 13.

26 Ark-byroo Oy 2017, 42.

→ Nurmeksen maalaiskuntaan vuonna 1960 valmistuneen Lääkäritalon suunnitteli MKR:n Juhani Nylund. Rakennuksessa oli lääkärien asuntoja ja vastaanottotiloja. Tuntematon kuvaaja, 1960-luku. Nurmeksen museo.

Arkkitehti Veikko Nortomaa

Veikko Hjalmar Nortomaa (ent. Nyberg) syntyi Helsingissä 18. huhtikuuta 1912. Hän kirjoitti ylioppilaaksi Helsingin suomalaisesta normaalilyseosta vuonna 1933 ja valmistui arkkitehdiksi Teknillisestä korkeakoulusta vuonna 1941. Valmistuttuaan Nortomaa teki opintomatkoja Ruotsiin, Norjaan ja Yhdysvaltoihin. Työurallaan Nortomaa toimi aluksi A. Ahlström Oy:n toimistoarkkitehtina vuosina 1944–1946 ja sen jälkeen Puurakenteiden myyntiyhdistyksen arkkitehtiosaston toimistoarkkitehtina vuosina 1946–1951, ennen kuin hän siirtyi Maaseudun keskusrakennustoimiston teknilliseksi johtajaksi vuonna 1951. Vuodesta 1952 alkaen Nortomaa toimi palkkatyönsä ohella luottamustehtävissä Koulurakennuskomitean jäsenenä vuoteen 1959, jonka jälkeen hän toimi komitean varapuheenjohtajana seuraavat kaksi vuotta.³⁰

Nortomaa työskenteli MKR:n virassaan vuoteen 1964, jolloin hän perusti oman yksityisen arkkitehtitoimistonsa. Sivutoimenaan Nortomaa toimi Koulurakennuskomitean jälkeen Kansakoulujen rakennustoimikunnan puheenjohtajana vuosina 1962–1969. Vuosina 1967–1970 Nortomaa työskenteli myös sosiaaliministeriön arkkitehtina oman toimistonsa ohella.³¹ Luottamustehtävissä heijastuu Nortomaan erityinen kiinnostus kouluarkkitehtuurin alaan.

Nortomaa suunnitteli koulurakennuksia MKR:n virassa vuosina 1951–1964 ja tämän jälkeen oman toimistonsa nimissä. Lahnuksen kansakoulu on tiedetysti ainoa Nortomaan suunnittelema koulu Espoossa. Naapurikuntaan Vantaalle Nortomaa on suunnitellut 1960-luvun puolivälissä Tikkurilan keskustan tuntumaan valmistuneen Keskuspuiston yläasteen ja vuonna 2016 puretun Kivistön kansakoulun. Molemmat olivat ajalleen tyypillisiä, pitkistä ja kapeista matalista luokkarungoista koostuvia suurehkoja kouluja. Keskuspuiston yläaste on myöhemmin muutettu Vantaan aikuisopiston Tikkurilan opistotaloksi. Vuonna 1964 valmistui myös Nortomaan suunnittelema pienempi Kuusikon kansakoulu,

→ Pienehkö Kuusikon kansakoulu on valmistunut vuonna 1964 ja sen on suunnitellut Veikko Nortomaa. Mauno Mannelin, 1964. VKM.

→ Veikko Nortomaan Vantaalle suunnittelema Kivistön kansakoulu on valmistunut vuonna 1964. Mauno Mannelin, 1964. VKM.

30 STS & TFIF 1965, 393; STS & TFIF 1973, 453.

31 STS & TFIF 1973, 453.

jonka pohjaratkaisussa kaikki koulun tilat jäseneltiin yhteen puikkomaiseen yksikerroksiseen rakennusrunkoon.

Samoihin aikoihin 1960-luvun puolivälissä valmistui Helsingin Vuosaaren Nortomaan suunnittelema Vuosaaren yhteiskoulu. Yksikerroksinen ja pohjaratkaisultaan kampamaisesti luokkasiipiin ja erillisiin sisäpihoihin jaettua rakennusta laajennettiin vuonna 1971 lisäluokkasiivellä ja liikuntasalilla. Rakennus toimii nykyisin Vuoniityn ala-asteena.

Pääkaupunkiseudun ulkopuolelle Nortomaa on suunnitellut muun muassa samoihin aikoihin Lahnuksen kansakoulun kanssa vuonna 1957 valmistuneen Viikaisten koulun Uuteenkaupunkiin.

Toisistaan erotetusta luokkasiivestä ja liikuntasaliivestä koostuva, pinnoiltaan rapattu massaltaan korkea ja harjakattoinen koulurakennus edusti 1950-luvun tyypillisiä koulusuunnittelun linjoja. Rakennuksen pihalla oli Lahnuksen koulun pihakatosta muistuttava puinen pihakatos. Rakennusta laajennettiin 1970- ja 1980-lukujen vaihteessa ja se purettiin 2020-luvulla.

MKR:n leivissä Nortomaan suunnittelemiin muihin julkisiin rakennuksiin lukeutuu esimerkiksi vuonna 1955 valmistunut Hämeenkyrön kunnantalo ja vuonna 1962 valmistunut Hattulan kunnanvirasto.

3.2 Päätöksenteko ja rakentaminen

Lahnuksen kansakoulun uuden koulutalon rakennuttamispäätös syntyi Espoon kunnan viranomaisten toimesta nopeasti. Lahnuksen kansakoulun rakentaminen päästiin aloittamaan helmikuussa 1958. Pääurakoitsijana toimi Espoon kunta ja rakennuskustannukset olivat 67,5 miljoonaa markkaa. LVI-töistä vastasi Vesijohtoliike Huber oy, sähkötöistä Sähköliike Norsdröm ja maalaustöistä Helsingin Osuusmaalaamo oy. Oppilaat muuttivat uuteen kouluun jo saman vuoden joulukuussa. Ennen muuttoa koulu oli joutunut kasvaneen oppilasmäärän takia toimimaan kahteen rakennukseen jakautuneena vuoden 1958 syyslukukauden.³²

32 EKA: Lahnuksen kansakoulu.

← Tikkurilan keskustaan valmistunut keskuspuiston kansalaiskoulu on Veikko Nortomaan suunnittelema. Koulu koostuu matalasta kaksikerroksisesta luokkasiivestä ja siihen liittyvästä saliosasta sekä irrallisesta yksikerroksisesta rakennussiivestä. Mauno Mannelin, 1964. VKM.

3.3 Suunnitteluratkaisu

Lahnuksen kansakoulu ei perustu MKR:n kansakoulujen tyyppipiirustuksiin, vaan se suunniteltiin yksilöllisesti rakennuspaikalleen.

SIJOITUS TONTILLE JA PIHAPIIRI

Lahnuksen kansakoulun tontti sijoittuu Vanhan Lahnuksentien varteen, kohtaan jossa tie tekee mutkan. Koulutontti on keskellä metsää, eikä rakennusaikaan koulun ympäristössä ollut juuri lainkaan rakennuskantaa. Koulutontin kohdalla maasto nousee länteen ja pohjoiseen päin, ja rinnettä hyödynnettiin koulun suunnitteluratkaisussa. Pitkänomainen koulurakennus sijoitettiin maastonmuotoja ja tielinjausta mukailen koillis-lounais-suuntaisesti. Noppamainen asuntola on puolestaan suunnattu kaakkois-luoteissuuntaisesti niin ikään maastonmuotoja mukailen. Se sijoittuu lähemmäs tietä ja toimii porttirakennuksena. Koulun ulkoilupiha sijoitettiin koulurakennuksen länsipuolelle niin, että rakennusmassa suojaa pihaa muurimaisesti maantien liikenteeltä. Tasoitettua pihaa rajaavat ainoastaan metsä ja sen lounaislaitaan rakennettu pitkänomainen puurakenteinen pihakatos. Metsän keskelle, koulupihan luoteispuolelle sijoitettiin lisäksi koulu urheilukenttä.

Koulun pääsisäänkäynti sijoitettiin rakennusrungon keskivaiheille ulkoilupihan puolelle, kahden rakennussiiven porrastuskohtaan. Toinen sisäänkäynti sijaitsee pohjoispäädyssä sijaitsevan porrashuoneen kohdalla ja kolmas länsijulkisivun päädyssä juhlasalin kohdalla. Lisäksi eteläpäädyssä on sisäänkäynnit oppilaiden wc-tiloihin. Asuntolan sisäänkäynti on sen pohjoispuolella koulupihan kaartuvan ajotien varrella.

Koulun kanssa samaan aikaan rakennettiin ulkoilupihan lounaisreunaa rajaava puurakenteinen pihakatos. Avoimessa katoksessa on peltipintainen lippakatto, jota tukevat koillisen puolella yksinkertaiset puupilarit ja lounaispuolella diagonaaliset kattoulirakenteet. Katos poikkeaa arkkitehtoniselta otteeltaan koulun ja asuntolan muotokielestä ja samantapaisia puukatoksia liittyy myös muihin MKR:n koulukohteisiin.

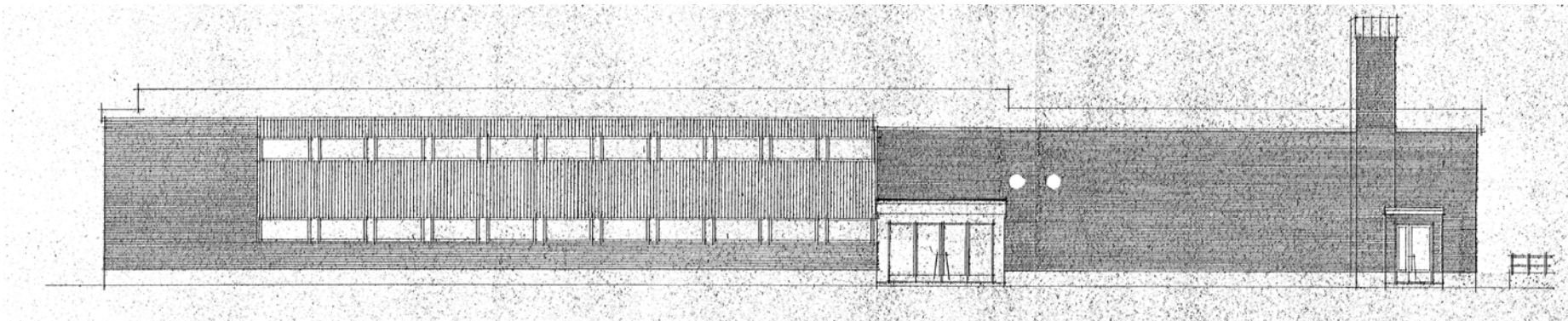
ASEMAPIIRROS

↑ Alkuperäiseen kokonaisuuteen kuuluu kolme rakennusta: koulu, asuntola ja pihakatos. Rakennuslupapiirustus 18.1.1958. MKR, Veikko Nortomaa. RakVV.

JULKISIVU LUOTEeseen

↑↑ Koulurakennus sijoitettiin rinteeseen Vanhan Lahnuksentien suunnitaisesti. Rakennukset ovat näkyviä tielle. Piha-alueet on sijoitettu suojaisasti metsän puolelle. Kuva on vuodelta 1990. Tunteaton kuvaaja. EKM.

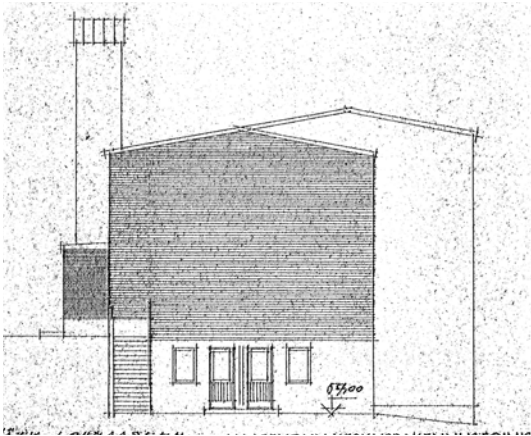
Koulu

ULKOHAHMO JA JULKISIVUT

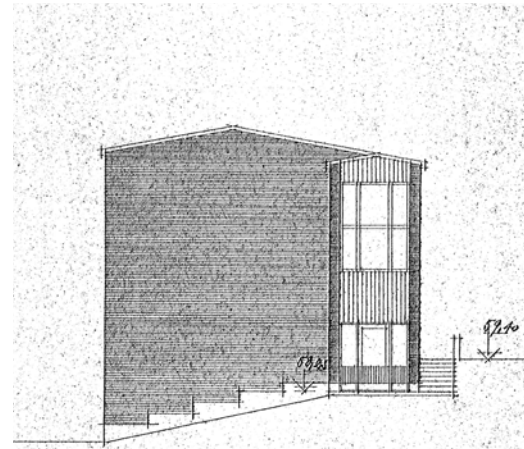
Lahnuksen kansakoulu on massaltaan puikkomainen, korkeahko ja kapearunkoinen rakennus. Eteläiseen pätyyn sijoitettu massaltaan hieman luokkasiipeä kapeampi juhlasalisiipi on artikuloitu luokkaosasta hienovaraisesti erilleen. Pohjoispäädyssä muuten lähes tasapintaisesta rungosta työntyy ulos porrashuoneen massa. Koulun kattomuoto on ajalleen tyypillinen matala harjakatto kapealla räystäällä. Kattopinta on saumapeltiä.

Koulun julkisivut ovat peruspinnaltaan punatiiliverhotut. Luokkien ja käytävien nauhaikkunoiden vaakasuuntaiset välit on korostettu aaltopintaisella valkoisella asbestisementtilevyllä. Koulun juhlasalia korostavan julkisivusommitelmassa suurikoiset itään suunnatut ikkunat. Puitejaoltaan toistuvaa rytmää noudattavat puikkunat ovat samoin valkoiseksi maalatut. Pääsisäänkäyntiä korostettiin katoksella. Länsijulkisivun eteläpäädyssä on pystyaiheena lämmityskattilahuoneen savupiippu.

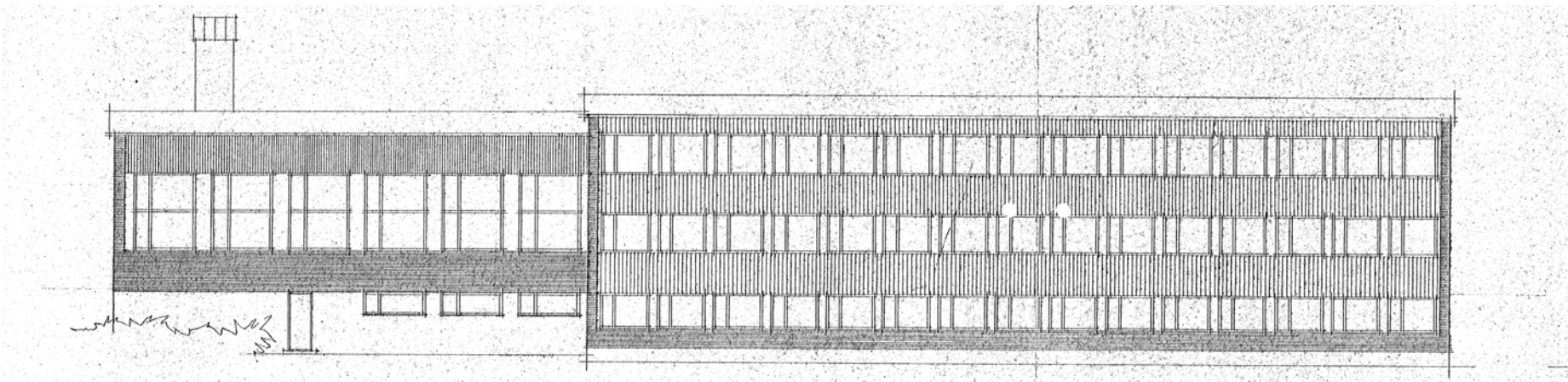
↑ Koulupiha puoleinen julkisivu on tiejulkisivua umpinainen. Julkisivussa korostuu pääsisäänkäynti, lämmityshuoneen piippu sekä sivukäytävälle avautuva nauhaikkunavyöhyke. Rakennuslupapöytäkirja 18.1.1958. MKR, Veikko Nortomaa. RakVV.

JULKISIVU LOUNAASEEN

← Päätäjulkisivut ovat 1950-luvun arkkitehtuurille ominaiset. Umpinaisessa lounaispäädyssä on sisäänkäynnit wc-tiloihin. Rakennuslupapiirustus 18.1.1958. MKR, Veikko Nortomaa. RakVV.

JULKISIVU KOILLISEEN

← Koillispäädyssä porrahuone työntyy ulos rakennusrungosta. Porrahuoneen sijainti on luettavissa julkisivuaukotuksesta. Rakennuslupapiirustus 18.1.1958. MKR, Veikko Nortomaa. RakVV.

JULKISIVU KAAKKOON

↑ Tielle avautuvalla julkisivu on runsaammin aukotettu. Juhlasaliin avautuvat suuremmat ikkunapinnat. Nauhaikkunoissa nähdään 1950-luvun lopun kouluarkkitehtuurin vaikutteita. Rakennuslupapiirustus 18.1.1958. MKR, Veikko Nortomaa. RakVV.

SISÄTILAT

Toiminnalliselta typologialtaan Lahnuksen kansakoulu on kaksisiipinen sivukäytäväkoulu. 1950-luvun alku- ja keskivaiheen koulurakennuksille tyypillisesti rakennus on kapearunkoinen ja suhteellisen korkea. Sivukäytävä sijoittuu luokkahuonesiiven länsisivulle ja käytävän päädyssä kuljetaan päärakennusmassasta hieman porrastettuun juhlasalisiipeen. Rakennuksessa on kolme kerrosta, joita yhdistää kaksi porrasta. Toinen sijaitsee sivukäytävän pohjoispäässä ja toinen rakennuksen keskellä rakennussiipien porrastuskohdassa. Keskellä sijaitseva porras toimii pääportaana ja se avautuu avoimemmin osaksi käytävää ja sisäänkäyntiaulaa. Pohjoispäädyn porras on erotettu lasiseinällä omaksi huoneekseen.

Luokkatilat on ryhmitelty sivukäytävän varrelle. Kolmesta kerroksesta kahteen ylimpään sijoitettiin oppilaiden perusluokat ja pohjakerrokseen aineluokkia ja aputiloja. Luokkien ikkunat avautuvat itään ja käytävää valaisevat yläikkunat länteen. Perusluokkia on yhteensä kuusi, neljä yläkansakoulun luokkaa, joiden pinta-ala on 60 neliometriä ja kaksi alakansakoulun luokkaa, joiden pinta-ala on 46 neliometriä. Luokkajako heijastaa nelivuotiseen yläkansakouluun ja kaksivuotiseen alakansakouluun jaettua kansakoulujärjestelmää. Opettajanhuone sijoitettiin kolmanteen kerrokseen rakennuksen keskelle.

Koulun alkuperäiseen suunnitteluratkaisuun ei sisälly lainkaan ruokalaa. Pohjakerroksessa sijaitsevasta koulukeittiöstä ruoka tarjoiltiin oletettavasti suoraan luokkahuoneisiin. Luokkasiiven pohjakerroksessa sijaitsee keittiön lisäksi poikien käsityöluokka aputiloineen sekä yhdistetty kerho- ja kirjastohuone. Tyttöjen käsityöluokkana toimii ensimmäisen kerroksen eteläisin kotiluokka, johon liittyy käsityövarasto. Pohjakerroksen pohjoispäädyssä on lisäksi talonmiehen asunto, joka käsittää keittiön ja alkovillisen huoneen.

Luokkasiiven eteläpuolella sijaitseva juhlasalisiipi sisältää pääkerroksen tasolla korkean voimistelu- ja juhlasalin. Sen alla pohjakerrostasolla on oppilaiden puku- ja pesutilat sekä ulkokautta

saavutettavat oppilaiden wc:t. Oppilas-wc:iden ja pukutilojen välissä ovat koulun lämmitystekniset tilat, joihin kuuluvat polttoainevarasto lännen puoleisella täyttöluukulla, kattilahuone ja pumppuhuone. Lämmitystiloihin on oma sisäänkäyntinsä idän puolelta. Juhlasaliin on oma tuulikaapillinen sisäänkäyntinsä luoteisjulkisivun eteläpäädyssä, joka helpottaa salin iltakäyttöä.

↑ Koulun pääsisäänkäyntiaula alkuperäisasussaan. Juhlasaliin johtava pariovi on auki. Sisäänkäyntiovissa on pyöreät vetimet ja pääorras aukeaa avoimesti aulatilaan. Katossa näkyy kuitusementtilevy. Alkuperäinen lattia on ollut tumma muovi- tai linoleummattolaatta ja ulkoseinän tiilipintaiset kentät on maalattu tummalla sävyllä. Kuva on oletettavasti 1960-luvulta, tarkka ajoitus ei ole tiedossa. Urho Saarinen. EKM.

← Vuoden 1965 kansakoulun oppilaat työskentelevät koulun alkuperäisessä puutyöluokassa pohjakerroksessa. Urho Saarinen, 1965. EKM.

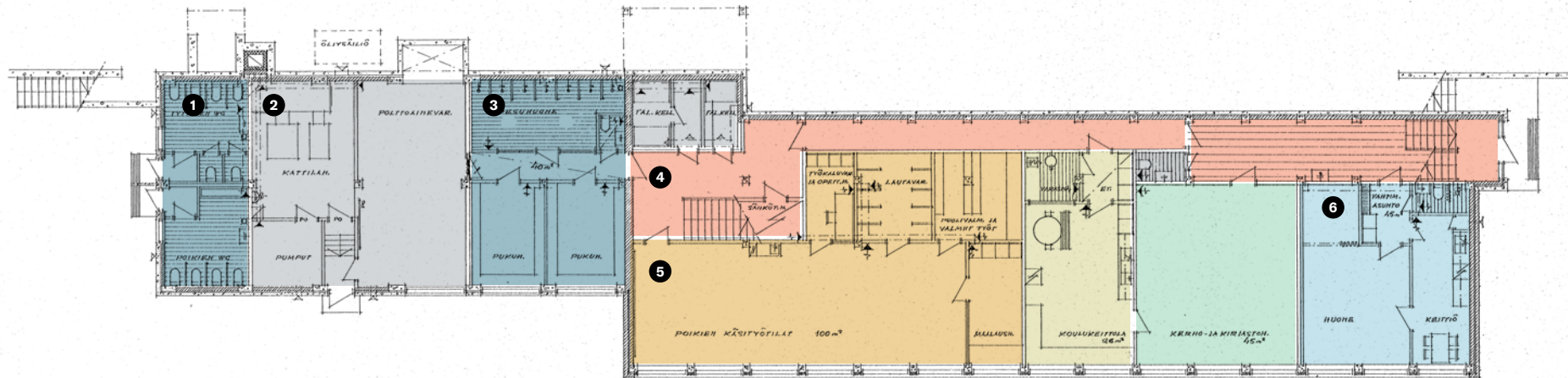

← Koulun alkuperäiseen suunnitteluratkaisuun kuului pohjakerroksessa sijainnut kirjasto- ja kerho huone. Tiilipintaiset seinät olivat maalattuja. Kuva on oletettavasti 1960-luvulta. Urho Saarinen. EKM.

↑ Vuonna 1965 otetussa valokuvassa Lahnuksen kansakoulun toisen kerroksen opettajanhuoneessa istuu johtajaopettaja Pekka Kontu. Kuvassa näkyy alkuperäinen puinen ikkunapenkki, jota kannattelevat metalliprofiilit. Urho Saarinen, 1965. EKM.

POHJAKERROS

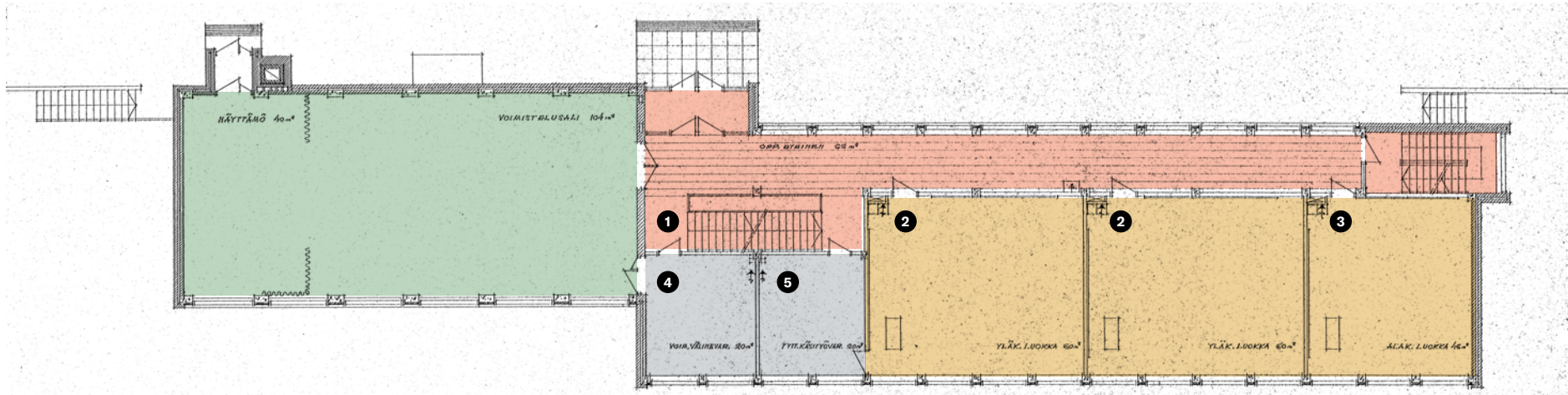
TILATYYPIT

- Portaat, käytävät ja aulat
- Opetustilat
- Wc:t, puku- ja pesutilat
- Keittiö
- Kirjasto
- Asunto
- Varastot ja tekniset tilat

TARKENNUKSET

- 1 Oppilaiden wc-tilat. Tiloihin oli käynti vain ulkokautta.
- 2 Lämmitystilat
- 3 Voimistelusalin puku- ja pesutilat
- 4 Pääporras
- 5 Poikien käsityöluokka aputiloineen
- 6 Vahtimestarin asunto

1. KERROS

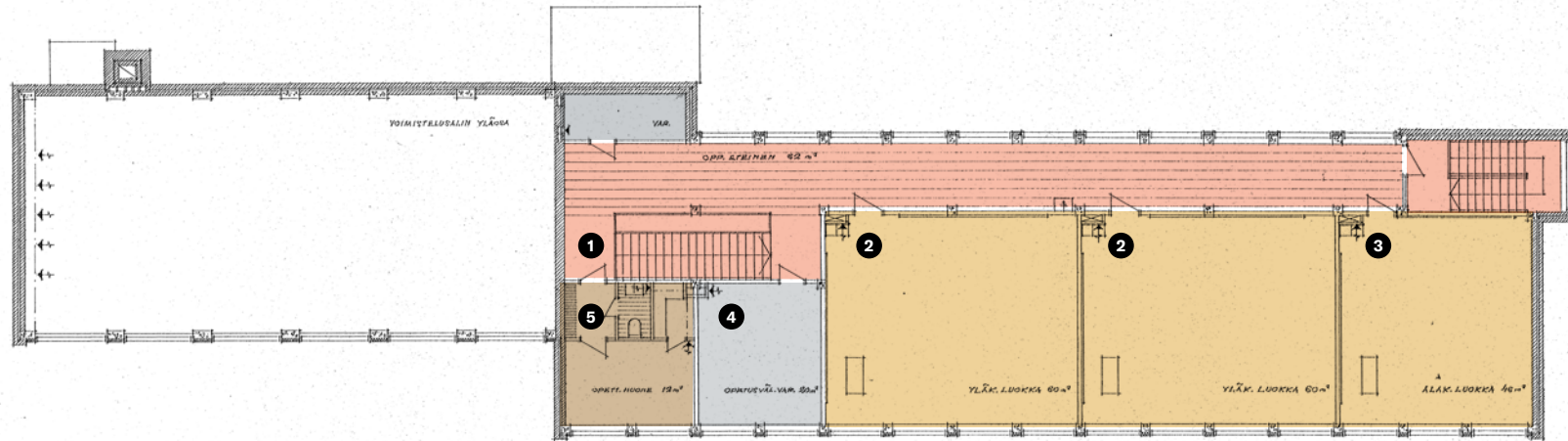
TILATYYPIT

- Portaat, käytävät ja aulat
- Opetustilat
- Juhla- ja voimistelusali
- Varastot

TARKENNUKSET

- 1 Pääporras
- 2 Yläkansakoulun luokat
- 3 Alakansakoulun luokat
- 4 Voimisteluvälinevarasto
- 5 Tyttöjen käsityövarasto

2. KERROS

TILATYYPIT

- Portaat, käytävät ja aulat
- Opetustilat
- Opettajanhuoneet
- Varastot

TARKENNUKSET

- 1 Pääporras
- 2 Yläkansakoulun luokat
- 3 Alakansakoulun luokat
- 4 Opetusvälinevarasto
- 5 Opettajanhuone

↖ Oletettavasti 1960-luvulla otetussa valokuvassa näkyy koulun pääportaan ylätasanne toisessa kerroksessa, ja siihen liittyvä käytävä. Käytävällä on ollut alun perin muiden tilojen tapaan kuitusementtikatto ja ulkoseinän tiilipintaiset kentät on maalattu muuta seinää tummemmalla sävyllä. Urho Saarinen. EKM.

↑ Vuonna 1965 otetussa valokuvassa Lahnuksen kansakoulussa oppituntia pitää opettaja Pekka Kontu. Seinäpinnoissa on näkyvissä tiilimuuraus, joka on maalattu vaaleaksi. Rakennusta kannatteleva betoninen pilari-palkki-rakenne on näkyvillä. Urho Saarinen, 1965. EKM.

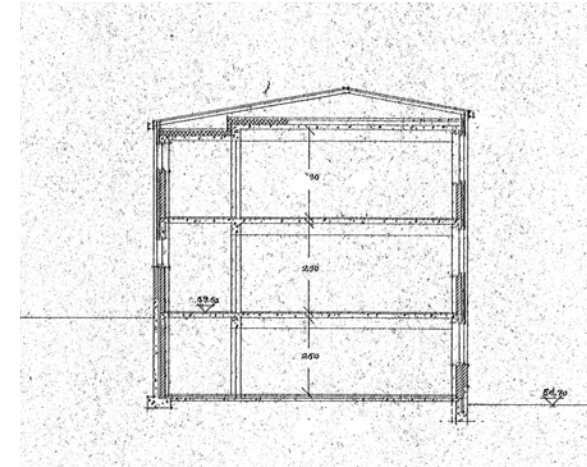
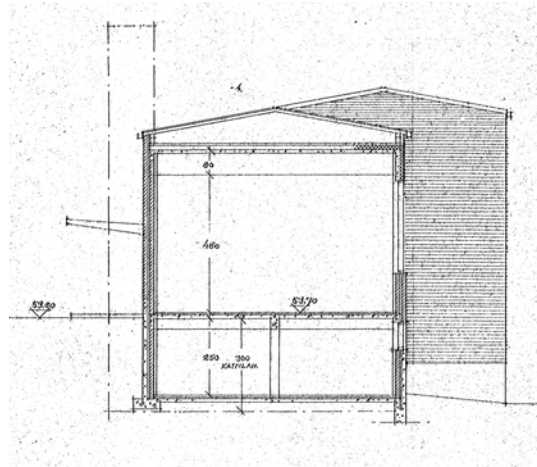
← Voimistelu- ja juhlasalin itäisivulla ovat korkeat ikkunapinnat. Tilaa rytmittää katon massiiviset betonipalkit. Päättyseinä on vuorattu puulevyillä. Valokuva on oletettavasti 1960-luvulta. Urho Saarinen. EKM.

RAKENNE JA TEKNIikka

Koulurakennus on perustettu maanvaraisesti teräsbetoniperustuksin. Koulun kantava rakenne on teräsbetoninen pilaripalkkirunko. Kantavat pilarit upotettiin ulkoseiniin, jonka lisäksi juhlasaliin leikkauksessa luokkasiivessä luokkia ja käytävää erottavan väliseinän kohdalla on kantavat betonipilarit. Välipohjat ovat teräsbetonisia ylälaattapalkkistoja. Palkistot jätettiin näkyviin kaikissa tiloissa. Koulun vesikatto on puurakenteinen ja saumapellillä verhottu. Kylmä ullakotila on matala. Väliseinät muurattiin tiilestä.

Kouluun toteutettiin painovoimainen ilmanvaihto. Kaikkien luokkahuoneiden nurkassa oli poistoilmahormi. Hormien piippuja ei ole esitetty alkuperäisissä piirustuksissa, mutta ne nähdään ilmakuvissa. Rakennus oli alun perin öljylämmitteinen. Kattilahuoneeseen liittyvä julkisivusta ulkoneva savupiippu on tyypillinen ominaispiirre aikakauden koulurakennuksille.

LEIKKAUKSET

↑ Leikkaukset voimistelusalin ja luokkahuonesiiven kohdalta.
Rakennuslupapiirustus 11.2.1958. MKR, Veikko Nortomaa. RakVV.

← Yläkansakoulun luokkahuone on valokuvattu oletettavasti 1960-luvulla. Valokuvassa on nähtävillä luokan alkuperäisiä materiaaleja, kuten tumma muovi- tai linoleumlattialaatta ja maalatut tiili- ja betonipinnat. Katon palkkien välissä on kuitusementitileystä. Urho Saarinen. EKM.

Opettaja-asuntola

ULKOHAHMO JA JULKISIVUT

Koulun pihapiiriin sijoitetun asuntolan päätyjulkisivut ovat puhtaaksimuurattua punatiiltä ja pitkät julkisivut vaaleaa karkeatekstuurillista rappauspintaa. Pohjoisjulkisivulla porrashuoneen kohdalla ikkunat on jaoteltu nauhamaisiin ryhmiin ja niiden välit verhottu koulurakennusta vastaavalla vaalealla asbestiaaltolevyllä. Muilla julkisivuilla ikkunat on sijoitettu tasaisesti julkisivuun. Ikkunat ovat valkoiseksi maalattuja puikkunoita. Asuntolarakennuksessa on koulun tapaan matala peltipintainen harjakatto. Ulkoasultaan rakennus edustaa tyyppillistä 1950-luvun pienkerrostaloa.

SISÄTILAT

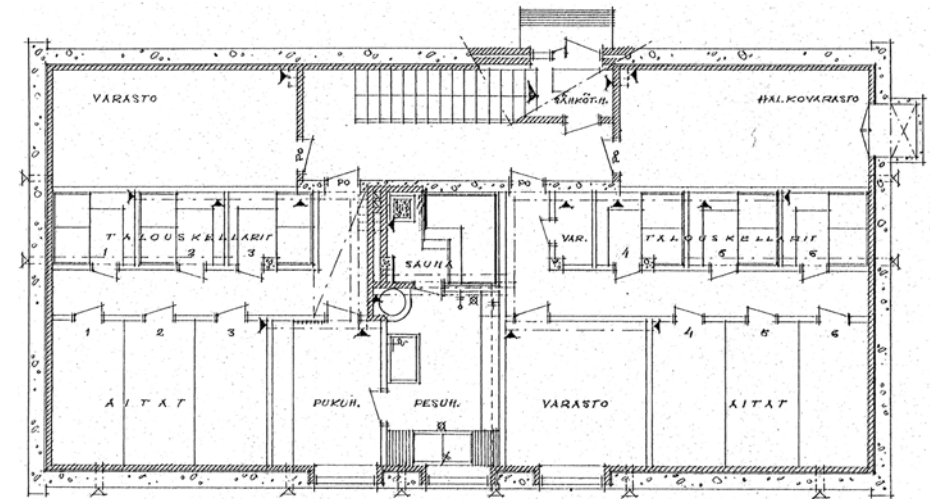
Kaksikerroksinen ja kellarillinen asuntola käsittää kuusi asuntoa ja aputiloja. Kellarikerroksessa on asukkaiden varastotiloja ja yhteinen sauna. Asuntokerrokset ovat asuntopohjiltaan identtiset. Porraskäytävä sijoittuu talon pohjoislaidalle rungon suuntaisesti. Molempiin kerrokseen sijoitettiin yhden, kahden ja kolmen huoneen asunnot. Kolmen ja kahden huoneen asunnot sijoittuvat kerroksen kulmiin ja yhden huoneen asunto niiden väliin. Asuntojen huoneita yhdistää eteiskäytävä ja niihin kuuluu tilavat keittiöt sekä pieni pesuhuone.

RAKENNE JA TEKNIikka

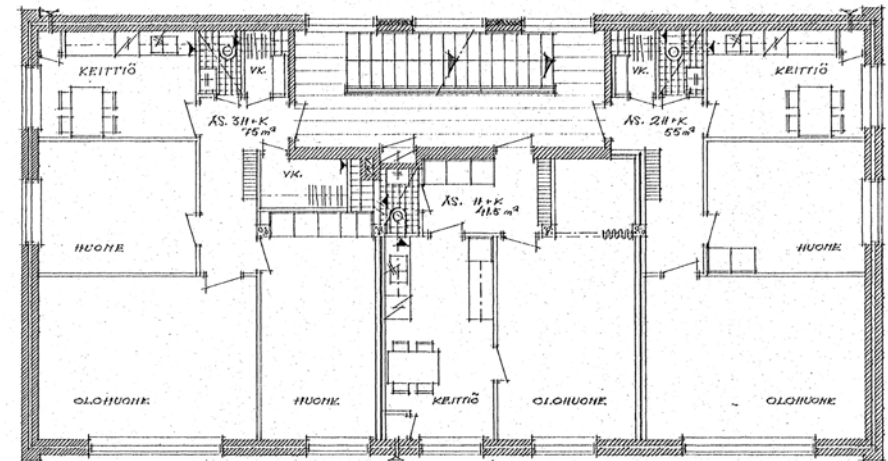
Koulun tapaan asuntolassa on maanvaraiset teräsbetoniperustukset. Kellarin seinät ovat teräsbetonia. Maanpäällisten kerrosten runkoratkaisu perustuu kantaviin kahden kiven tiiliseiniin ja rungon keskelle sijoitettuihin teräsbetonipilareihin. Vesikatto on puurakenteinen ja peltiverhottu. Rakennukseen toteutettiin painovoimainen ilmanvaihto.

→ Kellarikerroksessa sijaitsevat aputilat. Rakennuslupapiirustus 13.2.1958. MKR, Veikko Nortomaa. RakVV.

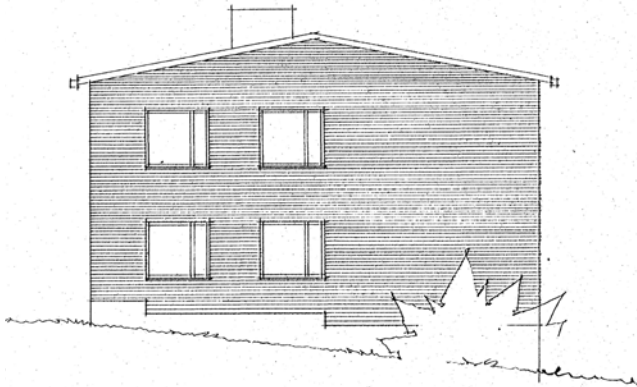
KELLARIKERROS

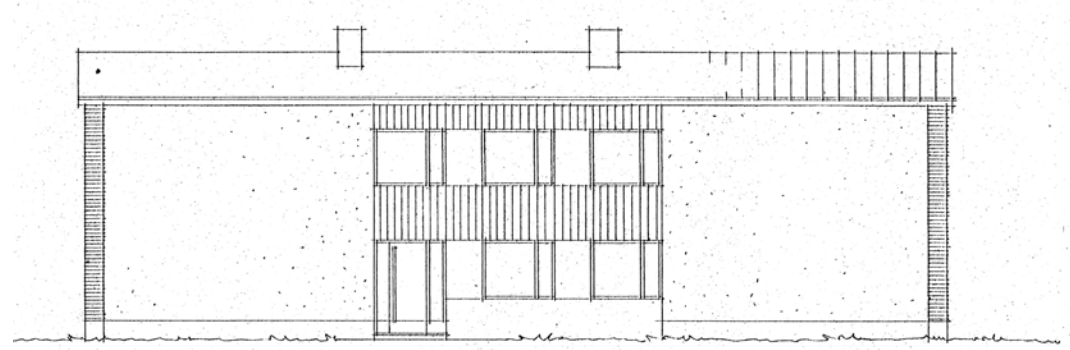
1. JA 2. KERROS

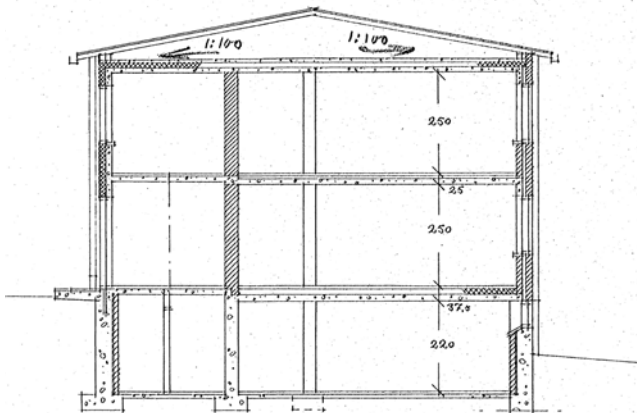
→ Asuinkerroksissa on kolme erikoista asuntoa. Rakennuslupapiirustus 13.2.1958. MKR, Veikko Nortomaa. RakVV.

JULKISIVU LÄNTEEN

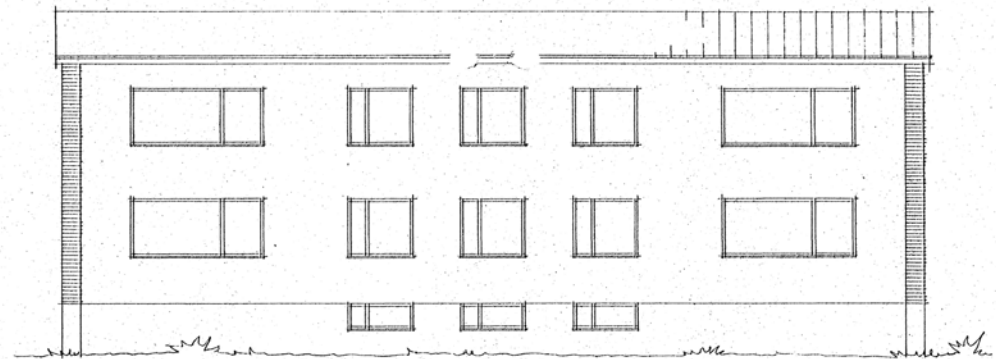
↑ Päätyjulkisivut ovat puhtaaksi muurattua punatiiltä. Rakennuslupapiirustus 13.2.1958. MKR, Veikko Nortomaa. RakVV.

JULKISIVU POHJOISEEN

↑ Pohjoisjulkisivulla sijaitsee nauhaikkunavyöhyke. Rakennuslupapiirustus 13.2.1958. MKR, Veikko Nortomaa. RakVV.

LEIKKAUS

↑ Rakennus on tiili- ja betonirakenteinen. Rakennuslupapiirustus 13.2.1958. MKR, Veikko Nortomaa. RakVV.

JULKISIVU ETELÄÄN

↑ Pitkät julkisivut on rapattu. Sokkeli on maalattua betonipintaa. Rakennuslupapiirustus 13.2.1958. MKR, Veikko Nortomaa. RakVV.

4. Myöhemmät vaiheet

4.1 Käyttöhistoria

Lahnuksen koulu ja asuntolarakennus ovat toimineet alkuperäistä vastaavassa käytössä koko rakennusten olemassaolon ajan ilman suuria käyttötarkoituksen muutoksia. Yksittäisten huoneiden, asuntojen ja tilakokonaisuuksien käyttötarkoituksia on muutettu rakennuksissa, mutta pääkäyttö on säilynyt samana.

1960-luvun puolivälissä Lahnuksen kansakouluun sijoitettiin yksi luokka Viherlaakson kansalaiskoulusta ja yksi luokka Vallivaaran apukoulusta. Koulu oli tuolloin jo valmiiksi ylikuormitettu ja lisäluokat vaikeuttivat koulutyötä. Samaan aikaan ehdotettiin, että Lahnuksen kansakoulu muutettaisiin laajentaen kokonaan kansalaiskouluksi ja kansakoulu siirrettäisiin Metsämaan kouluun. Ehdotus ei toteutunut.³³ Koulu muuttui kansakoulusta peruskoulun ala-asteeksi 1970-luvun peruskoulu-uudistuksen yhteydessä.

Alun perin kokonaan koulun opettajien asuntolana toiminut asuntolarakennus on muutettu osittain koulun oppilaiden iltapäiväkerhon käyttöön. Kaksi asuntoa on muutettu palvelemaan iltapäiväkerhoa 1900- ja 2000-lukujen alussa. Muut asunnot ovat nykyisin Espoon kaupungin työntekijöiden vuokra-asuntoja. Niiden käyttö on pysynyt alkuperäisenä, mutta asunnoissa ei enää asu koulun opettajenkilökuntaa.

33 EKA: Lahnuksen kansakoulu.

4.2 Muutokset rakennuksissa

Koulun tilamuutokset 1974–1977

Koulurakennuksen tilajakoon tehtiin vähäisiä muutoksia vuosien 1974–1977 välillä. Muutoksia tapahtui pohjakerroksessa ja toisessa kerroksessa. Muutokset eivät vaikuttaneet rakennuksen julkisivuihin. 1970-luvun muutokset liittyivät mahdollisesti vireillä olleeseen peruskoulu-uudistukseen, mikä vaikutti koulujen tilatarpeisiin. Muutokset suunnitteli Espoon kaupungin teknisen viraston talonsuunnitteluosasto ja rakennuslupapiirustukset on päivätty joulukuussa 1973. Muutosten loppukatselmus pidettiin vuonna 1977.

Pohjakerroksessa rakennuksen eteläpäässä sijaitsevissa wc-tiloissa erotettiin wc:t kevyillä väliseinillä omiksi kopeikseen tuomaan yksityisyyttä. Rakennusrungon keskellä sijainneiden talouskellarien tilalle toteutettiin pukuhuone- ja pesutilat opettajille. Vanhan poikien käsityötilan tilajakoa muutettiin. Tilan nimi muutettiin teknisten aineiden ja kuvaamataidon luokaksi. Koulun keittiötilaa laajennettiin kylmiötilalla kohti vanhaa poikien käsityöluokkaa ja keittiön laitteistot uusittiin. Entisen kerho- ja kirjastohuoneen paikalle toteutettiin ruokasali ja tilaa laajennettiin entiseen vahtimestarin asuntoon purkamalla tiloja jakanut väliseinä. Vanhan väliseinän kohdalle toteutettiin jakeseinä. Pohjoispäätyyn, entisen vahtimestarin keittiötilan paikalle, toteutettiin terveydenhoitotila.

Ensimmäisessä kerroksessa muutokset koskivat vain tilojen käyttötarkoitusta eikä tilajakoa muutettu. Tyttöjen käsityövarasto muutettiin opetusvälinevarastoksi ja ylä- ja alakansakoululle jaetut luokat nimettiin kaikki opetustiloiksi. Tämä koski myös toisen kerroksen luokkahuoneita.

Toisessa kerroksessa vanha opetusvälinevarasto yhdistettiin vanhaan opettajanhuoneeseen ja tilaryhmään toteutettiin kolme työskentelyhuonetta. Pääportaan yhteyteen toteutettiin näyttelykaappi, joka rajasi avoporrasta käytävältä.

Pihakatoksen muutos 1988

Piha-aluetta rajaavaan pihakatokseen tehtiin muutoksia vuonna 1988. Muutokset suunnitteli Espoon kaupungin teknisen viraston talonsuunnitteluosasto ja muutospiirustukset on päivätty kesäkuulle 1988. Alkuperäisen puurakenteisen avokatoksen länsipäätyyn lisättiin kaksihuoneinen ulkovarasto. Toinen varasto-tila otettiin käyttöön urheiluvälineille ja pienempi talonmiehen varastoksi. Muu osa katosta säilytettiin avoimena pyöräkatoksena. Muutoksen yhteydessä katoksen puurakenteita korjattiin ja ne käsiteltiin piirustuksen mukaan keltaisella sävyllä.

Asuntolan muutokset 1980- ja 1990-luvuilla

Opettajien asuntolarakennuksen ensimmäisen kerroksen länsipäädyn asunto muutettiin opetustilaksi vuonna 1994. Olohuonetta ja makuuhuonetta rajannut seinä purettiin ja tilaan muodostui kaksi opetustilaa. Keittiö säilytettiin vanhan mukaisena. Muutos ei vaikuttanut julkisivuihin. Muutoksen suunnitteli Espoon teknisen keskuksen talonsuunnittelupalvelut ja muutoksen rakennuslupapaperustukset on päivätty maaliskuulle 1994.

Vuoden 1994 piirustusten perusteella nähdään, että asuntojen pesuhuoneet oli uusittu ennen vuotta 1994. Alun perin asunnoissa oli vain pieni wc-tila ja sen vieressä vaatekomero. Ajoittamattomana ajankohtana nämä tilat on yhdistetty ja wc-tilan yhteyteen on lisätty suihku. Nykytilainventoinnin perusteella pesutilat olisi uusittu arviolta 1980-luvulla tai 1990-luvun alussa. Pesutilaa ei ilmeisesti ole uusittu asunnossa numero 5.

Asuntojen keittiökalusteet on myös uusittu ajoittamattomana ajankohtana. Oletettavasti muutos on tehty vuoden 1994 jälkeen sillä keittiötä ei ole uusittu opetustilan osalta. Nykytilainventoinnin perusteella keittiökalusteet ovat 1990-luvulta tai 2000-luvun alusta. Keittiötä ei ilmeisesti ole uusittu asunnossa numero 5.

Koulun laajennus ja peruskorjaus 1999–2000

Koulurakennuksessa toteutettiin peruskorjaus- ja laajennushanke vuosina 1999–2000. Muutokset suunnitteli Arkkitehtitoimisto Pirkko ja Arvi Ilonen. Rakennuslupapaperustukset on päivätty huhtikuulle 1999 ja hankkeen loppukatselmus on pidetty elokuussa 2000. Muutoksia toteutettiin kaikissa kerroksissa ja rakennusta laajennettiin. Hanke ei ulottunut asuntolarakennukseen.

MUUTOKSET POHJARATKAISUSSA

Pohjakerroksessa lounaispäädyssä sijainneet vanhat wc-tilat purettiin ja tilat muutettiin öljysäiliöhuoneeksi ja ulkoviivelinevarastoksi. Vanha polttoainevälikäytävä purettiin ja tilat muutettiin puku- ja pesuhuoneiksi. Vanhat seinät purettiin ja tiloja rajamaan rakennettiin uudet väliseinät. Vanhojen pukuhuoneiden tilalle rakennettiin terveydenhoitajan työhuone ja entisen oppilaiden pesuhuoneen kohdalle rakennettiin pieni liikunnanopettajan pukuhuone sekä kaksi pientä wc-tilaa ja suihkuhuone. 1970-luvulla toteutetun henkilökunnan sosiaalitalan väliseinät purettiin ja tila jaettiin sosiaalitalaksi ja siivouskeskukseksi. Rakennuksen kylkeen puku- ja pesuhuonekokonaisuuden viereen toteutettiin uusi laajennus, johon sijoitettiin ensimmäisen kerroksen aulaan johtavat portaat sekä sähköpääkeskus.

Pohjakerroksen teknisen työn opetustilaa jaettiin väliseinän avulla. Suuresta tilasta lohkottiin konehuone, jonne rakennettiin uusi sisäänkäynti kaakonpuoleiselle pitkälle julkisivulle. Sisäänkäyntin viereen rakennettiin pieni purunpoiston tilan käsittävä laajennus. Teknisen työn opetustilaan lisättiin pintakäsittelyhuone, kuimakäsittelyhuone sekä keskeneräisten opetustöiden säilömiseen tarkoitettu varasto.

Ruokalassa toteutettiin suuri muutos, kun 1970-luvulla laajennettu vanha koulukeittiö purettiin ja siirrettiin ruokalan toiseen päähän kerroksen koillispäättyyn. Keittiö muutettiin jakelukeittiöksi, eikä ruokaa valmistettu enää kokonaan koulussa. Keittiökokonaisuuteen rakennettiin kylmiö, varasto, siivouskomero sekä rakennuksen ulkopuolelle uusi tuulikaappi ja jätekatokset. Laajentuneeseen ruokasaliin lisättiin taiteseinä. Taiteseinän tarkoitus on piirustuksen perusteella jakaa ruokasali tarpeen mukaan kahteen, niin että toista muodostunutta tilaa voi käyttää kabinetin tai musiikinopetukseen tarkoitettuna tilana. Kabinettitalasta löytyy vesipiste ja musiikkivälinevarasto.

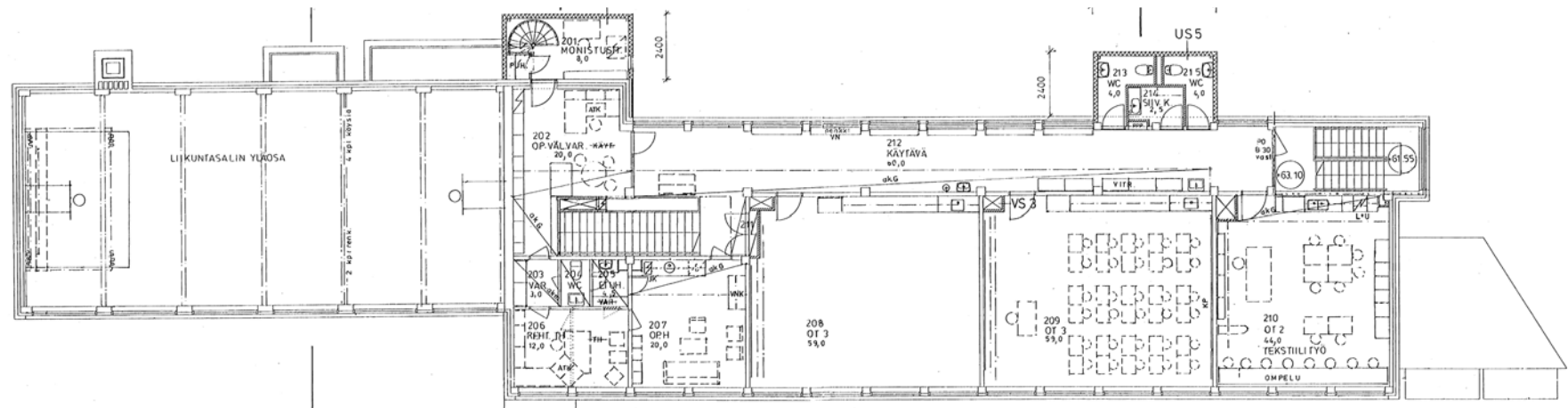
Ennen vuotta 1999 kulkivat oppilaat rakennuksen päädyssä sijainneisiin wc-tiloihin vielä ulkokautta. Peruskorjauksen yhteydessä rakennuksen luoteisjulkisivulle toteutettiin pieni laajennus ja kaikkiin kerroksiin toteutettiin laajennusosaan sivukäytävään liittyvät uudet wc- ja siivouskomerotilat.

Ensimmäisen kerroksen liikuntasaliin rakennettiin uusi kasattava näyttämö. Saliin lisättiin myös opetustoimintaa palvelevia liikuntavälineitä, joihin kuului puolapuut, koripallomaalit ja katosta roikkuvat renkaat. Opetusvälinevaraston käyttötarkoitus muutettiin atk-opetustilaksi ja sinne lisättiin tietokoneita. Koillispäädyn luokkahuone muutettiin koulukirjastoksi.

Kaikkiin luokkahuoneisiin rakennettiin uudet kiinteät kaapistot sekä vesipiste käytävän vastaiselle seinustalle luokkien sisäänkäyntiovien viereen. Rakennuksen ilmanvaihtoon tehtiin muutoksia ja se muutettiin kokonaan koneelliseksi. Luokkahuoneisiin ja käytävälle rakennettiin uusia kattokanavistojen alaslaskuja. Tiloihin toteutettiin myös uusia hormikuiluja. Pintamateriaaleja uusittiin kaikissa tiloissa, muun muassa lattiamateriaalit vaihdettiin ja tilapintoja maalattiin. Alaslasketut katot toteutettiin reikälevytyksestä ja käytävien kattopintaan lisättiin akustoiva villaruiskutus. Kaikki wc- ja pesutilat uusittiin ja muutettiin materiaaleiltaan yhtenäisiksi.

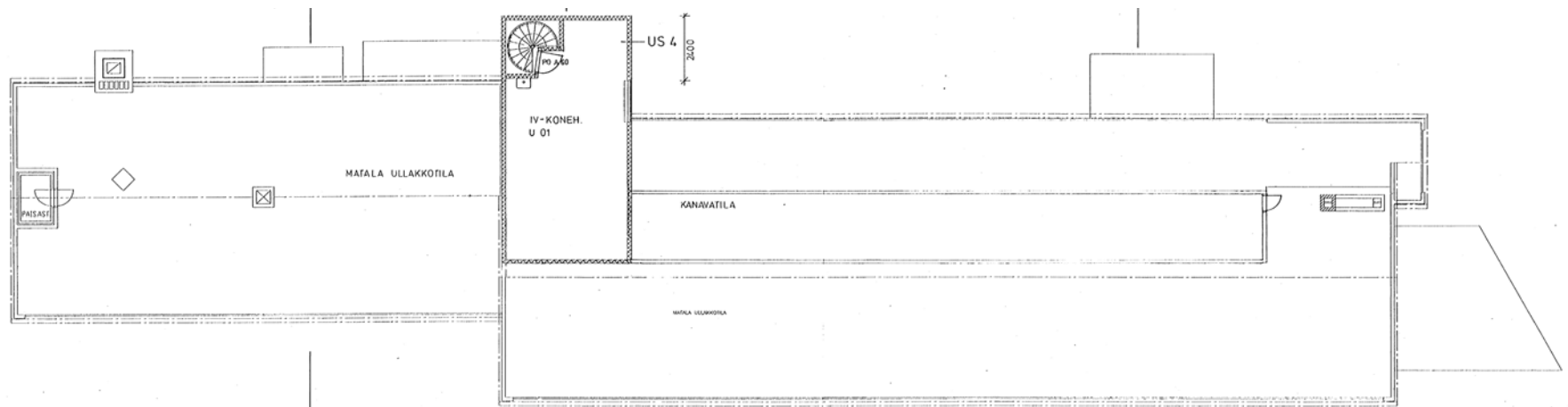
Toisessa kerroksessa toteutettiin pieniä tilajaon muutoksia opettajanhuoneen tilaryhmään. Opettajien taukotilaan lisättiin pieni keittiö. Opettajainhuoneeseen liittynyt pieni arkisto muutettiin sen vieressä sijainneen wc:n eteistilaksi. Käytävän päädyssä opettajanhuoneen edustalla sijainnut aulatila rajattiin ovelisella seinällä ja paikalle toteutettiin uusi välinevarasto. Sen luoteispuolelle toteutettiin laajennusosa, joka käsittää monistushuoneen ja kierreportaat ullakkotilaan toteutettuun IV-konehuoneeseen. Uusi IV-konehuone toteutettiin ullakkotilaan vesikattoa korottamalla ja se sijoittuu rakennuksen keskiosaan. Laajennusosan myötä koulun pääsisäänkäynnille muodostui uusi katos.

2. KERROS

↑ Pääsisäänkäynnin päälle lisättiin laajennusosa, josta on kulku ullakolla sijaitsevaan IV-konehuoneeseen. Muutoslupapiirustus 9.4.1999. Arkkitehtitoimisto Pirkko ja Arvi Ilonen. RakVV.

ULLAKKO

↑ Vesikattoa korotettiin uuden IV-konehuoneen ja kanavatilan kohdalla. Muutoslupapiirustus 9.4.1999. Arkkitehtitoimisto Pirkko ja Arvi Ilonen. RakVV.

MUUTOKSET JULKISIVUISSA

Suurimmat muutokset tapahtuivat rakennuksen luoteisjulkisivulla eli pihan puolelle avautuvalla julkisivulla. Julkisivulle lisättiin kaksi puikkomaisesta rakennusmassasta ulkonevaa tornimaista laajennusta. Pääsisäänkäynnin kohdalle toteutettiin korkea, vanhan vesikattolinjan yläpuolelle kohoava laajennusosa, joka liittyi ullakolle toteutettuun IV-konehuoneeseen. Laajennuksen myötä sisäänkäynnille muodostui uusi katos ja sisäänkäynti uusittiin kokonaisuudessaan. Laajennuksen yhteyteen toteutettiin pohjakerrokseen vievä uusi porrashuone, joka näkyy niinikään ulokkeena julkisivussa. Laajennuksen pääasialliseksi julkisivumateriaaliksi valittiin harmaa maalattu teräslevy. Kattopinnaltaan vino porrashuonelaajennus verhoiltiin puolestaan viistosti asetellulla ja saumaväliltään kapeammalla teräslevytyksellä. Toinen laajennus toteutettiin nauhaikkunavyöhykkeen alueelle ja laajennukseen sijoitettiin uudet wc-tilat. Laajennusosan korkeus sovitettiin olevaan räystäslinjaan. Wc-tilojen laajennus suunniteltiin pinnaltaan mustaksi maalatuksi aaltolevyksi. Alkuperäisestä

JULKISIVU LUOTEeseen

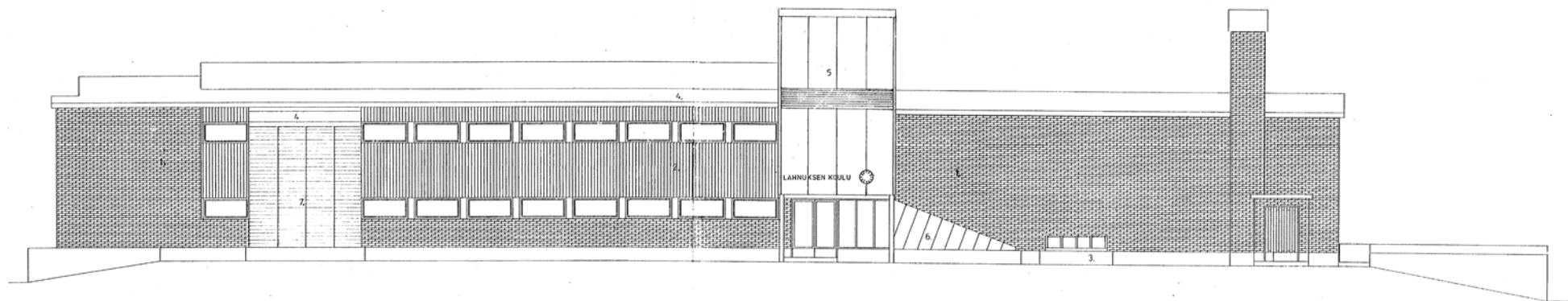
pystysuuntaisesta aaltolevytyksestä poiketen laajennuksen aaltopinta sijoitettiin vaakasuuntaisesti.

Rakennuksen keskiosassa vesikattoa korotettiin hieman uuden IV-konehuoneen myötä. Katon korotus toteutettiin olevaa kattokulmaa jatkamalla.

Tielle avautuvalla kaakkoisjulkisivulla muutokset olivat hieman vähäisempiä. Pohjakerroksen teknisyön tilan yhteyteen toteutettiin pieni matala laajennusosa sekä sen viereen uusi sisäänkäynti. Laajennus ja uusi ulko-ovi rikkoivat hieman julkisivun yhtenäistä nauhaikkunavyöhykettä. Laajennus verhoiltiin harmaaksi maalatulla teräslevyllä.

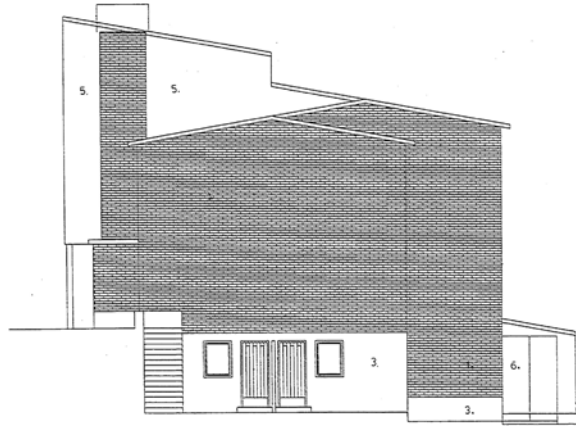
Koillispäättyyn uuden jakelukeittiön yhteyteen rakennettiin matala katoslaajennus, jonka alle sijoittuu uusi tuulikaappi ja keittiön jätehuoneet. Tuulikaapin julkisivumateriaalina on harmaaksi maalattu teräslevy ja jätehuoneiden harmaaksi maalattu puulaudoitus.

Kaikki rakennuksen ikkunat on uusittu kolmilasisiksi puu-alumiini-ikkunoiksi vanhan mallin mukaan. Ikkunoiden uusiminen on oletettavasti toteutettu vuoden 1999 peruskorjauksen yhteydessä, mutta tarkka ajoitus ei selviä rakennuslupapaperustuksista.

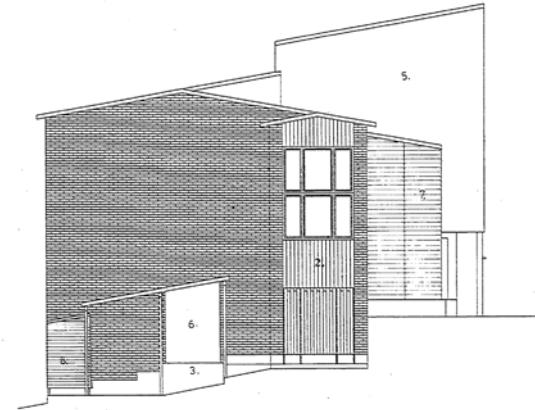
↑ Luoteiselle julkisivulle rakennettiin kaksi laajennusosaa. Muutoslupapiirustus 9.4.1999. Arkkitehtitoimisto Pirkko ja Arvi Ilonen. RakVV.

JULKISIVU LOUNAASEEN

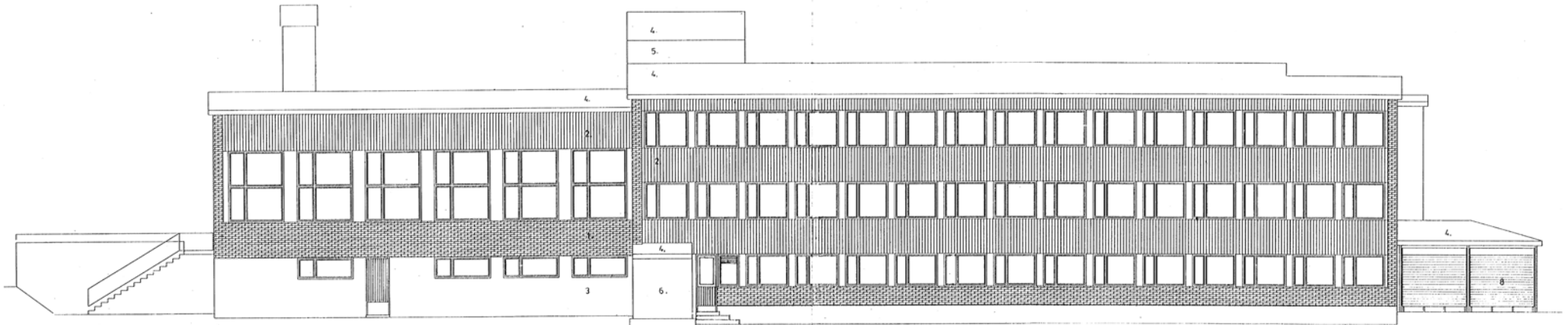
↑ Muutoslupapiirustus 9.4.1999. Arkkitehtitoimisto Pirkko ja Arvi Ilonen. RakVV.

JULKISIVU KOILLISEEN

↑ Muutoslupapiirustus 9.4.1999. Arkkitehtitoimisto Pirkko ja Arvi Ilonen. RakVV.

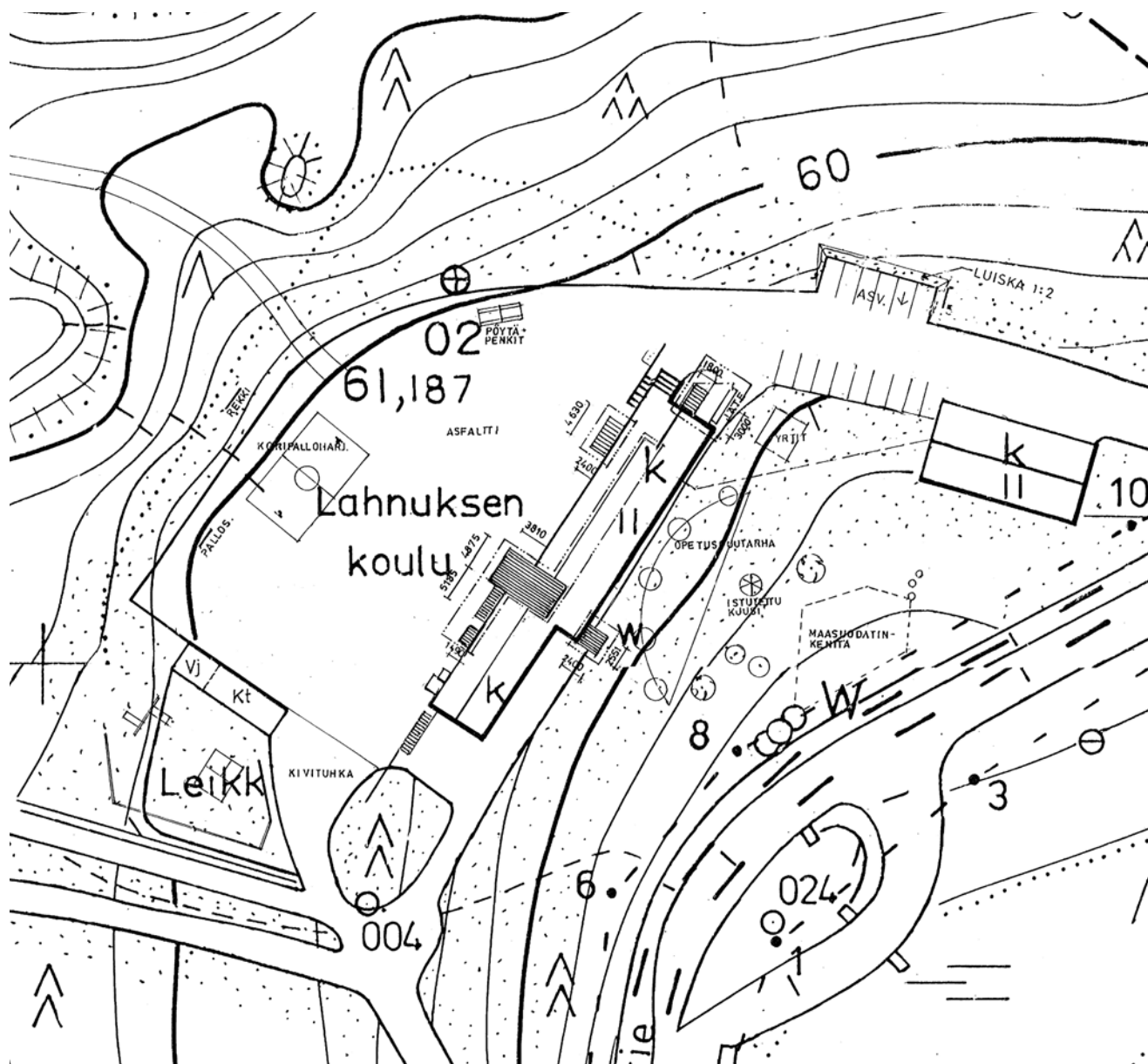
JULKISIVU KAAKKOON

↑ Koillispäättyyn toteutettiin uudet roskakatokset. Muutoslupapiirustus 9.4.1999. Arkkitehtitoimisto Pirkko ja Arvi Ilonen. RakVV.

MUUTOKSET PIHASSA

Asemapiirroksen mukaan koulun kaakonpuoleiselle pihamaalle lisättiin opetuspuutarha yrттitarhoineen sekä pihalle istutettiin uusi kuusi. Luoteenpuoleisen pihan asfaltoidulle alueelle toteutettiin koripallokaukalo. Asfaltoidulle alueelle lisättiin myös uusia varusteita, kuten pöytä ja penkit sekä palloiluseinä.

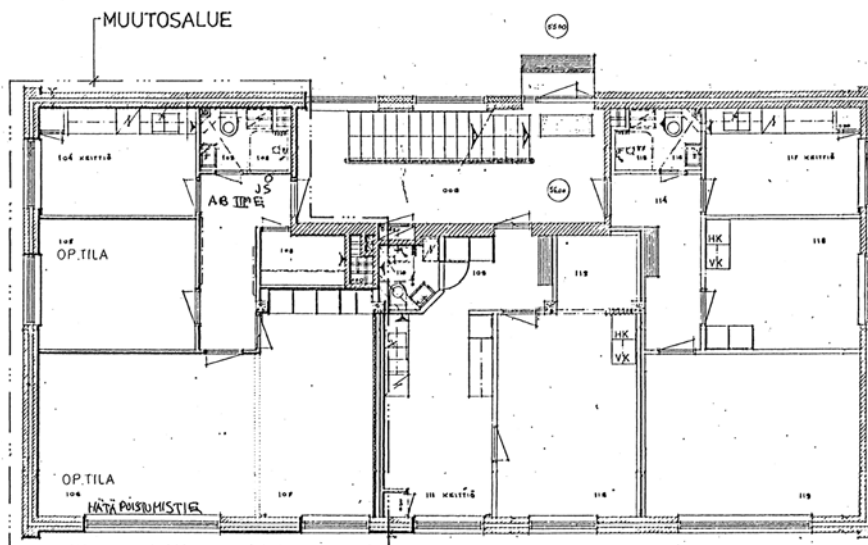
ASEMAPIIRROS

→ Asemapiirroksessa nähdään rakennuksen laajennusosat sekä pihapiiriin tehdyt muutokset. Muutoslupapiirustus 9.4.1999. Arkkitehti-toimisto Pirkko ja Arvi Ilonen. RakVV.

Asuntolan muutos 2003

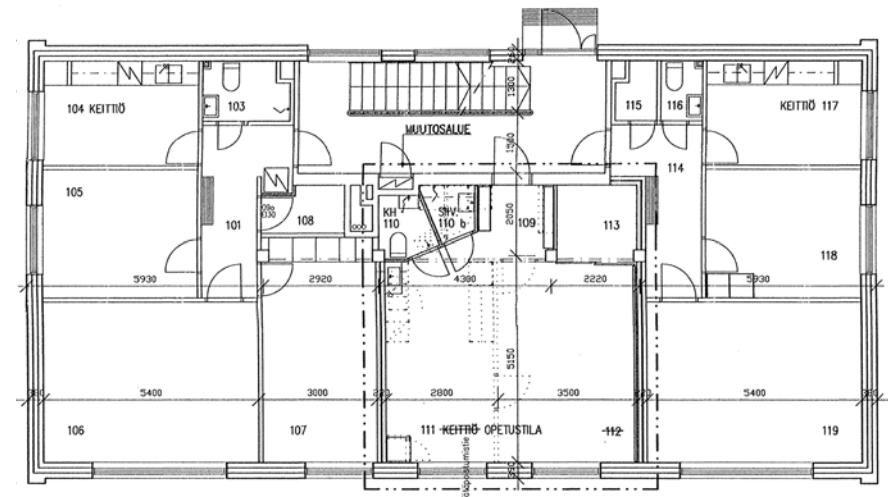
Elokuulle 2003 päivättyjen rakennusvalvonnan muutospiirustusten mukaan asuntolarakennuksen ensimmäisen kerroksen yksi-huoneinen asunto muutettiin opetustilaksi. Asunnosta purettiin väliseinät, keittiö ja vanha pesuhuone. Pesuhuoneen tilalle rakennettiin pieni wc-tila sekä siivouskomero. Vanha alkovi rajattiin liukuovella varastoksi. Suunnitelmat eivät vaikuttaneet rakennuksen julkisivuun. Muutokset suunnitteli Espoon teknisen keskuksen talonsuunnittelupalvelut.

1. KERROS, ASUNTOLARAKENNUS 1994

↑ Yksi asuntolarakennuksen asunnoista muutettiin opetuskäyttöön vuonna 1994. Muutospiirustus 31.3.1994 Espoon tekninen keskus, Talonsuunnittelupalvelut. RakVV.

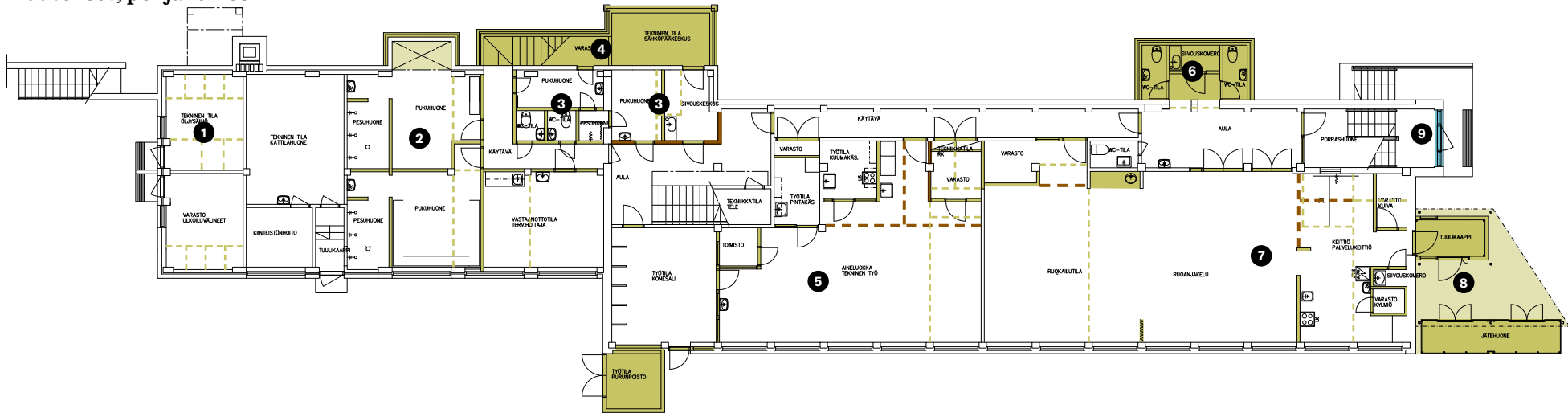
1. KERROS, ASUNTOLARAKENNUS 2003

↑ Vuonna 2003 myös toinen ensimmäisen kerroksen asunto otettiin opetuskäyttöön. Muutospiirustus 28.8.2003 Espoon tekninen keskus, Talonsuunnittelupalvelut. RakVV.

4.3 Muutoskaaviot

Muutokset, pohjakerros

SELITTEET

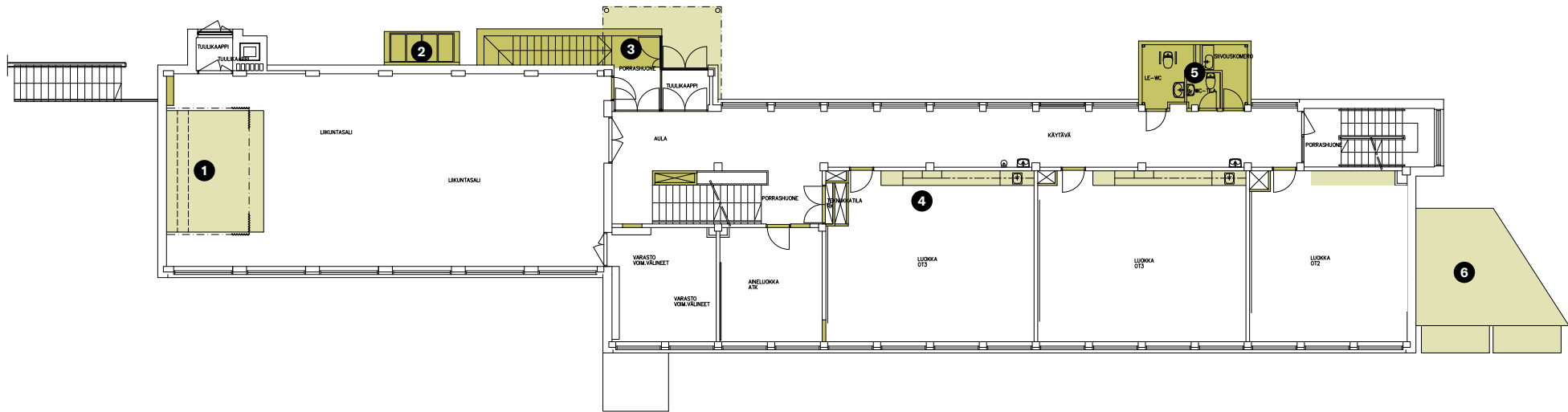
- 1958
- 1977
- 1999
- Ajoittamaton muutos

- 1 Vanhat wc:t muutettiin tekniseksi tilaksi ja varastoksi vuonna 1999. Vuonna 1977 lisätyt wc-kopit purettiin.
- 2 Vanha polttoainevarasto muutettiin oppilaiden puku- ja pesuhuoneiksi vuonna 1999. Vanhat väliseinät purettiin. Kuilu otettiin käyttöön kattoikkunana.
- 3 Vanha talouskellari muutettiin opettajien puku- ja pesutilaksi vuonna 1977. Vuonna 1999 henkilökunnan puku- ja pesuhuonetta laajennettiin vanhaan oppilaiden pesuhuoneeseen ja tilaryhmään toteutettiin myös siivouskeskus.
- 4 Rakennusta laajennettiin pohjakerrokseen johtavalla porrashuoneella ja sen ja aulan alle sijoituvalla sähköpääkeskuksella 1999.
- 5 Teknisen työn luokan tilajärjestelyä muokattiin vuonna 1977 ja 1999. Konesali lohkottiin omaksi tilakseen vuonna 1999 ja tilaan toteutettiin uusi käyntiovi ulkoa sekä laajennuksena purunpoiston työtila.

- 6 Kaikkiin kerroksiin toteutettiin uudet wc-tilat ja siivouskomerot käytävän varrelle toteutettuun laajennusosaan vuonna 1999.
- 7 Ruokasali toteutettiin kirjaston paikalle ensi kerran vuonna 1977 ja vanhalla paikalla sijainnutta keittiötä laajennettiin. Vuonna 1999 keittiö siirrettiin nykyiselle paikalleen ja ruokasalia laajennettiin. Ruokasaliin lisättiin taiteseinä.
- 8 Koulun koilliselle julkisivulle lisättiin yhtenäisen katoksen alle uusi tuulikaappi ja jätehuone vuonna 1999.
- 9 Koillispuolelta sisäänkäyntiovi on uusittu vanhaa oivallia mukailen. Tarkka ajoitus ei ole tiedossa, mutta ovi on uusittu oletettavasti 2000-luvulla.

↑ Kaaviopiirustuksen pohjana vuonna 2018 toteutetut pohjapiirustukset. RakVV.

Muutokset, 1. kerros

SELITTEET

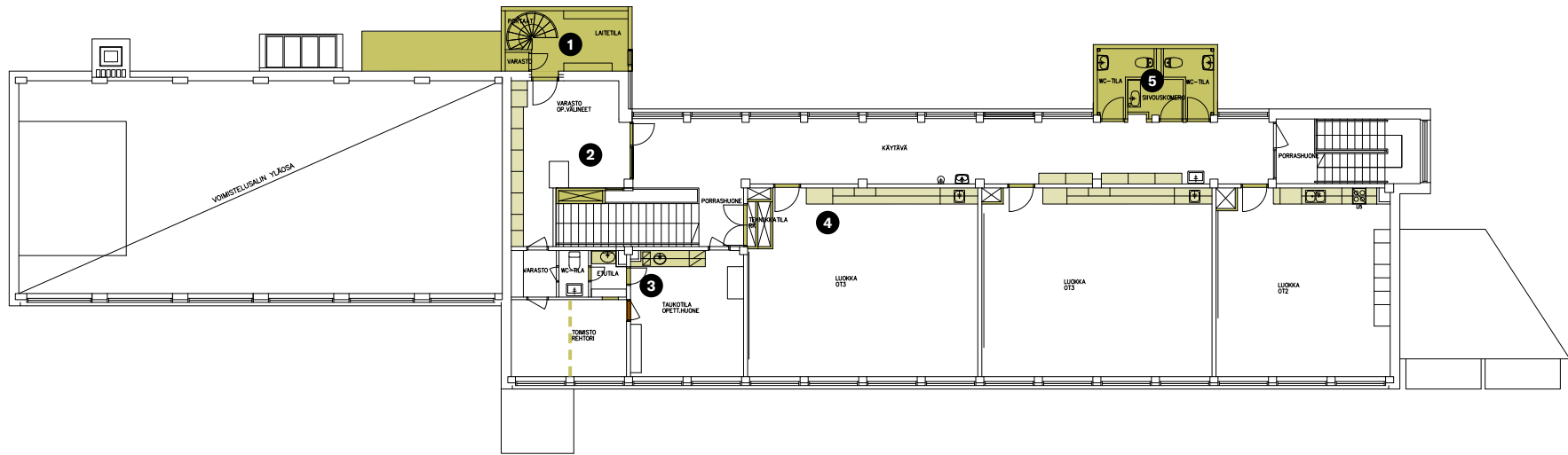
○ 1958

● 1999

- 1 Liikuntasaliin rakennettiin uusi seinää vasten kasattava näyttämö vuonna 1999.
- 2 Vanha polttoainekuilu muutettiin kattoikkunaksi vuonna 1999.
- 3 Rakennusta laajennettiin pohjakerrokseen johtavalla porrashuoneella 1999. Sisäänkäynnin tuulikaappi ja katos uusittiin.
- 4 Luokkatiloihin lisättiin uudet kiinteät kaapistot käytävän vastaiselle seinustalle 1999. Ilmanvaihtoon tehtiin muutoksia ja hormeja laajennettiin ja lisättiin tiloihin.
- 5 Kaikkiin kerroksiin toteutettiin uudet wc-tilat ja siivouskomerot käytävän varrelle toteutettuun laajennusosaan vuonna 1999.
- 6 Koillispäättyyn toteutettiin uusi katosrakenne kattamaan keittiön huolto-alueita ja sisäänkäyntiä.

↑ Kaaviopiirustuksen pohjana vuonna 2018 toteutetut pohjapiirustukset. RakVV.

Muutokset, 2. kerros

SELITTEET

○ 1958

● 1977

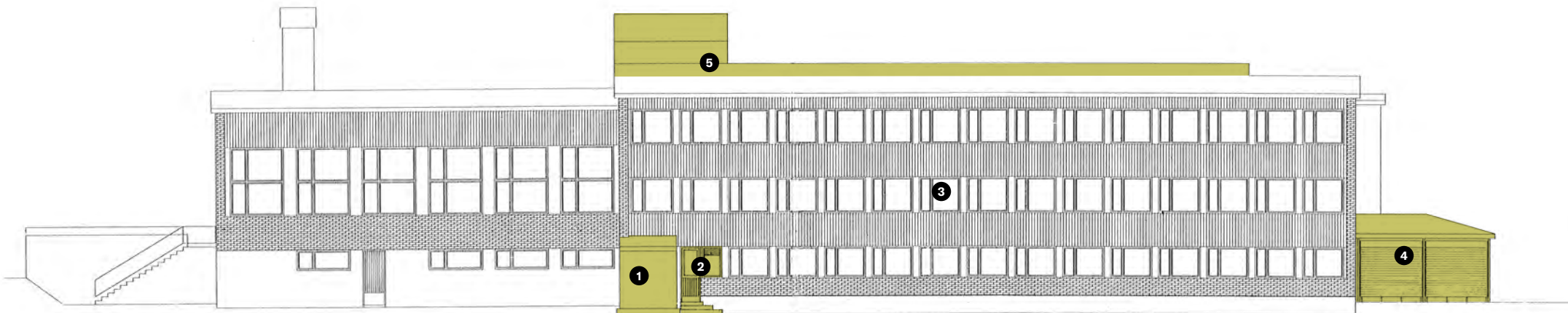
● 1999

- 1 Pääsisäänkäynnin päälle toteutettiin 1999 laajennusosa, johon sijoitettiin monistushuone ja kierreportaat ullakolle toteutettuun uuteen IV-konehuoneeseen.
- 2 Vanha aulatila rajattiin väliseinällä varastotilaksi. Portaikon yhteyteen toteutettiin uusi hormikuilu.
- 3 Opettajanhuoneen tilajakoa muutettiin vuonna 1977. Vuonna 1977 taukotilaan lisättiin keittiö ja wc-tila uusittiin. Samalla kaksi muuta huonetta yhdistettiin ja tila muutettiin rehtorin työhuoneeksi.
- 4 Luokkatiloihin lisättiin uudet kiinteät kaapistot käytävän vastaiselle seinustalle 1999. Ilmanvaihtoon tehtiin muutoksia ja hormeja laajennettiin ja lisättiin tiloihin.

- 5 Kaikkiin kerroksiin toteutettiin uudet wc-tilat ja siivouskomerot käytävän varrelle toteutettuun laajennusosaan vuonna 1999.

↑ Kaaviopiirustuksen pohjana vuonna 2018 toteutetut pohjapiirustukset. RakVV.

Muutokset, kaakkoisjulkisivu

SELITTEET

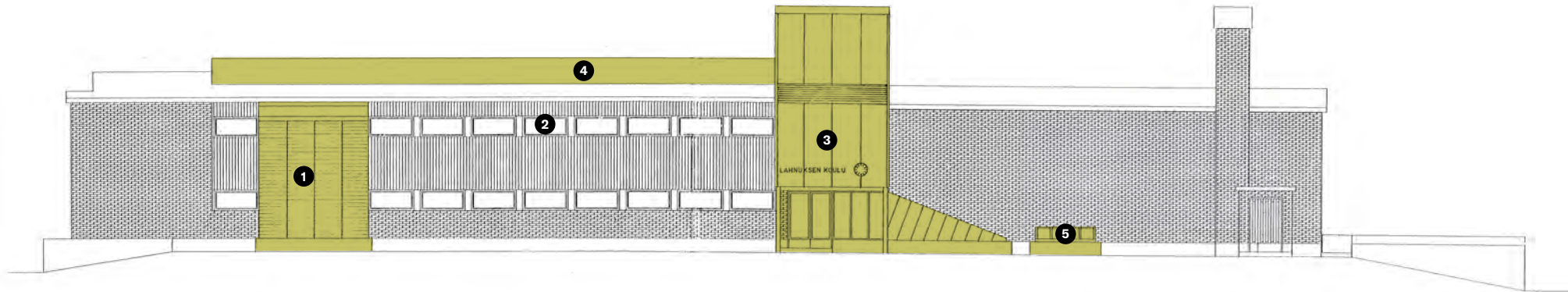
○ 1958

● 1999

- 1 Rakennusta laajennettiin matalalla konesalin purunpoistotilalla. Julkisivussa sijainnut ikkuna purettiin.
- 2 Laajennuksen viereen lisättiin kosesaliin johtava sisäänkäynti.
- 3 Kaikki rakennuksen ikkunat uusittiin oletettavasti vuonna 1999 kolmilasisiksi puu-alumiini-ikkunoiksi vanhan mallin mukaan.
- 4 Koillispäätyyn lisättiin uusi katosrakenne keittiön huoltopihan ja sisäänkäynnin edustalle.
- 5 Ullakolle toteutettiin uusi IV-konehuone, jonka myötä rakennuksen keskiosan vesikattoa korotettiin.

↑ Kaaviopiirustuksen pohjana vuonna 1999 päivitetty muutospiirustus. Arkkitehtitoimisto Pirkko ja Arvi Ilonen. RakVV.

Muutokset, luoteisjulkisivu

SELITTEET

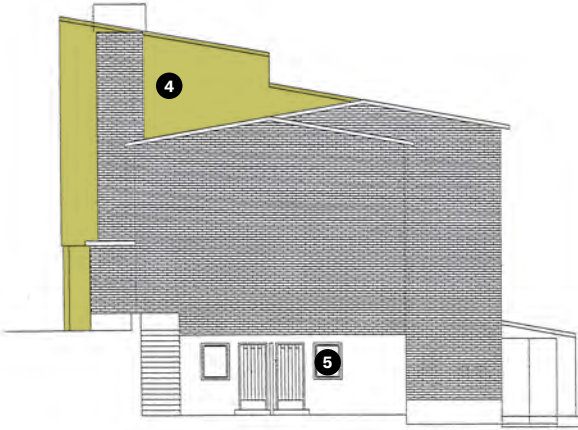
○ 1958

● 1999

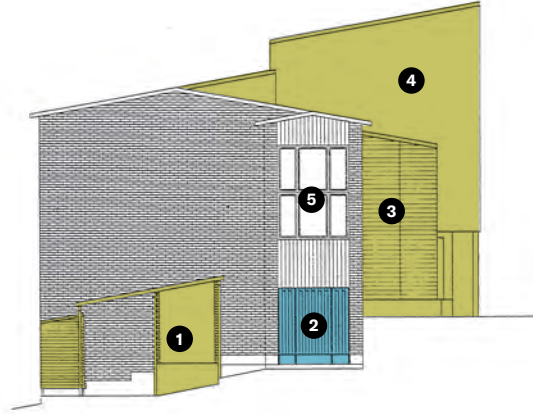
- 1 Rakennuksen luoteisjulkisivulle toteutettiin uusi aaltopeltiverhoiltu lajennusosa, johon sijoitettiin uudet wc-tilat kaikkiin kerroksiin.
- 2 Kaikki rakennuksen ikkunat uusittiin oletettavasti vuonna 1999 kolmilasisiksi puu-alumiini-ikkunoiksi vanhan mallin mukaan.
- 3 Pääsisäänkäynnin yhteyteen toteutettiin uusi tornimainen teräsleivyverhoiltu laajennus, joka muodostaa katoksen sisäänkäynnille. Sisäänkäynnin ovet uusittiin. Sisäänkäynnin kylkeen toteutettiin porrashuonelaajennus.
- 4 Ullakolle toteutettiin uusi IV-konehuone, jonka myötä rakennuksen keskiosan vesikattoa korotettiin.
- 5 Vanha polttoainekuilu muutettiin kattoikkunaksi.

↑ Kaaviopiirustuksen pohjana vuonna 1999 päivitetty muutospiirustus. Arkkitehtitoimisto Pirkko ja Arvi Ilonen. RakVV.

Muutokset, koillisjulkisivu

Muutokset, lounaisjulkisivu

SELITTEET

○ 1958

● 1999

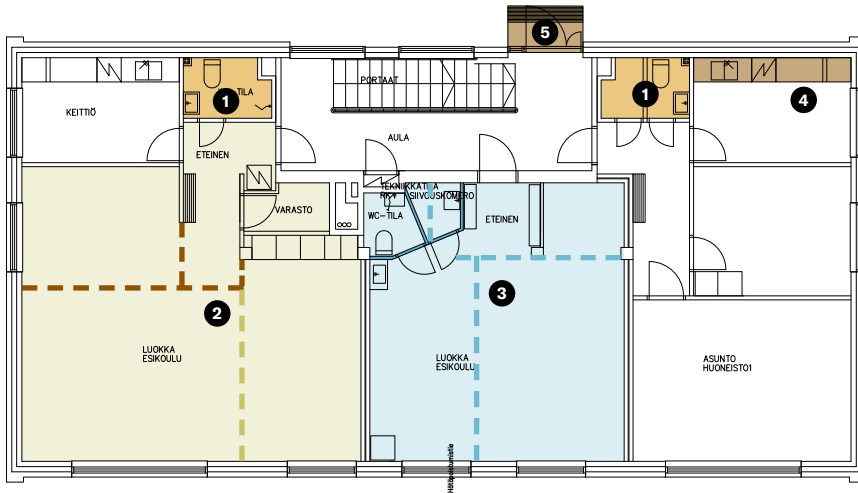
● Ajoittamaton muutos

- ① Koillispäätyn lisättiin uusi katosrakenne keittiön huoltopihan ja sisäänkäynnin edustalle.
- ② Koillispäädyn sisäänkäyntiovi on uusittu vanhaa ovimallia mukailen. Tarkka ajoitus ei ole tiedossa, mutta ovi on uusittu oletettavasti 2000-luvulla.
- ③ Rakennuksen luoteisjulkisivulle toteutettiin uusi aaltopeltiverhoiltu laajennusosa, johon sijoitettiin uudet wc-tilat kaikkiin kerroksiin.
- ④ Pääsisäänkäynnin yhteyteen toteutettiin uusi tornimainen teräslevyverhoiltu laajennusosa, joka yhdistyy ullakolle toteutettuun uuteen IV-konehuoneeseen. Laajennus toteutettiin vanhaa katto- muotoa jatkamalla.
- ⑤ Kaikki rakennuksen ikkunat uusittiin oletettavasti vuonna 1999 kolmilasisiksi puu-alumiini-ikkunoiksi vanhan mallin mukaan.

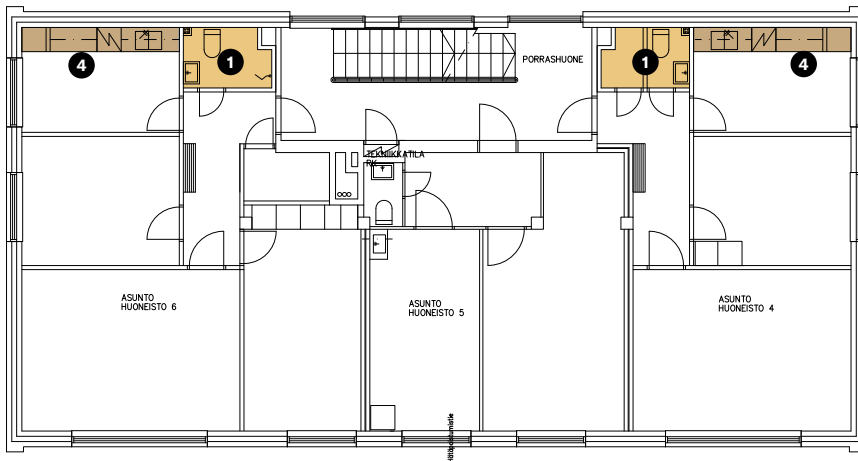
← Kaaviopiirustuksen pohjana vuonna 1999 päivitetty muutospiirustus. Arkkitehtotoimisto Pirkko ja Arvi Ilonen. RakVV.

Muutokset, opettajien asuntolarakennus

1. KERROS

2. KERROS

SELITTEET

- 1958
- 1980- tai 1990-luvun ajoittamaton muutos
- 1994
- 2003
- Ajoittamaton muutos

- ① Asuntojen pesuhuoneet uusittiin ennen vuotta 1994.
- ② Ensimmäisen kerroksen päätyasunto muutettiin opetustilaksi 1994. Kahden huoneen välinen väliseinä purettiin ja tilaan muodostettiin kaksi opetustilaa. Muut väliseinät on purettu myöhemmin ja tilassa on nykyisin yksi suuri opetustila.
- ③ Ensimmäisen kerroksen yksiö muutettiin opetustilaksi 2003. Vanhat väliseinät purettiin ja vanhan pesuhuoneen tilalle toteutettiin uusi wc-tila ja siivouskomero.
- ④ Asuntojen 1, 4 ja 6 keittiöt on uusittu arviolta 1990-luvulla tai 2000-luvun alussa.
- ⑤ Pääsisäänkäynnin ulko-ovi ja sitä suojaava katos on uusittu oletettavasti 2000-luvulla.

← Kaaviopiirustuksen pohjana vuonna 2018 toteutetut pohjapiirustukset. RakVV.

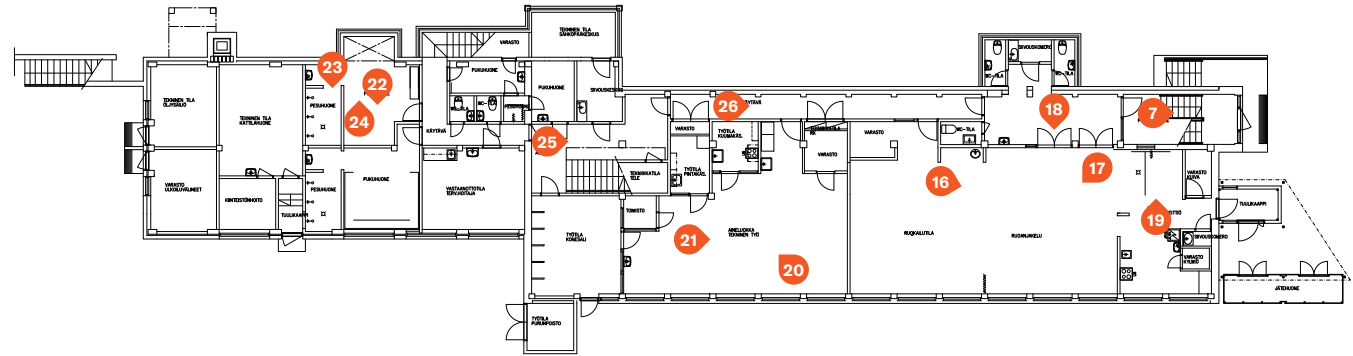
5. Nykytila

5.1 Koulurakennus

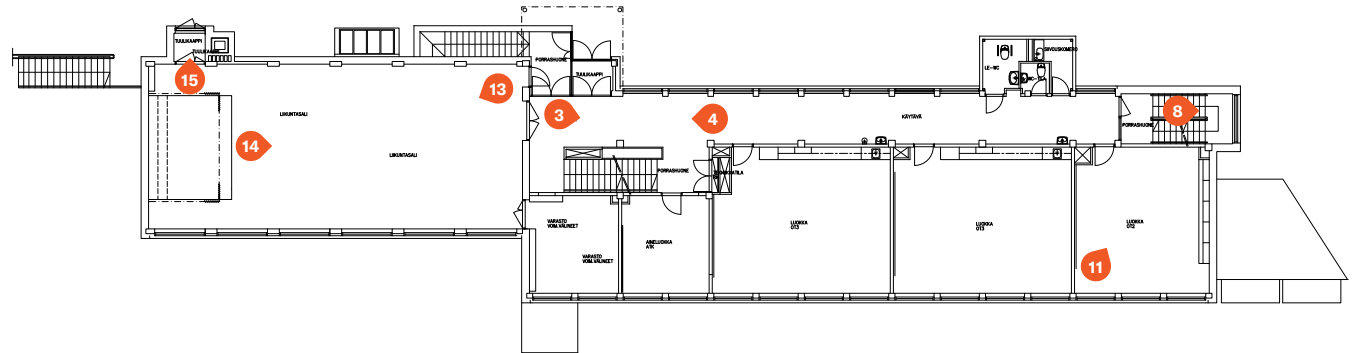
Rakennukset on katselmoitu ja dokumentoitu sisä- ja ulkotilojen osalta helmikuussa 2026. Sisätilojen nykytilanne esitellään selostuksin ja valokuvin tilakokonaisuuksittain ja julkisivujen rakennusosittain. Tilojen ja ratkaisujen alkuperäisyyttä ja ajoitusta on pyritty arvioimaan selostuksissa. Inventointi on jaettu rakennuskohtaisiin lukuihin sekä niiden yhteiseen piha-alueeseen ja kaupunkikuvaan.

Koulurakennuksen tilajako on ensimmäisen ja toisen kerroksen osalta on säilynyt pitkälti alkuperäisenä. Merkittävimmät muutokset on toteutettu vuosina 1999–2000, jolloin rakennettiin laajennusosia ja muokattiin etenkin pohjakerroksen tilajakoa. Rakennuksen tilapintoja on uusittu laajalti kyseisessä muutosvaiheessa. Säilyneitä alkuperäisyyksikohtia rakennuksessa ovat esimerkiksi muutamat sisä- ja ulko-ovet sekä porraskaiteet.

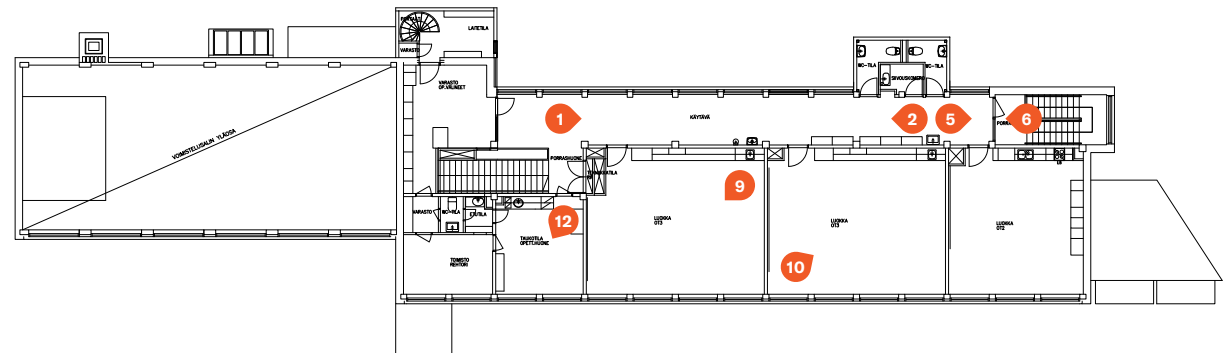
KELLARI

1. KRS

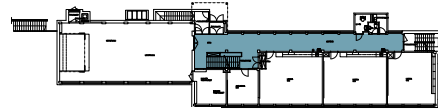

2. KRS

→ Sisätilakuvien valokuvauspaikat.

Käytävät

1. ja 2. kerros

TILAHAHMO

Ensimmäiseen ja toiseen kerrokseen sijoittuvan sivukäytävän tilahahmo on pitkälti alkuperäinen. Käytävä on leveähkö, sen molemmissa päässä on portaat joista toinen yhdistyy avoimesti käytävään ja toinen on erotettu lasiovin omaksi porrashuoneeseen. Molemmissa kerroksissa käytävän lounaispäädyn aulatilaa tilajakoa on muokattu peruskorjausvaiheessa ja käytävien varrelle on lisätty wc-tilalajennukset.

LATTIA JA JALKALISTA

Lattia on neliömäistä linoleumlaattaa, joka on uusittu peruskorjausvaiheessa. Lattian pohjaväri on harmaa, ja siihen on tehty raita- ja ruutukuvioita keltaisin ja oranssein laatoin. Keltaisissa ja harmaissa laatoissa on pilkkukuvio. Lattiaan liittyy seinälle nostettu vaalea muovijalkalista.

SEINÄPINTA

Seinät ovat pääosin valkoiseksi maalattua tiilipintaa. Betonipilarit erottuvat seinäpinnasta ja ne on maalattu oranssinkeltaisiksi. Väritys on uusittu peruskorjausvaiheessa. Käytävän luokkien puoleista seinää on paikoin koristettu vakaasuuntaisin puulistoin.

KATTO JA KATTOLISTA

Käytävän kattopintaan on peruskorjausvaiheessa lisätty valkoista akustioivaa villaa. Luokkien vastaisella puolella on talotekniikkaa varten tehty alakattovyöhyke. Otsapinta on kipsilevyä ja alakattopinta on verhottu perforoiduin neliömäisin levyin, jotka on kiinnitetty alumiinikehyksin. Kattolistaa ei ole.

OVET

Tiloihin johtavat ovet ovat yksinkertaisia valkoisia puisia laakaovia, jotka ovat peräisin vuoden 1999 peruskorjausvaiheesta. Ovilla on yksinkertaiset valkoiset vuorilaudat ja teräshelat.

↑ Toisen kerroksen käytävätila. Käytävien pinnat ja väritys ovat vuoden 1999 muutosvaiheesta. Tilahahmo on pääosin alkuperäinen.

↑ Ensimmäisen kerroksen käytävätila. Peruskorjausvaiheessa käytävälle lisättiin katon alas-lasku ja koillispäättyyn lisättiin wc-tilalajennus vanhojen ikkunoiden paikalle. Wc-tiloihin johtavat ovet näkyvät kuvassa oikealla.

Koillispäädyn porrashuoneeseen johtavat ovi on molemmissa kerroksissa alkuperäinen valkoinen lasitettu puuovi, jossa lasia jakaa yksi vaakapuite. Ensimmäisen kerroksen aulatilasta voimistelusaliiin johtava puinen umpipariovi on myös alkuperäinen. Aulaan liittyvä pääsisäänkäynti ja tuulikaappi on uusittu peruskorjausvaiheessa. Ovet ovat yksinkertaisia teräslasiovia korkealla yhtenäisellä lasilla ja potkupellillä. Ovet on maalattu harmaiksi.

IKKUNAT

Ikkunat ovat kaksinkertaisia valkoiseksi maalattuja puuikkunoita, joiden sisäpuolinen lasi on lämpölasielementti ja ulkopuolinen tasolasi. Käytävän ikkunat ovat nauhaan asetettuja matalia yläikkunoita. Ikkunat on saranoitu yläreunastaan ja ne avautuvat sisään-sisään. Ikkunat on uusittu kauttaaltaan oletettavasti vuoden 1999 muutosvaiheessa. Ikkunoihin liittyy alkuperäinen betoninen viistetty ikkunapenkki, joka on maalattu valkoiseksi.

TEKNISET RATKAISUT

Uutta LVI-tekniikkaa on koteloitu käytävälle lisättyyn alaslaskuun 1999 muutosvaiheessa. Ikkunaseinällä on uusitut lämpöpatterit. Kattopintaan on kiinnitetty uusia pyöreitä plafondivalaisimia.

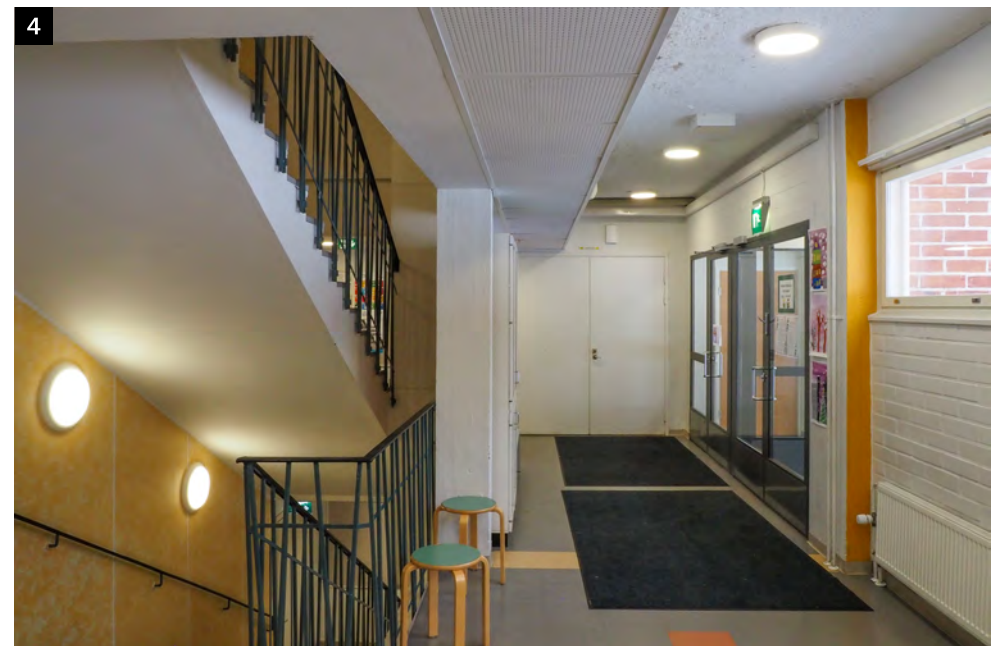
KIINTOKALUSTUS

Käytävän kiintokalusteina on uudehkoja puisia kaappeja ja hyllyjä sekä oppilaiden vaatenaulakoita. Alkuperäisiä kiintokalusteita ei ole säilynyt.

PORRAS

Käytävän lounaispäättyyn, pääsisäänkäynnin yhteyteen sijoittuu pääportaikkona toimiva avoporras. Porrassyöksyt ovat käytävän suuntaiset ja porrasta reunustaa alkuperäinen teräksinen pinna-kaide muovipintaaisella mustalla käsijohteella. Porraskelmat ovat harmaata neliömäistä pilkkukuvioista linoleumlaattaa. Portaantakaseinä on maalattu ja teksturoitu keltaisella maalilla. Porras on menettänyt avoimuutensa sen kylkeen peruskorjausvaiheessa rakennetun talotekniikkakuilun myötä.

→ Ensimmäisen kerroksen pääsisäänkäynnin edustan aulatilalla. Alkuperäinen avoporras on jäänyt peruskorjausvaiheessa rakennetun tekniikkakuilun sekä kalustuksen taakse osin piiloon.

→ Pääsisäänkäynti teräsovineen uusittiin vuoden 1999 muutosvaiheessa ja sitä laajennettiin rakennusrungosta ulkonevalla tuulikaapilla. Käytävän päädyssä voimistelusaliiin johtavat alkuperäiset puuovet.

Koillis päädyn porrashuone

TILAHAHMO

Käytävätilaan yhdistyvä lasiseinällä erotettu porrashuone on pienehkö suorakulmainen tila, joka ulkonee muusta rakennusrungosta. Porrashuoneen tilahahmo on alkuperäinen pohjakerrokseen lisättyä lasiseinää lukuun ottamatta.

LATTIA JA JALKALISTA

Lattia on käytävän tapaan harmaata pilkullista ja muodoltaan neliömäistä linoleumlaattaa peruskorjausvaiheesta. Lattiaan liittyy seinälle nostettu vaalea muovijalkalista, jolla myös porrasaskelmat on rajattu.

SEINÄPINTA

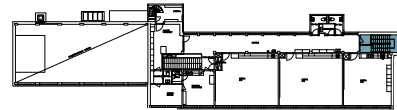
Seinät on tasoitettu ja maalattu yläosastaan valkoiseksi ja ala- osastaan oranssinkeltaisiksi. Värikenttiä erottaa kapea punainen raita. Väritys on uusittu peruskorjausvaiheessa.

KATTO JA KATTOLISTA

Porrastasanteen alakatto on käytävää vastaavaa valkoista akustoivaa villaa. Kattolistaa ei ole.

OVET

Ensimmäisessä ja toisessa kerroksessa käytävän ja porrashuoneen välinen ovi on alkuperäinen lasitettu puuovi. Ovesa on korkea ikkuna jota jakaa yksi vaakapuite. Ovi on maalattu valkoiseksi ja siinä on teräshelat. Ovi liittyy kolmiosaiseen sisäikkunoin lasitettuun puurakenteiseen lasiseinään. Korkeaan ikkunaan liittyy kaksi maalaamatonta vaakalautaa. Lasit ovat oletettavasti alkuperäistä lankalasia. Pohjakerrokseen on toteutettu vastaava lasiseinä peruskorjausvaiheessa. Välitasanteella porrashuoneeseen liittyy vanhaa mallia mukaileva uusittu ulko-ovi siviukkunoineen.

Kaikki kerrokset

→ Käytäviä valaisevat luoteeseen avautuvat yläikkunat. Lisävaloa saadaan koillisesta porrashuoneen korkeiden ikkunoiden ja lasiovien kautta.

→ Koillis päädyn porrashuone on erotettu käytävästä alkuperäisellä puurakenteisella lasiseinällä.

→ → Rakennuksen koillis päädyssä on sisäänkäynti suoraan porashuoneeseen. Ulko-ovi on uusi, mutta se on toteutettu vanhaa ulko-ovimallia mukaillen.

IKKUNAT

Porrashuonetta valaisee päätyseinällä suuri metsäiseen maisemaan avautuva ikkunapinta. Kuusiosaisessa ikkunassa on leveämpi keskivyöhyke ja kapeammat sivuikkunat. Ikkunat ovat kaksinkertaisia valkoiseksi maalattuja puuikkunoita, joiden sisäpuolen lasi on lämpölasielementti ja ulkopuolen tasolasi. Ne avautuvat sisään-sisään. Ikkunat on uusittu kauttaaltaan oletettavasti vuoden 1999 muutosvaiheessa.

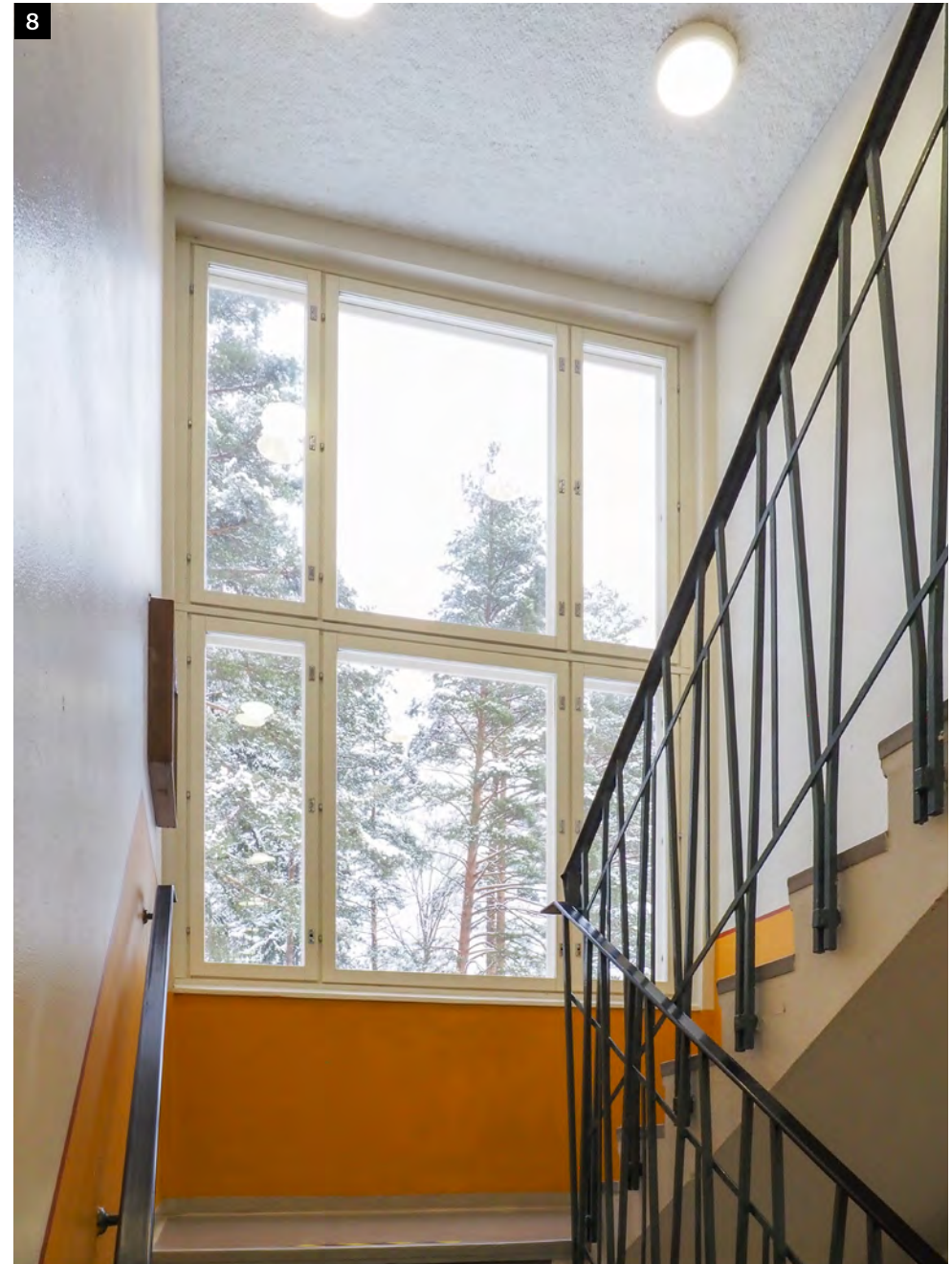
TEKNISET RATKAISUT

Huonetta valaisevat kattopintaan kiinnitetyt uudet plafondivalaisimet.

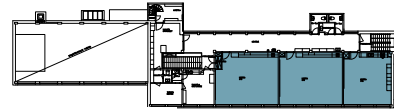
KIINTOKALUSTUS

Portaassa on alkuperäinen teräksinen pinnakaide, jossa on muovipintainen musta käsijohde.

→ Porrashuonetta valaiseet suuri koilliseen suunnattu ikkunapinta. Porrashuoneen seinä on maalattu alaosastaan oranssilla värillä, joka toistuu käytävien yksityiskohtissa. Porraskaide on alkuperäinen.

Luokkahuoneet

1. ja 2. kerros

TILAHAHMO

Ensimmäisessä ja toisessa kerroksessa sijaitsevat luokkahuoneet ovat suorakaiteen muotoisia. Kerroksissa on kaksi suurempaa luokkahuonetta ja yksi pienempi. Luokkien tilahahmot ovat alkuperäisiä, mutta käytävän vastaiselle seinälle on lisätty talotekniikkakuiluja sekä alakaton kotelointeja.

LATTIA JA JALKALISTA

Luokissa on siniharmaa, marmorikuvioitu muovimatto, joka on oletettavasti peräisin peruskorjausvaiheesta. Lattiaan liittyy seinälle nostettu vaaleanharmaa muovijalkalista.

SEINÄPINTA

Luokkahuoneiden seinäpinnat ovat pääosin valkoiseksi maalattua tiilipintaa. Ikkunaseinää rytmittävät ulkonevat valkoiseksi maalatut betonipilarit.

KATTO JA KATTOLISTA

Luokkien katto on verhottu neliömäisin valkoiseksi maalatuin kuitusementtilevyin, jollaista on vanhojen valokuvien perusteella käytetty tiloissa myös alun perin. Kattoa jakavat korkeat valkoiseksi maalatut betonipalkit, joiden pinnassa on vaakasuuntainen lautamuotin kuvio. Joissain luokissa alakattoa on käytävän vastaisella seinällä laskettu ja alaslaskuun on sijoitettu LVI-tekniikkaa.

OVET

Luokkien ovet ovat vuoden 1999 muutosvaiheessa uusittuja valkoisia puisia laakaovia. Ovissa on teräksiset kahvat ja valkoiseksi maalatut profiloimattomat vuorilaudat.

→ Luokkien tilapinnat ja kiintokalustus ovat pääosin peräisin vuoden 1999 muutosvaiheesta. Tilahahmot ovat pääosin alkuperäisiä.

→ Kattopintoja rytmittävät korkeat betonipalkit. Palkkien väliin on lisätty akustoivaa kuitusementtilevyä, jollaista rakennuksen kattopinnoissa on käytetty jo alun perin.

IKKUNAT

Luokkahuoneiden ikkunat ovat toistuvaa tyyppiä ja ne sijoituvat seinää rytmittävien betonipilarien väleihin. Ikkunoissa on vasemmalla puolella suurempi ruutu ja sen oikealla puolella kapea tuuletusluukku. Ikkunat ovat kaksinkertaisia valkoiseksi maalattuja puuikkunoita, joiden sisäpuolen lasi on lämpölasielementti ja ulkopuolen tasolasi. Ikkunat avautuvat sisään-sisään. Ikkunat on uusittu kauttaaltaan oletettavasti vuoden 1999 muutostavaiheessa. Ikkunoihin liittyy viistetty valkoiseksi maalattu betoninen ikkunapenkki, johon on alun perin liittynyt metallikannakkeilla kannateltu puulevy. Puulevy ja kannakkeet ovat tallella yksittäisissä ikkunoissa.

TEKNISET RATKAISUT

Pääosin luokkatiloissa ei ole alaslaskettua kattoa ja peruskorjauksessa lisätyt IV-kanavat ovat näkyvillä luokan etuosan katossa. Katossa on pintaan kiinnitetyt loisteputkivalaisimet. Tekstiilikäsityöluokassa toisessa kerroksessa kattoa on laskettu käytävän puolella IV-tekniikan takia. Tiloihin on lisätty ikkunaseinällä kulkeva muovinen johtokouru, jonka alla sijaitsevat uusitut lämpöpatterit.

KIINTOKALUSTUS

Luokkien käytävän puoleisella seinällä sijaitsevat peruskorjausvaiheessa uusitut kaapistot, joihin kuuluu vesipiste. Luokkien etuosassa on liitutaulu ja takaseinällä ilmoitustaulu. Tekstiilikäsityöluokassa on ompelupöytä ikkunaseinällä.

↑ Molemmissa kerroksissa koillispäädyn luokkahuone on kahta muuta pienempi. Pienemmät luokkahuoneet oli alkuperäisessä suunnitelmassa osoitettu alakoulun luokille. Kyseisessä tilassa käytävän vastaiseen seinään liittyy katon alaslasku.

Opettajanhuoneet

TILAAHMO

Opettajanhuoneiden tilakokonaisuuteen kuuluu yhteinen taukokuone, rehtorin työhuone, varasto ja wc. Taukokuoneessa on pienkeittiö. Tilajakoa on muutettu vähäisesti vuosien 1977 ja 1999 muutoksissa.

LATTIA JA JALKALISTA

Huoneissa on turkoosin värinen marmorikuviainen muovimatto. Lattiaan liittyy seinälle nostettu vaalea muovijalkalista. Wc-tilassa on harmaa laattalattia.

SEINÄPINTA

Huoneissa on valkoiseksi maalattuja tiiliseiniä ja tasoitettuja valkoiseksi maalattuja seinäpintoja. Wc-tilassa on myös valkoiseksi laatoitettuja seinäpintoja.

KATTO JA KATTOLISTA

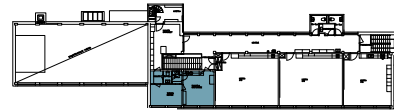
Huoneiden alakatto on valkoiseksi maalattua betonipintaa, jossa on näkyvä lautamuottikuvio. Käytävän puolella kattoon liittyy talotekniikkaa palveleva alaslasku. Kattolistaa ei ole. Wc-tilassa on alaslaskettu levyjärjestelmäkatto.

OVET

Opettajanhuoneiden ovet ovat vuoden 1999 muutosvaiheessa uusittuja valkoisia puisia laakaovia. Ovissa on teräksiset kahvat ja valkoiseksi maalatut profiloimattomat vuorilaudat. Varastoon liittyvät ovet ovat mahdollisesti alkuperäisiä.

IKKUNAT

Ikkunat ovat vastaavat kuin luokkahuoneissa ja niihin liittyy alkuperäinen betoninen ikkunapenkki.

1. ja 2. kerros

TEKNISET RATKAISUT

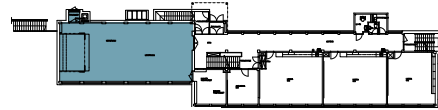
Huoneissa on valkoiseksi maalatut ripapatterit. Ikkunoiden alla ulkoseinän pinnassa kulkee muovinen johtokouru, jonka päällä on keltainen kansi. Valaisimet ovat katon pintaan kiinnitetyjä loisteputkia. IV-kanavat ovat osin näkyvissä kattopinnoissa.

KIINTOKALUSTUS

Taukokuoneessa on peruskorjausvaiheessa uusittu keittiökaapisto. Oven vieressä on seinäkiinnitteinen 1950-luvun naulakko, joka voi kuulua koulun alkuperäiseen kalustukseen.

↑ Kuvassa opettajien taukotila. Opettajanhuoneiden tilojen käyttötarkoituksia ja ovien paikkoja on osin muutettu. Nykyisin myös suoraan taukotilan alla sijaitseva ensimmäisen kerroksen vanha ATK-tila on opettajien työtilakäytössä ja se vastaa ilmeeltään toisen kerroksen tiloja.

Juhla- ja voimistelusali

1. kerros

TILAHAHMO

Sali on kahden kerroksen korkuinen suorakaiteen muotoinen tila, jonka lounaispäädyssä on koottava näyttämörakenne. Tilahahmo on alkuperäinen. Pääsisäänkäynnin tuulikaapin ja salin välille on lisätty väliovi peruskorjausvaiheessa. Voimistelusaliin on myös alkuperäinen suora käynti ulkoa salin länsikulmassa.

LATTIA JA JALKALISTA

Lattia on lakattua urheiluparkettia, jossa on tarramerkintöjä. Se on oletettavasti peräisin peruskorjausvaiheesta. Jalkalista on yksinkertainen profiloimaton ja maalaamaton puulista.

SEINÄPINTA

Seinät ovat valkoiseksi maalattua tiilipintaa, josta ulkonevat valkoiseksi maalatut betonipilarit. Käytävän puoleinen päätysseinä on verhottu maalaamattomin puulastulevyin, joiden väliin on jätetty parin senttimetrin rako valkoisella taustalla. Levyt on kiinnitetty vanhoin talttapäisin ruuvein. Levytys on alkuperäinen.

KATTO JA KATTOLISTA

Kattoa jakavat korkeat valkoiseksi maalatut betonipalkit, joissa on näkyvä vaakasuuntainen lautamuottikuvio. Palkkien välit on verhottu kuitusementtilevyin, jotka on maalattu tummiksi.

OVET

Ovet ovat yksinkertaisia valkoiseksi maalattuja puisia laakaovia. Käytävän ja salin välinen ovi, välinevaraston ovi sekä länsikulman tuulikaappiin johtava väliovi ovat oletettavasti alkuperäiset. Vuorilaudat ovat yksinkertaiset valkoiseksi maalatut ja profiloimattomat. Ovien heloitusta on osin uusittu. Pääsisäänkäynnin tuulikaapin ja salin väliin on lisätty uusi laakaovi

→ Koulun sali toimii sekä juhla- että liikuntasalina. Sali on säilynyt pitkälti alkuperäisen mukaisena, vaikka osa tilapinoista onkin uusittu.

→ Salin koillisseinä on muista seinistä poiketen verhottu maalaamattomin puulastulevyin. Levytys nähdään alkuperäistilaa esittävässä vanhassa valokuvassa. Päädyn ovet yhdistävät salin koulun aulaan ja liikuntavälinevarastoon.

peruskorjausvaiheessa, jonka kautta kuljetaan pohjakerroksen puku- ja pesutiloihin. Länsikulmauksen tuulikaappiin liittyy alkuperäinen maalaamaton ja levikkeellinen puu-ulko-ovi. Ovessa on kapeat pystysuuntaiset ikkunat sekä teräksinen potkupelti.

IKKUNAT

Korkeissa ikkunoissa on kaksi suurempaa päällekkäistä vaakaruuua ja kaksi kapeaa tuuletusruuua. Ikkunoita erottavat betonipilarit. Ikkunat ovat kaksinkertaisia valkoiseksi maalattuja puuikkunoita, joiden sisäpuolen lasi on lämpölaselementti ja ulkopuolen tasolasi. Ikkunoissa on valkoiseksi maalattu viisitetty ikkunapenkki. Ikkunat on uusittu kauttaaltaan oletettavasti vuoden 1999 muutosvaiheessa.

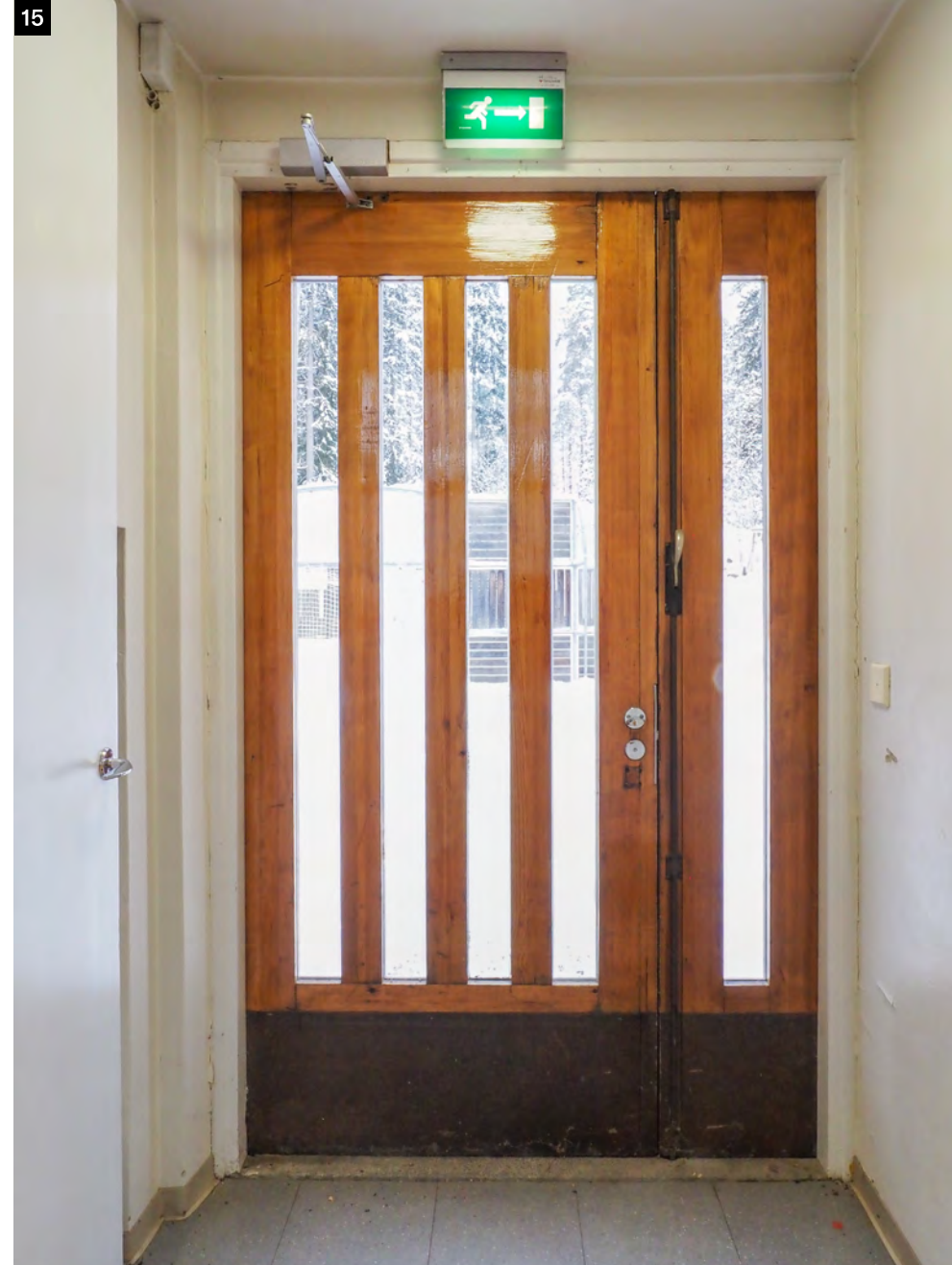
TEKNISET RATKAISUT

Ilmanvaihtotekniikka on osittain näkyvillä. Katossa on pintaan kiinnitetyt loisteputket. Kattoon on kiinnitetty kiskoja valaisimia ja äänentoistoa varten. Ikkunaseinällä on uusitut lämpöpatterit.

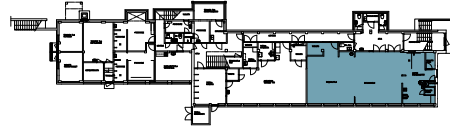
KIINTOKALUSTUS

Lounaispäädyssä on uusittu kokoontaitettava lava esirippuineen. Luoteisseinällä on alkuperäisiä puolapuita ja katossa riippuu voimisteluköysiä, jotka vanhan valokuvan perusteella sijaitsevat alkuperäisellä paikalla. Ikkunoihin liittyy vanhat verkkoverhot sekä sähkökäyttöiset pimennysverhot.

→ Salin länsikulmassa sijaitsevalla koulupihalle johtavalla uloskäynnillä on säilynyt alkuperäinen puuovi. Lakatussa ovessa on viisi korkeaa ikkuna-aukkoa ja potkupelti. Heloitusta on osin uusittu.

Ruokala ja keittiö

Pohjakerros

TILAAHMO

Pohjakerroksessa sijaitseva ruokala on suorakaiteen muotoinen suurehko tila, jonka toinen pääty avautuu keittiöön tarjoilulinjaston välityksellä. Tilahahmo on peräisin vuoden 1999 muutosvaiheesta. Tila on jaettavissa jakoseinällä kahteen osaan.

LATTIA JA JALKALISTA

Lattia on keltaista pilkullista ja muodoltaan neliömäistä linoleumlaattaa peruskorjausvaiheesta. Lattiaan liittyy on vaalea seinälle nostettu muovijalkalista.

SEINÄPINTA

Seinät ovat pääosin valkoiseksi maalattua tiilipintaa. Ulkoseinä on tasoitettu ja sitä rytmittävät valkoiseksi maalatut betonipilarit.

KATTO JA KATTOLISTA

Katossa on näkyvät valkoiset betonipalkit. Palkkien välissä on alaslaskettu alakatto, joka on verhottu valkoisella huokoisella akustoivalla levyllä, joka on kiinnitetty alumiinikehyksin.

OVET

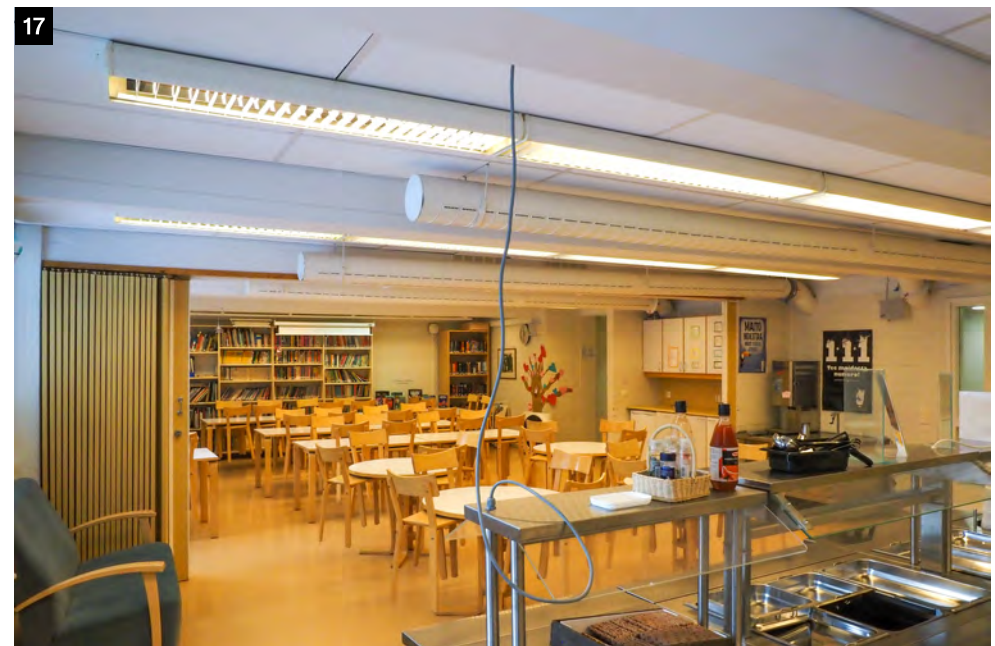
Ovet ovat valkoisia puuovia, joissa on lasitukset. Lasitusta jakaa yksi vaakapuite. Ovet ovat vuoden 1999 muutosvaiheesta. Ovien muotokieleen on haettu vaikutteita alkuperäisistä porrashuonetta rajaavista ovista.

IKKUNAT

Ikkunat ovat vastaavat kuin luokahuoneissa ja niihin liittyy alkuperäinen betoninen ikkunapenkki.

→ Koulun alkuperäiseen suunnitteluratkaisuun ei kuulunut lainkaan ruokalaa ja oppilaiden ruokailu järjestettiin oletettavasti luokissa. Ruokala toteutettiin pohjakerrokseen ensi keran 1970-luvulla, mutta nykyinen tilajärjestely on vuoden 1999 muutosvaiheesta.

→ Ruokasali on mahdollista jakaa kahteen pienempään tilaan taite-seinän avulla. Taaempi kabinettila toimii nykyisin myös koulun kirjastona.

TEKNISET RATKAISUT

Ilmanvaihtoputket on asennettu osittain näkyville alakaton alle. Katossa on pintaan kiinnitetyt loisteputkivalaisimet. Ikkunaseinällä on uusitut lämpöpatterit.

KIINTOKALUSTUS

Jakoseinällä erilliseksi tilaksi erotettavassa kabinetti-osassa on kiinteä peruskorjausvaiheessa lisätty kaapisto, johon kuuluu vesipiste. Ruokalan koillispäädystä on ruuan jakelupiste.

KEITTIÖ

Keittiö on rakennettu vuoden 1999 muutosvaiheessa. Keittiöstä on saman muutosvaiheen yhteydessä avattu tuulikaapillinen uloskäynti koilliseen päin ja tuulikaapin edustalle on rakennettu jätehuoneet. Keittiössä on harmaa massalattia, joka on nostettu seinän alaosan suojaksi jalkalistan tavoin. Seinillä on vaalean oranssit neliömäiset seinäkaakelit. Kattopinnassa on vastaava järjestelmäalakatto kuin ruokasalissa. Keittiön pinnat ja kalusteet uusittiin peruskorjausvaiheessa.

→ Ruokalaan on käynti peruskorjausvaiheessa lisättyjen lasiovien kautta porrashuoneen edustan aulatilasta. Aulatilasta liittyvät samassa vaiheessa lisätty wc-tilat.

↳ Alun perin toisella puolella nykyistä ruokasalia sijainnut keittiö sijaitsee nykyisin rakennuksen koillispäädystä. Keittiön on toteutettu käynti koillispäädyn huoltopihalta.

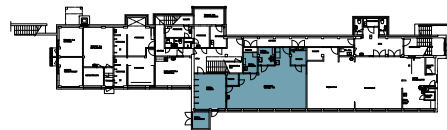
Teknisen työn luokka

TILAHAHMO

Teknisen työn luokka sijaitsee alkuperäisellä paikallaan, mutta tilajärjestelyä on muokattu vuosein 1977 ja 1999 muutoksissa. Luokka on nykyisin jaettu puutyösaliin, konehuoneeseen, maalahuoneeseen, kuumakäsittelyhuoneeseen ja opettajan toimistoon sekä varastoon.

LATTIA JA JALKALISTA

Lattia on lakattua kapeaa lautaa. Jalkalista on matala maalaa-maton puulista. Lattia on oletettavasti peräisin vuoden 1999 muutosvaiheesta.

Pohjakerros

SEINÄPINTA

Seinät ovat valkoiseksi maalattuja tiiliseiniä, joista ulkonevat paikoin valkoiseksi maalatut betonipilarit.

KATTO JA KATTOLISTA

Kattopintaan on kiinnitetty valkoiseksi maalattua kuitusementtilevyä. Kattopintaa jakavat valkoiseksi maalatut betonipalkit.

OVET

Ovet ovat peruskorjausvaiheessa uusittuja valkoisia puisia laakaovia. Osassa ovista on yläikkuna ja osa ovista on umpinaisia. Vuorilaudat ovat profiloimattomia ja maalaamattomia.

IKKUNAT

Ikkunat ovat vastaavat kuin luokkahuoneissa ja niihin liittyy alkuperäinen betoninen ikkunapenkki.

TEKNISET RATKAISUT

Ilmanvaihtokanavia on asennettu näkyville kattopintaan. Ikkunan alapuolella kulkee metallinvärinen johtokouru.

KIINTOKALUSTUS

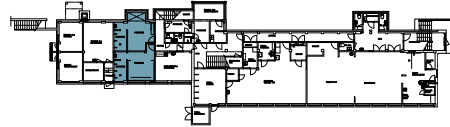
Tiloissa on puutyökoneita ja erilaisia säilytyskalusteita. Alkuperäistä kalustusta ei ole säilynyt.

→ Teknisen käsityön luokka sijaitsee osittain alkuperäisellä paikallaan, mutta sen tilajärjestystä ja muotoa on muokattu vuoden 1999 muutosvaiheessa. Luokan aputilat sijoittuvat porrastuvasti luokan sisäseinän puolelle.

→ Käsityöluokassa on muista luokista poiketen puulattia. Katossa on läpi koulun toistuvaa maalattua kuitusementtilevyä.

Puku- ja pesutilat

Pohjakerros

TILAAHMO

Pohjakerroksessa sijaitsee kaksi erillistä oppilaiden pukuhuone-tilaa, joihin liittyy oma suihkutila. Pukuhuone- ja pesutilat on toteutettu entisen polttoainevaraston paikalle peruskorjausvaiheessa. Käytävän toisella puolella sijaitsee opettajien puku- ja pesutilat samalta ajalta.

LATTIA JA JALKALISTA

Pukuhuoneiden lattia on turkoosia, marmorikuvioista muovimattoa peruskorjausvaiheesta. Mattoa on nostettu seinän alaosan suojaksi jalkalistan tavoin. Pesutilojen lattia on tumman harmaata pientä neliömäistä laattaa.

SEINÄPINTA

Pukuhuoneiden seinät ovat pääosin valkoiseksi maalattua tiilitai betonipintaa. Pesuhuoneiden seinät on verhottu valkoisella neliömäisellä laattalla, seiniin on tehty kolme vaakaraitaa vaalean keltaisin laatoin.

KATTO JA KATTOLISTA

Pukuhuoneiden katot ovat valkoiseksi maalattua betonipintaa. Pesuhuoneiden katot on verhottu maalaamattomalla laudalla. Kattolistana on ohut rima.

OVET JA IKKUNAT

Ovet ovat yksinkertaisia valkoisia puisia laakaovia, jotka ovat peräisin peruskorjausvaiheesta. Ovissa on yksinkertaiset valkoiset vuorilaudat ja teräshelat. Toisessa pukuhuoneessa on kattoikkuna vanhan polttoaineluukun kohdalla.

KIINTOKALUSTUS

Märkätilojen vesikalusteet ovat peruskorjausvaiheesta tai myöhemmin uusittuja. Pukuhuoneissa on penkkejä ja seinäpintaan kiinnitettyjä naulakoita.

→ Peruskorjausvaiheessa toteutettu pukuhuoneet ja pesutilat sijaitsevat koulun entisten polttoainevaraston paikalla.

→ Pesuhuoneet ovat materiaaliratkaisuiltaan keskenään samanlaiset.

→ → Toiseen pukuhuoneeseen tulee luonnonvalo entisen polttoainekuilun paikalle toteutetun kattoikkunan kautta.

WC-tilat

TILAHAHMO

Rakennuksen wc-tilat sijaitsevat pääosin vuoden 1999 peruskorjauksessa lisättyssä wc-tilalaajennuksessa, joka sijoittuu käytävätilojen yhteyteen. Alkuperäisen rakennusrungon sisällä sijaitsee myös yksittäisiä wc-tiloja, joista osa sijaitsee alkuperäisellä paikalla ja osa on myöhemmin lisättyjä. Pintamateriaalit ovat wc-tiloissa pääosin yhtenevät ja peräisin peruskorjausvaiheesta.

TILAPINNAT

Wc-tiloissa lattiat ovat pientä tummanharmaata neliömuotoista laattaa. Tilojen seinät on alaosasta verhottu lattialaattaa suuremmalla, turkoosin värisellä ja neliömäisellä laattalla. Yläosa on valkoiseksi maalattua tasoitettua seinäpintaa tai laajennusosassa

valkoista pystysuuntaista metallilevytystä. Katto on tasoitettu ja maalattu valkoiseksi. Osassa wc-tiloista on levyalakatto.

OVET

Wc-tilojen ovet ovat peruskorjausvaiheesta peräisin olevia valkoisia puisia laakaovia.

KALUSTUS

Wc-tilojen vesikalusteita on katselmuksen perusteella uusittu myöhemmin 2000-luvulla peruskorjausvaiheen jälkeen. Osa kalusteista, kuten peilit, ovat oletettavasti peruskorjausvaiheesta.

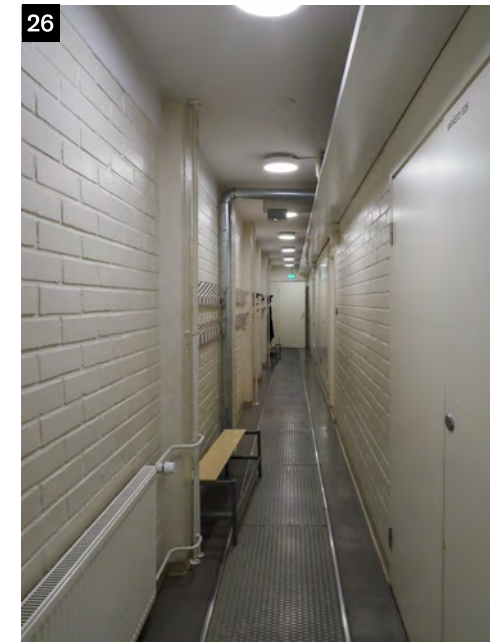
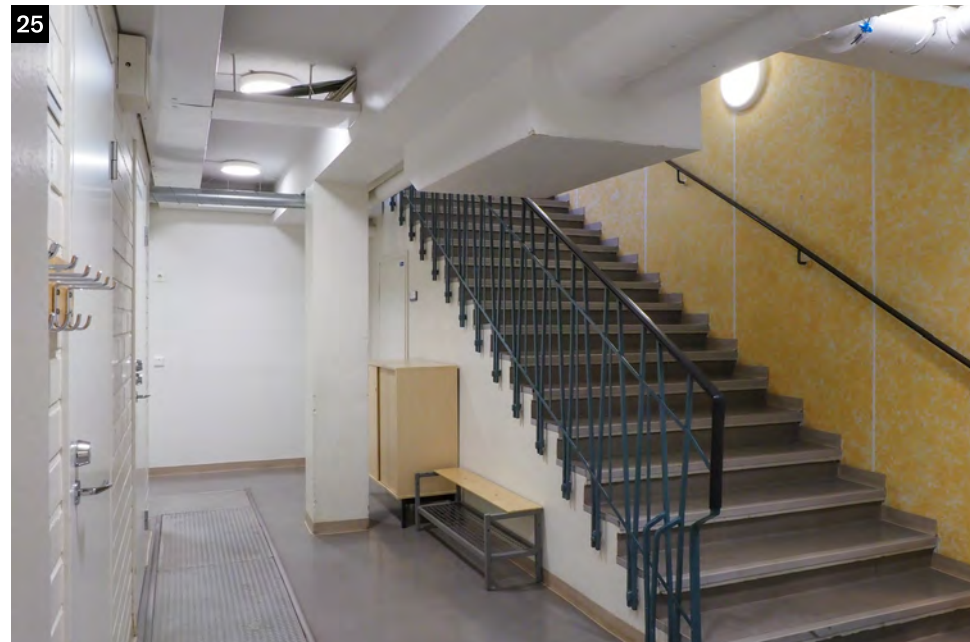
Muut tilat

Varastojen ja teknisten tilojen materiaalit vastaavat pääosin muita tiloja, niissä on valkoiseksi maalatut tasoitetut tai tiilipintaiset seinät, muovimattolattiat ja maalatut betonipintaiset katon tai kuitusementtilevytyt kattopinnat. Tilapinnat ovat pääosin peräisin peruskorjausvaiheesta.

Pohjakerroksessa sijaitsee muita kerroksia kapeampi sivukäytävä, jonne ei avaudu ikkunoita. Kerroksissa portaiden yhteydessä on pienet aulatilat. Käytävät ja aulatilat ovat muiden tilojen tapaan seiniltään valkoiseksi maalattuja ja pääosin tiilipintaisia, lattiat ovat harmaata neliön muotoista pilkullista linoleumlaattaa ja katto valkoiseksi maalattua betonipintaa. IV- ja sähköasennukset ovat näkyvillä kattopinnassa. Pohjakerroksen käytävän lattian alla on kanaalitila, joka on peitetty teräslevyin. Ovet ovat peruskorjausvaiheen valkoisia laakaovia.

→ Koulun pääporras laskeutuu pohjakerroksessa pieneen aula-tilaan, josta on pääsy eri tiloihin. talotekniikka on pohjakerroksen aula- ja käytävätiloissa näkyvillä.

→ → Kellarin luoteisreunalla kulkeva käytävä on hahmotaan kapea eikä tilaan pääse luonnonvaloa.

Julkisivut

Koulurakennuksen julkisivuja koskevat merkittävimmät muutokset on tehty pihan puoleiselle luoteisjulkisivulle. Pääsisäänkäynti on vuonna 1999 rakennettu uudestaan vanhasta julkisivulinjasta ulommas ja sen ylle on korotettu peltipintainen IV-konehuoneen sisältävä torni. Sisäänkäynniltä pohjakerrokseen laskeutuva porraslaajennus on katettu diagonaalisella peltikatteella. Uudet wc:t erottuvat julkisivussa tummalla vaakasuuntaisella aaltopellillä verhottuna tornina. Koillispäätyyn on rakennettu uudet roskakatokset ja tuulikaappi. Parhaiten alkuperäisinä ovat säilyneet Vanhalle Lahnuksentielle avautuva kaakkoisjulkisivu, johon on lähinnä lisätty pieni puutyöluokan aputila, ja käytännössä alkuperäisenä säilynyt lounaan puoleinen päätyjulkisivu. Alkuperäisen rakennusosan julkisivuverhoukset ovat tiedetysti pitkälti alkuperäisiä. Kaikki ikkunat ja iso osa ulko-ovista on uusittu, oletettavasti vuoden 1999 muutosvaiheessa.

SOKKELI

Rakennuksessa on betonisokkeli, joka on korkeampi lounaispäädyn voimistelusalusiivissä. Betonipintainen sokkeli on maalattu harmaaksi, sen pinnassa on näkyvissä lautamuotin vaakasuuntainen kuvio. Laajennusosien sokkeli on toteutettu alkuperäis-osaa vastaavana.

JULKISIVUPINTA

Ulkoseinien peruspinta on puhtaaksimuurattua punatiilipintaa puolen kiven limityksellä. Kenttiin sijoitettujen nauhaikkunakonaisuuksien välit on verhottu valkoisella asbestisementtiaaltovellillä, joka on oletettavasti alkuperäistä. Ikkunoiden välissä kantavien pilarien kohdalla on tasaista valkoiseksi maalattua alumiinilevyä, joka on uusittu ikkunoiden uusimisen yhteydessä.

Vuonna 1999 lisätty wc-torni on verhottu mustalla vaakasuuntaisella aaltopintaaisella kuitusementtilevyllä. Uuden sisäänkäynnin päällinen IV-huonetorni on verhottu harmaalla teräslevyllä ja julkisivupintaan liittyy IV-säleikköjä ja lumisuoja. Sisäänkäynnin

viereinen porrashuonelaajennus on verhottu harmaaksi maalattulla diagonaalisesti saumatulla teräslevyllä. Sen vieressä sijaitseva vanhan polttoainekuilun päälle toteutettu kattoikkuna on verhottu maalaamattomalla teräslevyllä. Kaakkoisjulkisivulla sijaitseva purunpoistotilalaajennus ja koillispäädyssä sijaitseva uusi tuulikaappi on niinkään verhottu harmaalla teräslevyllä. Koillispäätyyn lisätty katosrakenne on teräsrakenteinen ja sen alla sijaitsee tuulikaapin lisäksi jätehuoneet, jotka on verhottu maalaamattomalla vaakalaudalla.

↑ Ulkotilakuvien valokuvauspaikat.

OVET

Koulun alkuperäinen sisäänkäyntioviyppi on ulkopuolelta tumman ruskeaksi maalattu massiivipuuovi, jossa on kapeita pystysuuntaista ikkunoita ja teräspotkupelti. Alkuperäisiä ulko-ovia on jäljellä juhlasaliin johtavassa tuulikaapissa sekä entisten wc-tilojen eli nykyisten teknisten tilojen sisäänkäynneissä. Oviin liittyy alkuperäiset vetimet, mutta lukitusta ja heloitusta on myös uusittu. Myös kaakkoisjulkisivulla sijaitsee yksi tekniseen tilaan johtava alkuperäinen puuovi, jossa ei ole ikkunoita.

Koillispäädyn porrashuoneeseen liittyvälle sisäänkäynnille on toteutettu uusi ulko-ovi vanhaa ovimallia mukaillen. Ulkopuolelta ovi vastaa kapeine ikkunoineen vanhaa mallia, mutta sisäpuolelta ikkunapinta on toteutettu yhtenäisenä, eikä kapeina yksittäisikkunoina kuten alkuperäisissä ovissa. Myös teknisen työn luokkaan johtava uusi ikkunallinen ulko-ovi on toteutettu vanhaa ovimallia mukaillen. Pääsisäänkäynnin ja keittiön tuulikaapin laajennuksiin sijoitetut sisäänkäyntiovet ovat koko mitaltaan lasitettuja harmaaksi maalattuja potkupellillisiä teräslasiovia.

IKKUNAT

Kaikki koulun ikkunat on uusittu vanhaa ikkunamallia mukaillen. Ikkunat on oletettavasti uusittu peruskorjausvaiheessa. Ikkunat ovat valkoiseksi maalattuja puuikkunoita, jotka on pääosin aseteltu nauhoihin. Ikkunanauhoja rytmittävät rungon betonipilarit, jotka on ulkopuolelta pellitetty valkoisella alumiinilevyllä. Ikkunajako on luokkahuoneosivessä rytmiltään tasainen, kaakkoisjulkisivussa luokkahuoneisiin avautuvat neliömäiset ikkunat ja luoteisivulla sivukäytävälle matalammat yläikkunat. Yhtenäiset ikkunakentät ovat hieman muuttuneet laajennusosien myötä. Voimistelusalisiipi korostuu kaakkoisjulkisivussa suuremmilla ikkunoillaan ja koillispäädyn porrashuonetta valaisee korkea ikkunakenttä.

→ Rinteeseen maastonmuotojen mukaan sijoitetun koulurakennuksen kadulle suunnattu kaakkoisjulkisivu on hahmoltaan kolmikerroksinen.

→ Luoteen puoleinen, kaksikerroksinen pihajulkisivu on luonteeltaan umpinaisempi. Luokkasiiven puolella näkyvät käytävien matalat yläikkunanauhat. Julkisivua rytmittävät uudemmat laanennusosat ja alkuperäinen kattilahuoneen tiilipiippu.

29

30

31

VESIKATTO

Vesikatto on verhottu vaalean harmaaksi maalatulla saumapellillä. Vesikate on uusittu peruskorjausvaiheessa, jolloin myös rakennuksen keskiosan kattomuoto muuttui paikoin uuden ullakkotilaan toteutetun IV-konehuoneen takia. Rakennuksessa on kapeat räystäät, joiden alapuoli on puuverhoiltu ja maalattu harmaaksi.

MUUTA

Rakennuksen luoteissivulla on säilytetty korkea alkuperäinen kattilahuoneen tiilipiippu, joka ulkonee julkisivusta. Piipun yläosassa on teräksinen pinnakaide ja piipun koillissivulla on terästikkaat.

↑ Koulun koillispäädyssä korostuu erityisesti julkisivulinjasta eteenpäin työntyvä korkean ikkunan merkkäama porrashuone, jolla on oma sisäänkäyntinsä.

↗ Vuonna 1999 pääsisäänkäynnin ylle rakennetussa torniosassa on muun muassa koulun koneellisen ilmanvaihdon konehuone. Lisäosa erottuu arkkitehtoniselta ilmeeltään alkuperäisestä julkisivusta.

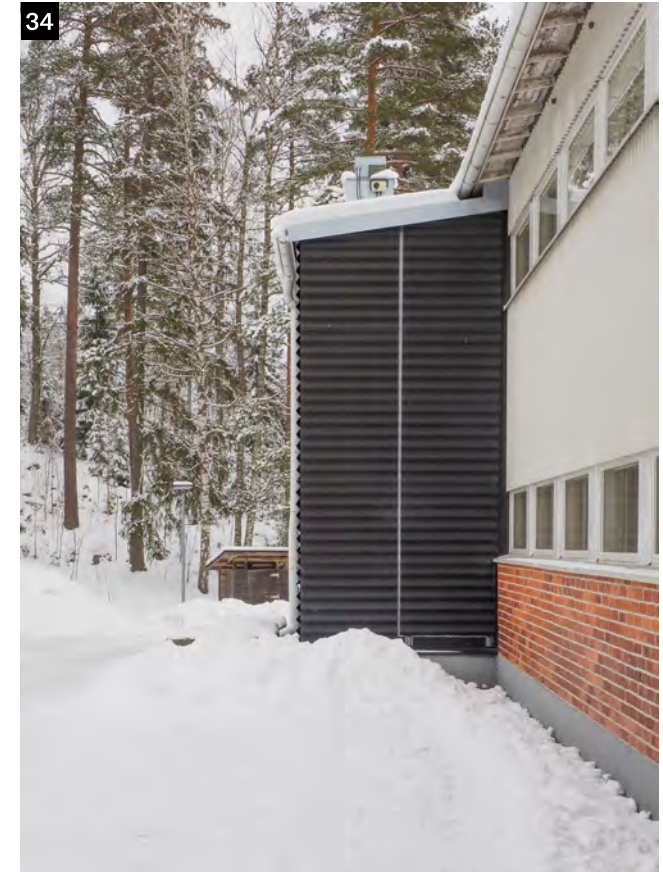
→ Roskakatokset ja tuulikaappi on lisätty rakennuksen koillispäätyyn peruskorjausvaiheessa. Niiden edustalle muodostuu keittiön huoltopiha.

↑ Lounaan puoleinen päätyjulkisivu on luonteeltaan umpinainen. Julkisivu on säilynyt pitkälti alkuperäisen muokisena.

↑ Lounaispäädyssä on kaksi alkuperäistä ulko-ovea, joiden kautta kuljettiin entisiin oppilaiden wc-tiloihin. Ovia erottaa betoniseinämä ja ovien edustat on liuskekivet.

↑ Luoteisjulkisivulle on lisätty tornimainen wc-laajennus, joka on verhottu vaakasuuntaisella tummalla aaltopellityksellä. Materiaalilla viitataan alkuperäiseen valkoiseen asbestilevytykseen. Tumma aaltopelti ei toistu muualla rakennuksessa.

5.2 Asuntolarakennus

Asuntolarakennus on katselmoitu ja dokumentoitu sisä- ja ulkotilojen osalta helmikuussa 2026. Katselmuksissa vierailtiin rakennuksen yleisissä käytävä- ja kellaritiloissa, iltapäiväkerhon tiloissa sekä yhdessä tyhjillään olevassa asunnossa (asunto numero 6).

Asuntolarakennuksen tilajakoa on nuokattu vähäisesti ensimmäisen kerroksen iltapäiväkerhon tilojen osalta. Muiden kerrosten tilajakoa on lähes alkuperäinen, ainoastaan kylpyhuoneiden tilajakoa on hieman muutettu. Rakennuksessa on säilynyt merkittävän paljon alkuperäisiä pintoja ja yksityiskohtia, kuten joitakin keittiökalusteita ja kaapistoja. Rakennukseen ei ole kohdistunut laajaa peruskorjausta.

Porrashuone

TILAHAHMO

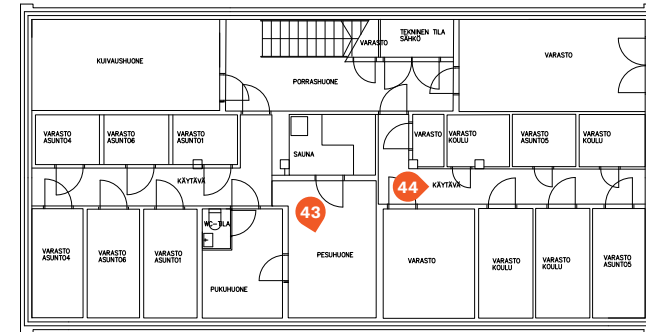
Kolmikerroksinen porrashuone on suorakaiteen muotoinen ja sen keskellä ulkoseinää vasten on huoneen suuntainen yksityiskohtinen avoporras. Tilahahmo on alkuperäinen.

LATTIA JA JALKALISTA

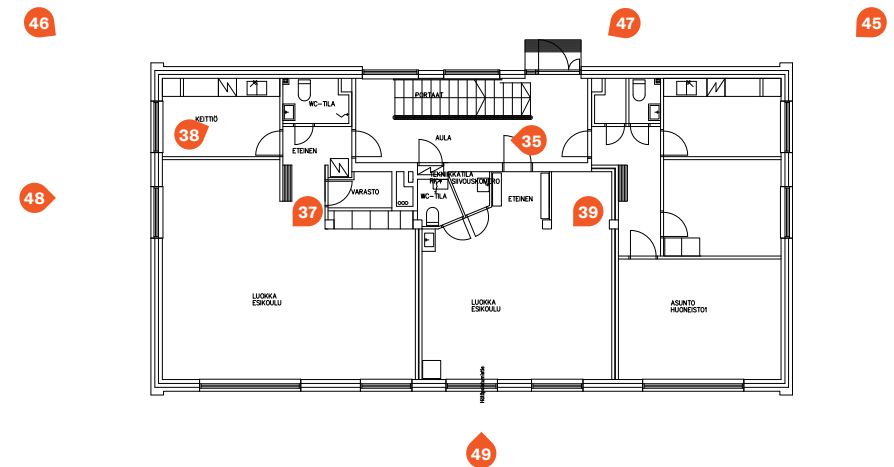
Lattia on harmaata alkuperäistä marmorikuvioista linomuovi-laattaa. Samanlainen laatta on nähtävillä koulun alkuperäistilaa esittävässä valokuvissa muun muassa luokissa ja käytävillä. Jalkalista on alkuperäinen valkoinen kevyesti profiloitu puulista maalaamattomalla mattolistalla. Porrasaskelmat on reunustettu mustalla muovilistalla.

→ Asuntolan sisä- ja ulkokuvien valokuvauspaikat.

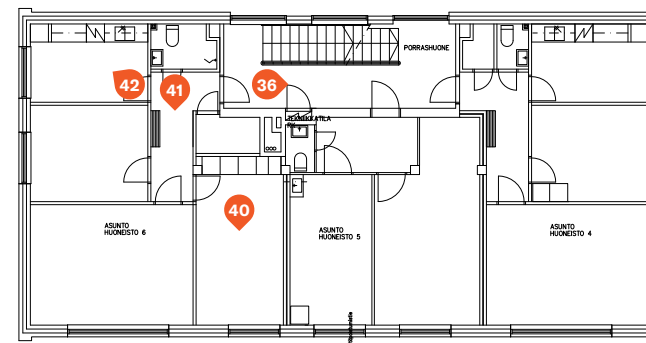
KELLARI

1. KRS

2. KRS

SEINÄPINTA

Huoneen seinät on tasoitettu ja maalattu valkoiseksi.

KATTO JA KATTOLISTA

Porrashuoneessa on valkoiseksi maalattu tasoitettu katto, johon on myöhemmin kiinnitetty akustoivaa harmaata levytystä, jossa on valkoiset alumiinilistat.

OVET

Asuntoihin ja iltapäiväkerhon tiloihin johtavat alkuperäiset valkoiset laakaovet, joiden vuorilaudat ovat yksinkertaiset ja pyöristetyt sekä valkoiseksi maalatut. Ulko-ovi on oletettavasti vanhan mallin mukaan uusittu, maalaamaton ja lakattu puuovi, jossa on kapea ja korkea ikkuna-aukko ja potkupelti. Oven molemmilla sivuilla on kapeat kiinteät ikkunat. Kellarikerroksessa on lisäksi alkuperäisiä umpinaisia valkoiseksi maalattuja teräslevyovia.

IKKUNAT

Huoneessa on kaksinkertaiset valkoiseksi maalatut alkuperäiset puuikkunat. Ikkunoissa on molempina laseina tasolasi. Puitteet ovat profiililtaan yksinkertaiset ja niissä on kulmarautoja. Ikkunat aukeavat sisään-sisään. Ikkunoissa on teräksiset pukinsarvihelat. Ikkunoihin liittyy siniharmaaksi maalattu viistetty betoninen ikkunapenkki.

TEKNISET RATKAISUT

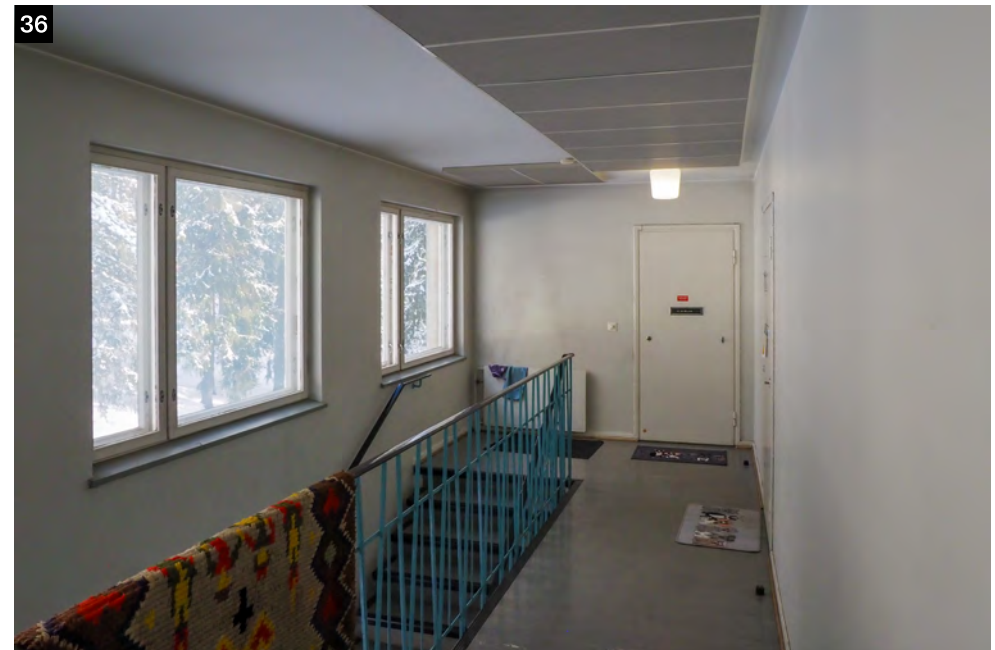
Porrashuoneessa on alkuperäiset tasapintaiset ja valkoiseksi maalatut levy patterit. Porrashuoneen kapselimaaiset valaisimet ovat mahdollisesti alkuperäiset, sillä vastaavia nähdään koulurakennuksen vanhoissa valokuvissa käytävillä.

MUUTA

Portaassa on koulun portaita vastaava turkoosiksi maalattu alkuperäinen teräskaide muovisella käsijohteella.

→ Asuntolarakennuksen porrashuoneessa toistuu samoja yksityiskohtia kuin koulurakennuksessa, kuten teräksinen porraskaide. Myös asuntolarakennuksessa säilynyt lattiamateriaali ja valaisimet olivat vastaavia koulurakennuksessa.

→ Porrashuone on säilynyt lähes alkuperäisassaan. Akustoivat levyt on kiinnitetty kattopintaan myöhemmin.

Iltapäiväkerhon tilat

TILAHAHMO

Ensimmäisessä kerroksessa kaksi entistä asuntoa on muokattu 1970-luvulla ja 2000-luvulla iltapäiväkerhon opetustiloiksi. Tilajakoa on muokattu muutosvaiheissa, mutta tilat jakautuvat edelleen kahteen osaan alkuperäisen huoneistojaon mukaisesti. Suurempi tilakokonaisuus on muokattu nykyiseen ilmeeseen pääosin 1970-luvulla ja pienempi 2000-luvun alussa. Vanhat seinälinjat ovat luettavissa katon palkistoista ja lattiapintojen paikkauksista.

LATTIA JA JALKALISTA

Suuremmissa tilassa lattia on oletettavasti alkuperäistä vaaleaa hiekansävyistä kuvioitua muovi- tai linoleum-mattoa, jota on paikattu purettujen väliseinien kohdalla. Vastaava muovimatto on myös asunnoissa. Jalkalista on valkoinen kevyesti profiloitu puulista maalaamattomalla mattolistalla. Pienemmässä tilassa on uusittu, hieman vaaleampi hiekansävyinen muovimatto ja uusitut puiset jalkalistat.

SEINÄPINTA

Huoneiden seinät on tasoitettu ja maalattu valkoiseksi. Wc-tiloissa ja keittiökalusteiden taustaseinillä on myös laatoitettua seinäpintaa.

KATTO JA KATTOLISTA

Katot on tasoitettu ja maalattu valkoiseksi. Kattopintaan on kiinnitetty valkoista akustoivaa levytystä. Kattolistaa ei ole.

OVET

Ovet ovat valkoiseksi maalattuja puisia laakaovia yksinkertaisin valkoiseksi maalatuin vuorilaudoin. Osa ovista on alkuperäisiä pukinarsvivetimiseen ja osa ovista on uusittuja.

→ Ensimmäisen kerroksen asuinhuoneita on muutettu iltapäiväkerhon opetuskäyttöön. Kuvassa suuremman tilan luokkahuone, jonka ilme on pääosin 1970-luvulta.

→ Suuremman tilan keittiökalusteet ovat alkuperäiset. Kalusteita on maalattu ja liukuovikaapistoihin on lisätty viilulevytyks.

IKKUNAT

Huoneissa on porrashuonetta vastaavat kaksinkertaiset valkoiseksi maalatut alkuperäiset puuikkunat. Ikkunoissa on teräksiset pukinsarvihelat. Ikkunoissa on säilytetty teräskiinnikkein tuetut puiset ja linoleum-päällystetyt ikkunapenkit. Vastaavia ikkunapenkkejä käytettiin myös koulurakennuksessa. Ikkunoihin liittyy myös alkuperäiset verhokotelot.

TEKNISET RATKAISUT

Suuremmissa tilassa on alkuperäiset tasapintaiset ja valkoiseksi maalatut levy patterit. Pienemmässä tilassa on uusitut lämpöpatterit. Tiloissa on uusitut loisteputkivalaisimet. Tiloihin on lisätty runsaasti uusia pinta-asenteisia sähköasennuksia.

KIINTOKALUSTUS

Suuremman tilan keittiössä on säilynyt pääosin alkuperäinen keittiökaapisto lankavetimiseen. Luokkatilassa on lisäksi alkuperäisiä kiinteitä komeroita, joissa on valkoiset puiset ovet alkuperäisillä muovipainikkeilla. Wc-tilassa on lisäksi säilynyt alkuperäinen peilikaapisto. Pienemmän tilan kiintokalustus on uudempaa.

Asunnot

TILAHAHMO

Rakennuksessa on jäljellä neljä asuntoa. Asuntoja on kolmea eri kokoa ja asuntojen pohjaratkaisuissa käytävämäinen eteistila yhdistää eri huoneet. Asuntojen pohjaratkaisut ovat alkuperäisiä, ainoastaan kylpyhuoneiden tilajakoon on tehty pieniä muutoksia.

LATTIA JA JALKALISTA

Asuntojen lattia on vaaleaa hiekansävyistä kuvioitua muovi- tai linoleum-mattoa, joka on oletettavasti alkuperäistä. Jalkalista on valkoinen kevyesti profiloitu puulista maalaamattomalla matto-listalla. Kylpyhuoneissa on pieniruutuinen valkoinen laattalattia.

SEINÄPINTA

Asunnon seinät on tasoitettu ja tapetoitu vaalealla tapetilla tai maalattu. Kylpyhuoneissa on uusitut valkoiset kaakelipinnat, joissa on sininen tehosteväriivi.

KATTO JA KATTOLISTA

Katto on tasoitettu ja maalattu valkoiseksi. Kattolistaa ei ole.

OVET

Asuntoihin johtaa alkuperäiset valkoiset laakaovet, joissa on yksinkertaiset ja pyöristetyt vuorilaudat, jotka on maalattu valkoiseksi. Asuntojen sisäiset väliovet ovat alkuperäisiä yksinkertaisia puisia valkoiseksi maalattuja laakaovia.

→ Iltapäiväkerhon pienemmän tilan tilapinnat on uusittu 2000-luvun alussa. Rakennuksessa on kauttaaltaan alkuperäiset puuikkunat.

IKKUNAT

Asunnoissa on kaksinkertaiset valkoiseksi maalatut alkuperäiset puuikkunat. Ikkunoissa on molempina lasina tasolasi. Puitteet ovat profiililtaan yksinkertaiset ja niissä on kulmarautoja. Ikkunat aukeavat sisään-sisään. Ikkunoissa on teräksiset pukinsarvihelat. Ikkunoissa on säilytetty teräskiinnikkein tuetut puiset ja linoleum-päällystetyt ikkunapenkit. Vastaavia ikkunapenkejä käytettiin myös koulurakennuksessa. Ikkunoihin liittyy myös alkuperäiset verhokotelot.

TEKNISET RATKAISUT

Asunnoissa on alkuperäiset tasapintaiset ja valkoiseksi maalatut levy patterit. Asunnoissa on osin alkuperäiset sähköasennukset ja pintarasiat. Sähköjä ja talotekniikkaa on uusittu keittiössä ja kylpyhuoneessa.

KIINTOKALUSTUS

Asuntojen keittiökallusteet on uusittu 1990-luvulla tai 2000-luvun alussa. Asunnossa 5 on mahdollisesti säilynyt alkuperäinen keittiö toisen asukkaan antaman tiedonannon mukaan. Asuntojen makuuhuoneissa on myös alkuperäisiä kiinteitä komeroita, joissa on valkoiseksi maalatut puiset ovet ja valkoiset alkuperäiset muovipainikkeet. Kylpyhuoneet vesikalusteineen on uusittu, mutta tilassa on säilytetty alkuperäinen peilikaapisto. Asunnon eteiskäytävällä on alkuperäinen seinäkiinnitteinen naulakko- ja hattuteline. Vastaava naulakko on säilynyt koulurakennuksen opettajanhuoneessa.

→ Asunnot ovat pitkälti alkuperäisasussa. Asuntojen pinnat ovat säilyiltään vaaleita.

→ Asuntojen huoneita yhdistää eteiskäytävä. Asunnossa on säilynyt oletettavasti alkuperäinen naulakkokaluste, samanlainen naulakko löytyy myös ainakin koulun opettajanhuoneesta.

→ → Asuntojen keittiökallusteet on uusittu oletettavasti vuosituhannen vaihteen paikkeilla. Jääkaappi on upotettu alkuperäiseen kiintokaappiin ikkunan vieressä.

Kellaritilat

TILAHAHMO

Rakennuksen kellarissa on yhteiskäyttöinen saunaosasto, asukkaiden ja koulun käytössä olevia kellarikomeroita sekä teknisiä tiloja. Saunaosastoon kuuluu pukuhuone, pesuhuone ja sauna. Tilajärjestys on säilynyt alkuperäisenä.

LATTIA JA JALKALISTA

Kellarin varasto- ja käytävätiloissa on harmaaksi maalattu betonilattia. Saunan pesutilassa on alkuperäinen kuusikulmainen vaalea laattalattia. Saunan pukuhuoneessa on porrashuonetta vastaava alkuperäinen harmaa linoleum-ruutulattia. Pukuhuoneessa on harmaaksi maalattu kevyesti profiloitu jalkalista ja sen edessä maalaamaton lakattu mattolista, muuten jalkalistoja ei ole.

SEINÄPINTA

Seinät ovat pääosin valkoiseksi maalattua harkkomuurauspintaa. Pukuhuoneessa on tasoitetut ja maalatut seinät. Pesuhuoneen seinät ovat alkuperäistä valkoista korkeakiiltoista neliömuotoista kaakelia. Saunassa on puupaneloidut pinnat.

KATTO JA KATTOLISTA

Alakatot ovat lautamuottiin valettua betonipintaa, joka on maalattu valkoiseksi. Pesuhuoneen ja saunan katot on puupaneloitu. Kattolistaa ei ole.

OVET

Kellarin ovet ovat pääosin vaaleaksi maalattuja puisia yksinkertaisesti profiloituja alkuperäisiä peiliovia. Saunatiloissa on maalaamattomalla pystypaneloinnilla verhottuja puuovia.

IKKUNAT

Saunan pesu- ja pukutiloissa on matalat yläikkunat, jotka vastaavat muita rakennuksen alkuperäisiä puuikkunoita.

TEKNISET RATKAISUT

Kellarissa on jäljellä alkuperäisiä sähköasennuksia ja valaisimia.

→ Saunan pesuhuoneessa on alkuperäiset valkoiset kaakeliseinät ja laattalattia. Katon lautaverho on luultavasti uusittu myöhemmin.

→ → Asuntokohtaiset kellarikomerot on järjestetty kapean käytävän varrelle. Komeroitten puiset peiliovet ovat alkuperäisiä.

Julkisivut

Asuntolan julkisivut ovat säilyneet lähes kokonaan alkuperäisasussaan. Julkisivulle on lisätty asuntojen poistumistietokkaita ja ulko-ovi katoksineen on uusittu.

SOKKELI

Betonipintainen sokkeli on maalattu rusehtavan harmaaksi ja sen pinnassa on näkyvissä lautamuotin vaakasuuntainen kuvio.

JULKISIVUPINTA

Päätyjulkisivujen peruspinta on puhtaaksimuurattua punatiilipintaa puolen kiven limityksellä. Pitkien julkisivujen peruspinta on vaalean hiekan sävyistä karkeaksi teksturoitua rappauspintaa. Koillisjulkisivulla porrashuoneen ikkunat on sijoitettu kenttään, jossa ikkunoiden väliset vaakakentät on verhottu valkoisella asbestisementtiaaltovelyllä ja pystyvälit tasaisella valkoiseksi maalatulla metallilevyllä.

OVET

Ulko-ovi on pystypaneloitu puuovi, jossa on yksi kapea ja korkea ikkuna-aukko sekä potkupelti. Ovea ympäröi samaan tapaan paneloitu kenttä ja molemmin puolin sivuikkuna. Ovi on uusittu, oletettavasti vanhaa mallia mukaillen. Oven yllä on pieni teräsrakenteinen suojakatos, joka on lisätty myöhemmin. Oven edustalla on alkuperäistä liuskekiveystä.

IKKUNAT

Kaikki asuntolan ikkunat ovat alkuperäisiä kaksilasisia valkoiseksi maalattuja puuikkunoita. Koillisjulkisivulle ikkunat on ryhmitelty koulun tapaan yhtenäiseen kenttään ja muilla julkisivuilla asuntoihin avautuvat ikkunat on rytmitelty tasaisesti yksittäisinä julkisivuun. Ikkuna-aukotus heijastaa rakennuksen huoneistojakoa. Lounaisjulkisivulla ikkunoita reunustaa vaaleaksi maalattu betonilista.

→ Koulun pihan suuntaan kulkeva ajotie kaartaa asuntolarakennuksen pohjoispuolelta. Rakennuksen luoteispuolella on pieni pysäköintialue.

→ Asuntolan pitkät julkisivut ovat vaaleaa rappauspintaa ja päätyjulkisivut puhtaaksimuurattua punatiiltä. Rappauspinnassa on karhea tekstuuri.

↑ Porrashuoneen ikkunakentässä on käytetty korostemateriaalina samaa aaltoasbestilevyä kuin koulurakennuksen julkisivuissa.

VESIKATTO

Vesikatto on verhottu vaalean harmaaksi maalatulla saumapelillä, joka on oletettavasti uusittu. Kapean räystään alapuoli on puupintainen ja maalattu valkoiseksi.

→ Asuntolan länsipuolella on pieni pysäköintialue asukkaita varten.

→ Vanhan Lahnuksentien suuntaan avautuu asuntolan eteläinen julkisivu, jonka aukotus heijastelee asuntojen huonejärjestystä. Julkisivu on kauttaaltaan rappauspintainen.

5.3 Piha-alue ja kaupunkikuva

Koulun ulkoilupiha on sijoitettu muurimaisen koulurakennuksen luoteispuolelle niin, että rakennus suojaa pihaa Vanhan Lahnuksentien liikenteeltä. Piha sijoittuu tietä korkeammalle ylärinteeseen ja sinne johtaa kaksi kulkureittiä Vanhalta Lahnuksentieltä etelän ja idän suunnasta. Asuntolarakennus sijoittuu idästä pihalle johtavan reitin varteen porttirakennuksen omaisesti.

Koulupiha on luonteeltaan avoin kenttä, jota rajaavat koulutalon lisäksi pohjoisessa metsä ja etelän suunnalla alkuperäinen puurakenteinen pihakatos, johon on myöhemmin lisätty ulkoverastoja. Katoksen vierelle on myöhemmissä muutosvaiheessa rakennettu koripallokalkalo. Kauempana etelässä on koulun pysäköintialue, jota erottaa ulkoilupihasta puuvyöhyke. Koulurakennuksen itäpuolinen piha-alue on Vanhaa Lahnuksentietä kohti laskevaa nurmikenttää, jolla kasvaa harvakseltaan puita.

Lahnuksen koulu sijaitsee harva-asutusalueella, ja sen ympärillä ei juuri ole muuta näkyvää rakentamista muutamia pientaloja lukuun ottamatta. Koillis- ja länsipuolella sijaitsevat pientalot jäävät pitkälti metsän suojiin, eikä niitä näy koululle merkittävästi. Vanhalle Lahnuksentielle suunnattu koulun ylärinteessä sijaitseva kaakkoisjulkisivu ja sen eteen avautuva avoin nurmikenttä on näkyvä ja maamerkin omainen elementti Vanhan Lahnuksentien varren tiheään metsäisessä maisemassa. Tielle avautuva julkisivu on koulun parhaiten alkuperäistilassaan säilyneitä, uudet lisäykset on tehty pääosin pihan puolelle. Koulun ulkoilupiha jää suojaan rakennusmassan taakse eikä erotu kadulle.

→ Vanha Lahnuksentie kaartaa koulun edustalla. Tien mutkassa sijaitsee myös linja-auton pysäkki sekä käänköpaikka autoille.

→ Koulun vierestä kulkevan Vanhan Lahnuksentien itäpuoli on pitkälti metsää. Koulun ympäristö on muutamia pientaloja lukuun ottamatta lähes rakentamatonta.

↑ Koulun pihalla on alkuperäiseen suunnitteluratkaisuun kuulunut puukatos, jota muokattiin 1980-luvulla lisäämällä varastohuoneita. Katoksen edustalla on myöhemmässä vaiheessa lisätty koripallokaukalo.

↗ Koulun hyvin säilynyt kaakkoisjulkisivu avautuu Vanhalle Lahnuksentielle ja rakennus on kaupunkikuvallisesti näkyvä. Se on alueen ainoita suurempia julkisia rakennuksia.

→ Etelästä lähestyttäessä koulun julkisivu jää osin rinteeseen sijoittuvan puuston suojaan.

6. Yhteenveto ja johtopäätökset

HISTORIA

Alun perin vuonna 1906 yksityisvoimin perustettu Lahnuksen kansakoulu oli yksi Espoon ensimmäisistä suomenkielisistä kansakouluista. Koulu ehti toimia kolmessa eri rakennuksessa ennen kuin se sai ensimmäisen varta vasten omaan käyttöönsä rakennetun koulutalon Luukinjärven länsirannalle vuonna 1928. Kolmekymmentä vuotta myöhemmin Vihdintien rakentamisen ja oppilasmäärään nousun vuoksi koulu sai uuden koulutalon vuonna 1958, tällä kertaa Luukinjärven itäpuolelle. Lahnuksen koulu toimii edelleen tässä rakennuksessa. Koulun lisäksi tontille rakennettiin opettajien kuusiasuntoinen asuntola. Kansakoulu mitoitettiin 228 oppilaalle ja siinä oli kotiluokat neljälle yläkansakoulun luokalle ja kahdelle alakansakoulun luokalle, liikuntasali, puutyöluokka, ja kirjasto- ja kerhohuone. Kotiluokat keskitettiin kolmikerroksisen koulun kahteen ylempään kerrokseen ja erityisluokat sekä aputilat osittain maanalaiseen alimpaan kerrokseen. Alimmassa kerroksessa sijaitsi lisäksi vahtimestarin asunto, joka oli erotettu opettajien asunnoista.

Lahnuksen koulun ja opettaja-asuntolan suunnitteli Maaseudun keskusrakennustoimiston tekninen johtaja arkkitehti Veikko Nortomaa. Keskusrakennustoimisto käytti erityisesti 1950-luvun alussa maalaiskansakouluja rakennettaessa myös valmiita tyyppiirustuksia, mutta Lahnuksen koulun rakentamiseen Nortomaa ei tiedettävästi hyödyntänyt tyyppiirustuksia. Maaseudun

keskusrakennustoimisto oli perustettu 1940-luvun lopulla auttaamaan Suomen maalaiskuntia jälleenrakennuskauden moninaisissa rakennussuunnittelutehtävissä ja erityisesti koulurakennusten tarve korostui sotienjälkeisessä Suomessa suurten ikäluokkien ja Karjalan siirtolaisten takia. Maaseudun keskusrakennustoimiston suunnittelutehtävät monimuotoistuivat vuosikymmenten myötä ja nykyisin se toimii nimellä FCG. Veikko Nortomaa työskenteli keskusrakennustoimistossa aina vuoteen 1964, jonka jälkeen hän jatkoi arkkitehtiuraansa oman toimistonsa nimissä. Lahnuksen kansakoulu on ainoa Nortomaan Esponseen suunnittelema koulu, mutta hän suunnitteli useita kouluja esimerkiksi Vantaalle.

OMINAISPIIRTEET

Lahnuksen kansakoulu on hyvin tyyppillinen 1950-luvun lopun koulurakennus niin pohjaratkaisultaan kuin myös julkisivuiltaan. Ajalle tyyppillisiä, Lahnuksen koulussa toteutuvia suunnitteluratkaisuja ovat korkeat ja kapeat, sivukäytävälliset luokkasiivet, joihin yhdistyy erillinen liikuntasalisiipi, harjakatot ja erilaisin korostemateriaalikenttin jäsennellyt julkisivut. 1950-luvun pienipiirteisempää koulusuunnittelua edustavat myös erityisesti rakennuksen ilmeikkäät rakennuspäädtyt, luonnonläheisyys ja maisemien huomiointi sekä aikakaudelle tyyppilliset materiaali-valinnat, kuten liuske kivetyt sisäänkäynnit.

1950-luvun loppu oli myös kokeellisemman, uudistusmielisen koulurakentamisen aikaa niin Espoossa kuin muuallakin Suomessa, joka heijasteli jo 1960-luvun koulurakentamisen piirteitä. Kokeellisemmat koulurakennuksen sijoittuivat yleisesti ottaen kaupunkeihin, kun taas maalaiskouluissa noudatettiin totutumpia malleja. Lahnuksen koulu edustaa vielä tyyppillisempää 1950-luvun koulurakennuksen mallia, mutta rakennuksessa voidaan nähdä myös 1950- ja 1960-luvun koulurakentamisen siirtymävaiheen piirteitä. Muun muassa puhtaaksi muurattu punatiilijulkisivu, nauhamaisiin kenttiin sijoitetut ikkunat sekä julkisivun asbestilevytys edustavat jo tyyppillisempiä 1960-lukua enteileviä ratkaisuja.

Vuonna 1957 voimaan tullut kansakoululaki velvoitti maalaiskoulut tarjoamaan asunnot kaikille opettajilleen. Lahnuksen koulun viereen rakennettu asuntolarakennus pohjautuu tähän lakiin. Asuntola on koulun tapaan ajalleen tyyppillinen pienkerrostalo, sen molemmat kerrokset on jaettu kolmeen erikokoiseen asuntoon, joihin kuljetaan valoisan, pohjoisjulkisivun keskivaiheille sijoitetun porrashuoneen kautta. Asuntolan julkisivusuunnittelussa toistuvat useat koulun aiheet ja yksityiskohdat, mutta sen arkkitehtuuri ilmentää selkeästi asuinkäyttöä muun muassa ikkunajaollaan. Myös pääjulkisivumateriaalina käytetty rappaus ilmentää tyyppillistä 1950-luvun asuinrakentamista.

SÄILYNEISYYS

Lahnuksen koulun muutosvaiheet ovat olleet vähäisiä. Suurin muutos tapahtui vuosina 1999–2000, jolloin arkkitehdit Pirkko ja Arvo Ilonen suunnittelivat koulun peruskorjauksen ja pieniä laajennuksia. Vaiheen yhteydessä koulun kellariin rakennettiin nykyisen mukainen ruokala keittiöineen, pääsisäänkäynti uusittiin ja sen yhteyteen rakennettiin uusi porras kellariin ja oppilaille rakennettiin uudet wc:t laajennusosaan luokkakäytävien varrelle. Samalla kaikki ikkunat ja suuri osa ovista uusittiin. Koulun tilaratkaisu pysyi kuta kuinkin alkuperäisen kaltaisena ensimmäisen ja toisen kerroksen osalta. Koulun tilapinnat on pääosin uusittu peruskorjausvaiheessa ja sisätiloissa on säilynyt suhteellisen vähän alkuperäisiä piirteitä. Peruskorjausvaiheessa uudet tilapinnat on kuitenkin sovitettu alkuperäiseen arkkitehtuuriin. Parhaiten säilyneitä piirteitä sisätiloissa ovat teräksiset porraskaiteet, porrashuonetta erottavat alkuperäiset lasiseinät sekä muutamat säilyneet väliovet. Näkyvillä olevat betoni- ja tiilirakenteet ovat osa rakennuksen säilyneitä ominaispiirteitä.

Peruskorjauksen yhteydessä kouluun tuotiin koneellinen ilmanvaihto ja uusi konehuone sijoitettiin julkisivulinjasta ulostyönnetyn pääsisäänkäynnin ylle. Koulun ulkoasuun tehdyt muutokset toteutettiin vanhasta arkkitehtuurista selkeästi erottuvina niin, että rakennuksen aikakerrokset ovat helposti luettavissa julkisivuista. Laajennukset edustavat tyypillistä vuosituhannen vaihteen suunnittelua ja ne tuovat etenkin rakennuksen luoteisjulkisivulle selkeän postmoderneja piirteitä edustavan kerrostumansa. Rakennuksen muilla, kaupunkikuvallisesti näkyvämmillä,

julkisivuilla muutokset ovat olleet vähäisempiä ja julkisivut ovat säilyneet hyvin. Rakennuksessa on säilynyt myös yksittäisiä alkuperäisiä ulko-ovia.

Asuntolarakennukseen ei ole kohdistunut vastaavaa peruskorjausvaihetta. Rakennusta koskevat muutokset ovat suhteellisen vähäisiä ja ne koskevat lähinnä asuntojen keittiö- ja pesutiloja sekä kahteen entiseen asuntoon lisätyn iltapäiväkerhon tiloja. Muilta osin asuntola on säilynyt lähes alkuperäisasussaan ja rakennuksessa on säilynyt runsaasti alkuperäisiä rakennusosia ja pintamateriaaleja.

ARVOT

Lahnuksen koulu on mittakaavaltaan miellyttävä, kyläkoulumainen rakennus. Sen suunnitteluratkaisu on ollut toimiva, koska muutokset tilaratkaisuun ovat olleet vähäisiä. Rakennus edustaa hyvin aikansa tavanomaisempaa ja arkisempaa kouluarkkitehtuuria ja sen ominaispiirteet ovat säilyneet hyvin, erityisesti ulkoasu osalta. Rakennus on tunnistettavissa 1950-luvun lopun koulurakennukseksi. Kouluun tehdyt lisäykset edustavat selkeästi omaa aikaansa ja ne on tehty harkiten. Esimerkiksi koulun Vanhalle Lahnuksentielle suunnattu, maamerkin omainen pitkä julkisivu on säilytetty käytännössä alkuperäisasussaan, kun taas laajennusten vaatimat julkisivumuutokset on keskitetty koulupihan puoleiselle julkisivulle. Erillisen asuntolarakennuksen huoneistot ovat tilavia ja pohjaratkaisuiltaan harkittuja. Asuntolarakennus kuvastaa tyypillistä 1950-luvun pienkerrostaloa, joka on säilyttänyt ominaispiirteensä hyvin.

Lahnuksen koululla on maamerkin omainen asema haja-asutuksessa, metsäisessä ympäristössään. Koulun ympäristö on metsäistä ja muutamat läheiset pientalot eivät juurikaan erotu koululle metsän lomasta.

Historiallisilta arvoiltaan Lahnuksen koululla on erityinen asema yhtenä Espoon ensimmäisistä suomenkielisistä kansakouluista. Kansakoululla on ollut poikkeuksellisen vaiheikas historia, josta löytyy yhtymäkohtia Luukin ja Lahnuksen kyliin sekä esimerkiksi Snettansin tilaan kauempana etelässä. Koulun vaihtelevan, kylien ulkopuolisen sijainnin vuoksi se ei nimestään huolimatta ole ollut sidoksissa yhteen tiettyyn alueen asutuskukseen. Koulu sai erityistä mediahuomiota 1900-luvun alussa perustamisensa yhteydessä, jolloin suomalaisvastainen tilanomistaja esti oppilaiden koulunkäynnin piikkilanka-aidoin. Nykyinen koulurakennus on jatkumoa Lahnuksen kansakoulun vaiherikkaalle historialle.

Lähteet

ARKISTOLÄHTEET

Espoon kaupunginarkisto (EKA)

Lahnuksen kansakoulun arkistoaineisto

Espoon kaupunginmuseumuseo (EKM)

Historialliset valokuvat

Espoon kaupungin karttapalvelu (EKP)

Nykytilaiset ja historialliset kartat sekä ilmakuvat, kaava-aineisto

Espoon kaupungin rakennusvalvonnan arkisto (RakVV)

Rakennuslupa-asiakirjat

Museoviraston valokuva-arkisto (MV)

Historialliset valokuvat

Vantaan kaupunginmuseumuseo (VKM)

Historialliset valokuvat

MUUT LÄHTEET

Ark-byroo Oy. 2017. *Espoon koulujen sektori-inventointi*. Espoo: Espoon kaupunki.

Böhling, Paula (toim.). 2007. Suunnittelukeskus Oy. MKR 1949-FCG 2007. Helsinki: FCG Suunnittelukeskus Oy.

Espoon perinneyhdistys Aurora ry. Lahnuksen kansakoulu autonomian aikaan. Koulun perustaminen ja rakennukset. Internetistä. Luettavissa osoitteessa: <https://espoonperinnesseura.net/perinnetieto/Lahnuksen-kansakoulu-autonomian-aikana.html> Haettu 11.3.2026.

Jetsonen, Sirkka-Liisa. 1994. Realismia vai unelmia – 1950-luvun julkisesta rakentamisesta. Teoksessa: Nikula, Riitta (toim.) 1994. Sankaruus ja arki. Suomen 1950-luvun miljö. Helsinki: Suomen rakennustaiteen museo. s. 35–56.

Lahti, Matti J. 1975. *Espoo. Maalaispitäjästä suurkauppalaksi. Espoo-sarja*. Espoo: Espoon kaupunki.

Nurmi, Veli. 1991. *Espoon kansakoulut 1871–1921*. Espoo: Espoon kaupunginmuseumuseo.

Rantalainen, Paavo. 2020. Suljettu Luukin leirikeskus peruskorjataan ja laajennetaan – ”Saamme ikään kuin uuden leirikeskuksen Espooseen”. *Länsiväylä*. 12. huhtikuuta. Internetistä. Luettavissa osoitteessa: <https://www.lansivayla.fi/paikalliset/1206118> Haettu 11.3.2026.

Sillanpää-Storsjö, Pirkko. 1984. *Pohjois-Espoon ja alueyhdistyksen historiaa*. Espoo: Pohjois-Espoon alueyhdistys.

STS & TFIF. 1965. *Diplomi-insinöörit ja arkkitehdit. Matrikkeli*. Helsinki: Insinöörijärjestöjen kustannus Oy & Sanoma Osakeyhtiö H:ki.

STS & TFIF. 1973. *Diplomi-insinöörit ja arkkitehdit. Matrikkeli*. Helsinki: STS & TFIF.

Työmies. 1908. Kouluvainoa. *Työmies*. 21. tammikuuta. s.2c.

Wik, Henri. 2019. FCG 70. *Fabianinkadun kaksiosista kansainväliseksi konserniksi*. Helsinki: FCG Finnish Consulting Group Oy.

Rakennusluvut

Espoon kaupungin rakennusvalvonnan arkistossa on rakennuslupa-asiakirjoja ja piirustuksia vuodesta 1958 alkaen. Niitä ei ole saatavilla rakennusvalvontapalvelujen sähköisessä palvelussa Lupapisteessä. Luvat on alla esitetty kronologisessa järjestyksessä.

1958

Rakennuslupatunnus: 47-A-58

Toimenpide: Uudisrakennus

Hakija: Espoon kunta

Lupa myönnettiin: 7.3.1958

Suunnittelija: Maaseudun keskusrakennustoimisto Oy, Veikko Nortomaa

Piirustukset: Asemapiirros, pohjapiirrokset (5 kpl), leikkaukset (2 kpl), julkisivupiirrokset (3 kpl), lupahakemus ja -päätös

1977

Rakennuslupatunnus: 200-77C

Toimenpide: Sisätilojen käyttötarkoituksen muutoksia eri puolilla koulua

Hakija: Espoon kaupunki

Lupa myönnettiin: 24.3.1977

Suunnittelija: Espoon kaupungin tekninen virasto, talonsuunnitteluosasto

Piirustukset: Asemapiirros, pohjapiirrokset (3 kpl), leikkaus, lupahakemus ja -päätös

1994

Rakennuslupatunnus: 489-C-94

Toimenpide: Sisätilan käyttötarkoituksen muutos opettaja-asuntolan 1. kerroksessa

Hakija: Espoon kaupunki tekninen keskus, talonsuunnittelupalvelut

Lupa myönnettiin: 13.5.1994

Suunnittelija: Espoon kaupunki tekninen keskus, talonsuunnittelupalvelut, (epäselvä) Heikkilä

Piirustukset: Asemapiirros, pohjapiirros, leikkaus, lupahakemus ja -päätös

1999

Rakennuslupatunnus: B-1444-99

Toimenpide: Koulun laajennus, paloturvallisuuden parannus ja erillisiä sisätilamuutoksia eri puolilla koulua

Hakija: Espoon kaupunki, tekninen keskus

Lupa myönnettiin: 19.8.1999

Suunnittelija: Arkkitehtuuritoimisto Pirkko ja Arvi Ilonen

Piirustukset: Asemapiirros, pohjapiirrokset lupahakemus ja -päätös, loppukatselmuspöytäkirja, ympäristöministeriön poikkeuslupapäätös

2003

Rakennuslupatunnus: 03-1551-C

Toimenpide: Käyttötarkoituksen muutos opettaja-asuntolan toisessa kerroksessa

Hakija: Espoon tekninen keskus, talonsuunnittelupalvelut

Lupa myönnettiin: 18.9.2003

Suunnittelija: Espoon tekninen keskus, talonsuunnittelupalvelut, Mimma Haili

Piirustukset: Asemapiirros, pohjapiirros, lupahakemus ja -päätös, loppukatselmuspöytäkirja

Tekijästä

Ark-byroo on arkkitehtitoimisto, jonka erikoisalaa ovat rakennushistoria- ja kulttuuriympäristöselvitykset sekä vanhojen kiinteistöjen korjaus- ja muutoshankkeet. Palvelumme kattavat kehittämishankkeissa rakennushistorialliset tutkimukset ja arkkitehti- ja sisustussuunnittelun. Suoritamme myös laserkeilausta ja fotogrammetrista mittausta. Lisäksi konsultoimme asiakkaitamme rakennussuojelun asiantuntijoina.

Ark-byroo työskentelee asiantuntijana sekä pää- ja arkkitehtisuunnittelijana Suomen kulttuurihistoriallisesti merkittävimpien kiinteistöjen parissa. Tuomme hankkeisiin tutkittuun tietoon ja laajamittaiseen kokemukseen perustuvaa strategista ymmärrystä kohteiden nykytilasta, jonka pohjalta suunnittelemme uusia, kestäviä ratkaisuja. Asiakkaisiimme lukeutuu maamme suurimpia julkisia ja yksityisiä kiinteistöjen omistajia ja kehittäjiä.

Ark-byroo tutkii mennyttä ja suunnittelee tulevaa.